

**HRANT DINK
VAKFI
2019
FAALİYET
RAPORU**

**HRANT DINK
FOUNDATION
2019
ANNUAL
REPORT**

HRANT DINK VAKFI, HRANT DINK'İN, 19 OCAK 2007'DE, GAZETESİ AGOS'UN ÖNÜNDE ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA, BENZER ACILARIN YENİDEN YAŞANMAMASI İÇİN; ONUN DAHA ADİL VE ÖZGÜR BİR DÜNYAYA YÖNELİK HAYALLERİNİ, DİLİNİ VE YÜREĞİNİ YAŞATMAK AMACIYLA KURULDU. ETNİK, DİNİ, KÜLTÜREL VE CİNSEL TÜM FARKLILIKLARIYLA HERKES İÇİN DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI TALEBİ, VAKFIN TEMEL İLKESİDİR.

VAKIF, İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN ALABİLDİĞİNE KULLANILDIĞI, TÜM FARKLILIKLARIN TEŞVİK EDİLİP YAŞANDIĞI, YAŞATILDIĞI VE ÇOĞALTILDIĞI, GEÇMİŞE VE GÜNÜMÜZE BAKIŞIMIZDA VİCDANIN AĞIR BASTIĞI BİR TÜRKİYE VE DÜNYA İÇİN ÇALIŞIR. HRANT DINK VAKFI OLARAK 'UĞRUNA YAŞANASI DAVAMIZ', DİYALOG, BARIŞ, EMPATİ KÜLTÜRÜNÜN HÂKİM OLDUĞU BİR GELECEKTİR.

HRANT DINK VAKFI

HRANT DINK FOUNDATION

HRANT DINK FOUNDATION WAS ESTABLISHED AFTER THE ASSASSINATION OF HRANT DINK IN FRONT OF HIS NEWSPAPER AGOS ON JANUARY 19, 2007, IN ORDER TO AVOID SIMILAR PAINS AND TO CONTINUE HRANT DINK'S LEGACY, HIS LANGUAGE AND HEART AND HIS DREAM OF A WORLD THAT IS MORE FREE AND JUST. DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS FOR EVERYONE REGARDLESS OF THEIR ETHNIC, RELIGIOUS OR CULTURAL ORIGIN OR GENDER IS THE FOUNDATION'S MAIN PRINCIPLE.

THE FOUNDATION WORKS FOR A TURKEY AND A WORLD WHERE FREEDOM OF EXPRESSION IS LIMITLESS AND ALL DIFFERENCES ARE ALLOWED, LIVED, APPRECIATED, MULTIPLIED AND CONSCIENCE OUTWEIGHS THE WAY WE LOOK AT TODAY AND THE PAST. AS THE HRANT DINK FOUNDATION 'OUR CAUSE WORTH LIVING' IS A FUTURE WHERE A CULTURE OF DIALOGUE, PEACE AND EMPATHY PREVAILS.

ANARAD HIÖUTYUN BİNASI
PAPA RONCALLİ SK. NO: 128
HARBIYE 34373 ŞİŞLİ, İSTANBUL
T: +90 212 240 33 61-62 F: +90 212 240 33 94
www.hrantdink.org | info@hrantdink.org
facebook.com/hrantdinkfoundation
twitter.com/hrantdinkvakfi
twitter.com/hrantdinkfnd
twitter.com/hrantdinkarm
instagram.com/hrantdinkfoundation
youtube.com/hrantdinkvakfi

YAYIMA HAZIRLAYANLAR

EDITING

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN
VELİ AKSOY
NORAYR OLGAR

TASARIM

DESIGN
SERA DİNK

BASKI

PRINTED IN

UNIPRINT BASIM SANAYİ VE TİC. A.Ş.
Ömerli Mah. Hadımköy-İstanbul Cad. N:159
Hadımköy Anavutköy 34555 İstanbul/Türkiye
Tel: +90 212 7982840
www.apa.com.tr

VAKIF SEKRETERİ
ADMINISTRATION

HERMİNE SAYAN

EKİP
STAFF

AREN ARDA KAYA, ARMAN KIRKOR BOYACIOĞLU,
ATOM ŞAŞKAL, AYDA YETER TERZİYAN, AYLİN MİKAİLOĞLU,
AYŞE NAÇAR, BANU KURÇ, BOĞOS TERZİYAN, CAN GÜMÜŞ,
ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN, EMİRCAN SAÇ, ERDİ YAVUZ, EZGİ KAN,
FUNDA TEKİN, GAMZE TOSUN, GÜLBELAZ SERT, LARA TAŞ,
MERİÇ ÇAĞLAR, MERVE NEBİOĞLU, NAROD AVCI,
NAYAT KARAKÖSEOĞLU, NESLİHAN KOYUNCU,
NORAYR OLGAR, ÖZKAN BULUT, ÖZGE DORUK,
RUDİ SAYAT PULATYAN, SENA BAŞÖZ, SERRA GÜVENGEZ,
SEVAN DEĞİRMENCİOĞLU, SUMRU TAMER, ŞANT MİSNAR,
ŞEYMA ÖZKAN, TUĞÇE ÖZDEMİR, TÛTENGÛL KÛÇÛKER,
VELİ AKSOY, ZEYNEP SUNGUR, ZEYNEP TAŞKIN

MÛTEVELLİ HEYETİ
BOARD OF TRUSTEES

ARAT DİNK, DELAL DİNK, HASROF DİNK, HAYKANOŞ DİNK,
RAHİL DİNK, YERVANT DİNK, ZABEL DİNK

YÖNETİM KURULU
BOARD OF DIRECTORS

RAHİL DİNK

BAŞKAN / PRESIDENT

DELAL DİNK

BAŞKAN YARDIMCISI / VICE PRESIDENT

YERVANT DİNK

MUHASİP ÜYE / TREASURER

ARAT DİNK

AYŞE SOYSAL

FETHİYE ÇETİN

SİBEL ASNA

YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ
DEPUTY MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS

BEKİR AĞIRDIR, FUAT KEYMAN

DENETİM KURULU ASİL ÜYELERİ
AUDIT COMMITTEE

DİKRAN ALTUN, HAYKANOŞ DİNK,
ZABEL DİNK

DENETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ
DEPUTY MEMBERS OF THE AUDIT COMMITTEE

HASROF DİNK, BETÛL TANBAY

DANIŞMA KURULU
ADVISORY BOARD

AHMET İNSEL, ALİ BAYRAMOĞLU,
ARDAŞES MARGOSYAN, ARUS YUMUL,
ALPER ÖKTEM, AYFER BARTU CANDAN, AYŞE GÛL ALTINAY,
AYŞE KADIOĞLU, BETÛL TANBAY, BÛLENT ERKMEN,
CEM BOYNER, CENGİZ AKTAR, CÛNEYT CEBENOYAN,
EDHEM ELDEM, ETYEN MAHÇUPYAN, FÛSUN ECZACIBAŞI,
GÛLTEN KAYA, GÛNDÛZ VASSAF, HÛLYA ADAK,
İBRAHİM BETİL, MEHMET BETİL, MEHMET ERBUDAK,
MELKON KARAKÖSEOĞLU, NAZAR BÛYÛM, NEVİN SUNGUR,
NİLGÛN ARISAN ERALP, ORAL ÇALIŞLAR,
SELAHATTİN HAKMAN, SERRA YILMAZ,
ŞAH İSMAIL BEDİRHANOĞLU, SİLVA KUYUMCUYAN,
TARHAN ERDEM, TATYOS BEBEK,
TUBA ÇANDAR, YILMAZ ERDOĞAN

HRANT DİNK VAKFI
FAALİYET RAPORU

2019

HRANT DINK FOUNDATION
ANNUAL REPORT

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

- 8 **23,5 HRANT DİNK HAFIZA MEKÂNI**
23.5 HRANT DINK SITE OF MEMORY
- 12 **TARİH**
HISTORY
- 14 **'TARİHİ AÇMAK VE AŞMAK'**
'TO UNLOCK AND TRANSCEND HISTORY'
Hrant Dink
- 16 **TARİH PROGRAMI**
HISTORY PROGRAMME
- 20 **KAYSERİ VE ÇEVRESİ TOPLUMSAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK TARİHİ KONFERANSI**
THE SOCIAL, CULTURAL AND ECONOMIC HISTORY OF KAYSERİ AND THE REGION
- 22 **SOSYALBİLİMLER LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ ÇALIŞTAYI**
SOCIAL SCIENCE GRADUATE STUDENTS WORKSHOP
- 30 **EĞİTİM**
EDUCATION
- 32 **FARKLILAŞSAK DA FIKRALAŞSAK**
CREATING ANECDOTES BASED ON OUR DIFFERENCES
Hrant Dink
- 35 **BATI ERMENİCESİ ÇALIŞMALARI**
WESTERN ARMENIAN STUDIES
- 36 **KÜLTÜR SANAT**
CULTURE AND ARTS
- 38 **'SIRTLAYIP GETİRENLERE...'**
'TO THOSE WHO SHOULDERED AND BROUGHT THE BOOKS...'
Hrant Dink
- 40 **KARDES - ÇOKKÜLTÜRLÜ MOBİL UYGULAMA**
KARDES - MULTICULTURAL MOBILE APPLICATION
- 42 **TÜRKİYE-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ**
TURKEY-ARMENIA RELATIONS
- 45 **'İKİ YAKIN HALK İKİ UZAK KOMŞU (...)'**
'TWO CLOSE PEOPLES
TWO DISTANT NEIGHBOURS (...)'
Hrant Dink
- 46 **TÜRKİYE-ERMENİSTAN UZMANLAR DİYALOG GRUBU**
ARMENIA-TURKEY EXPERT DIALOGUE GROUP
- 49 **ERMENİSTAN-TÜRKİYE NORMALLEŞME SÜRECİ DESTEK PROGRAMI**
SUPPORT TO THE ARMENIA-TURKEY NORMALISATION PROCESS
- 50 **TÜRKİYE-ERMENİSTAN MİMARLIK UZMANLARI DİYALOG GRUBU**
TURKEY-ARMENIA ARCHITECTURE SCHOLARS DIALOGUE GROUP
- 52 **TÜRKİYE-ERMENİSTAN MİMARLIK ÖĞRENCİLERİ DİYALOG GRUBU**
TURKEY-ARMENIA ARCHITECTURE STUDENTS DIALOGUE GROUP
- 54 **TÜRKİYE-ERMENİSTAN AİLESEL AKDENİZ ATEŞİ UZMANLARI DİYALOG GRUBU**
TURKEY-ARMENIA FAMILIAL MEDITERRANEAN FEVER EXPERTS DIALOGUE GROUP
- 56 **TÜRKİYE-ERMENİSTAN BİLGİ TEKNOLOJİLERİ UZMANLARI DİYALOG GRUBU**
TURKEY-ARMENIA INFORMATION TECHNOLOGIES EXPERTS DIALOGUE GROUP
- 58 **TÜRKİYE-ERMENİSTAN SEYAHAT FONU**
TURKEY-ARMENIA TRAVEL GRANT

62 **DEMOKRATİKLEŞME VE İNSAN HAKLARI**
DEMOCRATIZATION AND HUMAN RIGHTS

64 'DOKUN! DEMOKRATİKLEŞİRSİN!'
'TOUCH! YOU WILL DEMOCRATIZE!'
Hrant Dink

66 **ASULİS**
Dil, Diyalog, Demokrasi Laboratuvarı
ASULIS
Discourse, Dialogue, Democracy Laboratory

67 **AYRIMCILIKLA MÜCADELE VE BİR ARADA YAŞAM**
İÇİN SİVİL TOPLUMU GÜÇLENDİRME
EMPOWERING CSOS AND SPARKING CHANGE FOR
TACKLING DISCRIMINATION AND PROMOTING
DIVERSITY

70 **YENİ BİR SÖYLEM VE DİYALOĞA DOĞRU**
TOWARDS A NEW DISCOURSE AND DIALOGUE

74 **MEDYADA NEFRET SÖYLEMİNİN İZLENMESİ**
MEDIA WATCH ON HATE SPEECH

78 **ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLÜ**
INTERNATIONAL HRANT DINK AWARD

81 **HRANT DİNK VAKFI KÜTÜPHANESİ**
HRANT DINK FOUNDATION LIBRARY

82 **YAYINLAR**
PUBLICATIONS

88 **HRANT DİNK ANMALARİ**
HRANT DINK MEMORIALS

89 'İLAHLARA İLLALLAH'
'ENOUGH WITH THE DIVINITIES'
Hrant Dink

90 **BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ**
Hrant Dink İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü
Konferansı
BOGAZICI UNIVERSITY
Hrant Dink Memorial Lecture on Freedom
of Expression and Human Rights

91 **19 OCAK 2019**
JANUARY 19TH, 2019

94 **BAĞIŞÇILARIMIZ**
DONATIONS

95 **DESTEKÇİLERİMİZ**
SUPPORTERS

98 **BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**
INDEPENDENT AUDIT REPORT

102

PROJE EKİBİ**PROJECT TEAM**

NAYAT KARAKÖSE

NESLİHAN KOYUNCU

SENA BAŞÖZ

SUMRU TAMER

**23,5 HRANT DINK
HAFIZA MEKÂNI****23.5 HRANT DINK
SITE OF MEMORY****DESTEKÇİLER****SUPPORTERS**AÇIK
TOPLUM
VAKFIvhs
DVV InternationalHEINRICH
BÖLL
STIFTUNG
DERNEĞİ
TÜRKİYE
TEMSİLCİLİĞİ

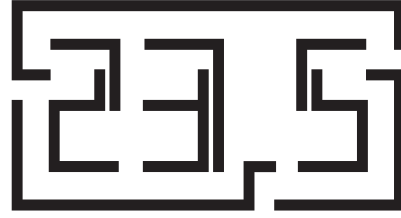
Auswärtiges Amt

King Baudouin
FoundationCHREST
FOUNDATIONFRIEDRICH
EBERT
STIFTUNGJohn and Hasmik
Mgedichian Foundation

23,5 Hrant Dink Hafıza Mekânı'nın açılması için 2018 yılından beri devam eden içerik geliştirme ve tasarımla ilgili faaliyetler 2019 yılının ilk altı ayında da devam etti. Bu süreçte içerik hazırlama, mekân tasarımı geliştirme ve uygulama, yazılım geliştirme, çeviri ve sesli rehber için seslendirmeler tamamlandı.

DVV International ve Friedrich Ebert Stiftung Türkiye Temsilciliği işbirliğiyle düzenlenen 'Başka bir Gelecek için Hafıza Mekânları, Hafıza Yolları' başlıklı konferans 22-23 Mart 2019'da Yapı Kredi Kültür Sanat Loca'da düzenlendi. Konferansa zor geçmişlerle yüzleşen hafıza mekânlarından ve müzelerden uzmanlar, hafızalaştırma alanında çalışmalar yapan STK temsilcileri ve hatırlama pratikleri üzerine önemli çalışmalar yapan akademisyenler konuşmacı olarak katıldı.

Konferans iki gün süren, 'Zor Geçmişleri Sergilemek', 'Sanat ve Hafıza', 'Şehir Müzeleri: Yerel Tarihler ve

Content and design development activities, which started in 2018, continued to be implemented during the first six months of 2019. During this period, activities such as content development, design development and implementation, software development, translation and voice-overing for audio guides have been completed.

The conference titled 'Memory Sites, Memory Paths Towards Another Future' was organized on March 22nd and 23rd, 2019, at Yapı Kredi Loca in cooperation with DVV International and Friedrich Ebert Stiftung Turkey branch.

The experts and representatives from the museums and memory sites that deal with difficult pasts, from NGOs doing memorialization work and academics carrying out remarkable work on memory and practices of remembrance participated in the conference as speakers. During the course of two days the

Hafıza', 'Hafıza Mekânlarında Yaşam ve Umut', 'Hafızalaştırmada Yeni Boyutlar ve Zorluklar', 'Eğitim ve Alternatif Pedagojiler', 'Tanıklıkların, Kişisel Anlatıların ve Hikâyelerin Gücü' ve 'Faillele Yüzleşmek' başlıklı sekiz oturumdan oluştu. Konferansta Almanya, Polonya, Hollanda, Güney Afrika, Ruanda, Sri Lanka, Bosna Hersek, Kamboçya, Amerika, Meksika, Macaristan, Lübnan, İrlanda, Belçika, Ermenistan gibi farklı coğrafyalardan ilham verici örneklerle ışık tutuldu.

23 ve 24 Nisan'da 23,5 Hrant Dink Hafıza Mekânı'nın ön açılışı yapıldı. İki gün boyunca hafıza mekânı gelen ziyaretçilere tanıtıldı.

23,5 Hrant Dink Hafıza Mekânı 17 Haziran 2019'da kapılarını ziyarete açtı. Adını, Hrant Dink'in 23 Nisan 1996'da Agos'ta yayımlanan '23,5 Nisan' başlıklı köşe yazısından alan 23,5 Hrant Dink Hafıza Mekânı, Hrant Dink'in sahiplendiği ve hakkında farkındalık yaratmaya

çalıştığı demokrasi, eşitlik, adalet, insan hakları ve özgürlükler gibi evrensel değerleri geniş kitlelerle buluşturmayı ve hafıza ile umudu birleştiren görsel bir merkez olmayı amaçlıyor. Ziyaretçiler, mekânı Hrant Dink'in anlatıları rehberliğinde gezerken onun hayatına, mücadelesine ve ölümüne tanıklık ederken, Türkiye tarihinden kesitler buluyor; kimlik, eşitlik, hakikat ve adalet gibi kavramlar üzerine düşünmeye teşvik eden videolar, yerleştirmeler ve yazılar görüyorlar.

Hrant Dink'in çalışma odası, kendisi tarafından kullanıldığı haliyle korundu.

Tırttava, Tuvalet Korosu, Koridor, Agos, Atlantis Uygarlığı, Güvercin Tedirginliği, Adalet Arayışı odalarında Hrant Dink'in askerlikte yaşadığı ayrımcılığa; 1980 darbesi döneminin antidemokratik uygulamalarına; sergide yer alan Agos manşetleri ile yakın Türkiye tarihine; Agos Gazetesi'nin kuruluş

conference consisted of eight panel sessions entitled as: 'Exhibiting Difficult Pasts', 'Art and Memory', 'City Museums: Local Histories and Memories', 'Life and Hope in Memory Sites', 'New Dimensions and Challenges in Memorialization', 'Education and Alternative Pedagogies', 'Power of Testimonies, Personal Narratives and Stories', 'Dealing with the Perpetrators'. The conference shed light on inspiring examples from Germany, Poland, Netherlands, South Africa, Rwanda, Sri Lanka, Bosnia Herzegovina, Cambodia, USA, Mexico, Hungary, Lebanon, Ireland, Belgium, and Armenia.

The pre-opening of 23.5 Hrant Dink Site of Memory took place on April 23rd and 24th. The memory site and its content were introduced to the guests during both days.

23.5 Hrant Dink Site of Memory was officially opened to the visitors on 17th of June. The memory site takes

its name from the article '23.5 April', written by Hrant Dink and published in Agos on April 23, 1996. The 23.5 Hrant Dink Site of Memory is a space that addresses and highlights the importance of the universal values embraced and championed by Hrant Dink—such as democracy, equality, justice, human rights and freedoms—as well as building a bridge between memory and hope. As Hrant Dink guides visitors through the site, the visitors bear witness to his life, his work as a rights defender, and his death, while also seeing snapshots of different historical periods in Turkey.

Hrant Dink's office has been kept as it was, while in other rooms visitors are invited to question and discuss notions such as identity, equality, truth and justice through texts, videos and installations.

Tırttava, Toilet Choir, Corridor, Agos, Atlantis Civilization Room, The Dovelike Disquiet Room,

hikâyesine; Hrant Dink'in Tuzla Kamp Armen'de geçen çocukluğuna, Rakel ve Hrant Dink'in hikayesine, Türkiye'deki vakıfların mülkiyet sorunlarıyla ilgili bilgilere; Hrant Dink'in 2004'ten beri maruz kaldığı hedef gösterilme sürecine; 19 Ocak 2007'de ne olduğuna, 2007'den beri her yıl Sebat apartmanı balkonundan binlerce kişiye seslenen 19 Ocak adalet arayışı konuşmalarına, 2007'den beri süren Hrant Dink Cinayeti davasına ışık tutuluyor. Agos'un ilk on yılında yayımlanmış sayıların bulunduğu arşive mekânda yer alan dijital ortamdan ulaşılabilir.

Sanatçı Sarkis'in 'acılardan pırlanta yaratma' metaforunu esas alan 'Tuz ve Işık' yerleştirmesi ve Almanyalı sanatçılar Horst Hoheisel ve Andreas Knitz'in Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesine dikkat çeken yapıtı 'Büyükelçilik Kurma Projesi', 23,5 Hrant Dink Hafıza Mekânı'nda ziyaretçilerle buluşuyor.

23,5 Hrant Dink Hafıza Mekânı Türkçe, Ermenice ve İngilizce olarak üç dilde ziyaret edilebiliyor. Ziyaretçiler hafıza mekânında sergilenen videoları sesli rehber cihazları aracılığıyla dinleyebiliyor. Dileyen kişiler düzenli olarak devam eden rehberli turlara katılarak, hafıza mekânını rehber eşliğinde gezebiliyor.

Eylül ayından itibaren rehberli turlara ek olarak, ücretsiz olarak katılım gösterilebilen 'Hrant Dink'in Çalışma Odasından Ermeni Kültür ve Tarihine Bir Bakış', 'Hafıza Mekânları' ve 'Hafıza Arkeolojisi' başlıklı üç sürekli atölye devam ediyor.

HAFIZA MEKÂNI ZİYARET SAATLERİ

Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma: 10.00-17.00

Cumartesi: 10.00-18.00

Pazar: 12.00-18.00

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: HADİYE CANGÖKÇE

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: HADİYE CANGÖKÇE

and The Quest for Justice Room shed light on the act of discrimination against Hrant Dink during his military service; anti-democratic acts inflicted by the military coup in 1980; the near history of Turkey through exhibited Agos headlines; the story of the establishment of Agos newspaper; the childhood years of Hrant Dink in Tuzla Camp Armen, the story of Rakel and Hrant Dink, the problem of properties confiscated from minority foundations; how Hrant Dink became a target after 2004; what happened on January 19th 2007, the speeches that are held during each commemoration on January 19th and the ongoing assassination trial of Hrant Dink which has been continuing since 2007.

'Salt and Light' installation by artist Sarkis, which is based on the metaphor of 'creating diamonds from pain', and 'Establishing an Embassy Project', which is an artwork by German artists Horst Hoheisel and Andreas Knitz that draws attention to the

normalization of relations between Turkey and Armenia, meet with the visitors at 23.5 Hrant Dink Site of Memory.

23.5 Hrant Dink Site of Memory can be visited in Turkish, English and in Armenian. The visitors can listen to the exhibited videos via audio-guides. People who wish can participate in guided tours that continue regularly and can visit the memory site with a guide.

Since September 2019, 23.5 Hrant Dink Site of Memory offers three permanent workshops entitled as 'A Look at Armenian Culture and History Through Hrant Dink's Office', 'Memory Sites' and 'Archeology of Memory'.

VISITING HOURS OF 23.5 HRANT DINK SITE OF MEMORY

Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday: 10.00-17.00

Saturday: 10.00-18.00

Sunday: 12.00-18.00

ÖLMEK
BİR ŞEY DEĞİL.
ASIL ÖNEMLİ OLAN,
ÖLENE DEK
AYAKTA DURMAK.

HRANT DINK VAKFI, TARİH ALANINI,
GEÇMİŞLE YÜZLEŞEREK,
VİCDANA VE BARIŞ DİLİNE YASLANAN
DAHA FARKLI BİR GELECEK
YARATABİLMENİN ANAHTARI
OLARAK GÖRÜR.
GEREK ERMENİ TARİHİNE, GEREK
TÜRKİYE'NİN TARİHİNE
İLİŞKİN PROJELER, TARİH YAZIMINA
RESMİ SÖYLEM DIŞINDAN,
FELSEFİ VE ETİK OLARAK YAKLAŞABİLME
HEDEFİYLE HAZIRLANMAKTADIR.

TARİH HISTORY

THE HRANT DINK FOUNDATION PERCEIVES
THE FIELD OF HISTORY
AS THE PLATFORM WHERE THE PAST
CAN BE CONFRONTED,
AND A DIFFERENT FUTURE BASED ON
A CONSCIENTIOUS AND PEACEFUL
LANGUAGE CAN BE CREATED.
PROJECTS ON BOTH ARMENIAN HISTORY
AND THE HISTORY OF TURKEY
ARE PREPARED WITH THE AIM OF
PHILOSOPHICALLY AND ETHICALLY
APPROACHING THE WRITING OF HISTORY

BU ANLAYIŞ, AYNI ZAMANDA CANLI
VARLIĞIN DOĞAL YAŞAM ALANIYLA
BAĞINI GÖZETMEKTE;
O VARLIĞIN YAŞADIĞI TECRÜBEDEN
YOLA ÇIKARAK, TARİHİ, DONDURULMUŞ,
MESAFELİ BİR ZAMAN DİLİMİ DEĞİL,
BUGÜNKÜ BİLİNCİMİZİN PARÇASI KILMAYI
HEDEFLEMEKTEDİR.

VAKIF OLARAK ORTAK BELLEK
YARATMAYA YÖNELİK
TÜM SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMALARINI
DESTEKLERKEN,

TEZLERİN VE SLOGANLARIN BİTTİĞİ
YERDEN BAŞLAYAN,
TOPLUMLARIN BİRBİRİNİ TANIMASINI
SAĞLAYAN VE ELEŞTİREL BAKIŞA
HİZMET EDEN GİRİŞİMLERİ
ÖNCELİĞİMİZ OLARAK BELİRLEDİK.
ÇÜNKÜ VİCDANLI TARİH, UMUTLU
GELECEK YARATIR.

FROM OUTSIDE THE OFFICIAL DISCOURSE.
THIS APPROACH TAKES INTO
CONSIDERATION THE BOND BETWEEN
THE LIVING BEING AND
ITS NATURAL LIVING SPACE.
DEPARTING FROM THE EXPERIENCE OF
THIS LIVING BEING,
IT AIMS TO RENDER HISTORY NOT A
FROZEN AND DISTANT STRIP OF TIME
BUT A PART OF OUR AWARENESS
IN THE PRESENT.
THE FOUNDATION SUPPORTS ALL ORAL

HISTORY STUDIES AIMED AT CREATING A
COMMON MEMORY.
PROJECTS THAT BEGIN WHERE THESES
AND SLOGANS END,
HELP SOCIETIES BECOME ACQUAINTED
WITH ONE ANOTHER AND SERVE A
CRITICAL VIEW ARE GIVEN PRIORITY.
BECAUSE, A HISTORY OF CONSCIENCE
CREATES A FUTURE OF HOPE.

Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde en önemli engel olarak görülen tarih tartışmaları, bugünden yarına iki ülkenin üzerinde uzlaşma sağlayarak altından kalkabilecekleri bir sorun olmaktan şimdilik uzak gözüküyor.

Bu da çok doğal, çünkü karşılıklı algılamalar ve söylemler kilitlenmiş durumda.

Üstelik tarihin asıl sahipleri devletler de değil... Halklar. O nedenle, Türkiye ile Ermenistan devletlerinin tarihi çözmesi, Türklerin ve Ermenilerin de çözdüğü anlamına gelmiyor. Sonuçta, tarih konusunda devletler, siyasal bir uzlaşmaya varsalar da, halklar arasındaki uzlaşma öyle siyasal kararlarla kolay kolay gerçekleşmiyor, zaman içinde üretilecek moral ve etik ilişkilere ihtiyaç duyuluyor.

Halklar arasında varolan buzdağları ancak kurulacak ilişkilerin sıcaklığıyla eriyebiliyor.

Ancak sağlanacak ilişki ve diyalog ortamlarında karşılıklı algılar değişebiliyor.

Dolayısıyla 'tarihin çözülmesi' aslında gerçek bir kavram ve problem de değil.

Tarihin çözülecek bir yanı zaten yok...

Sadece anlaşılacak bir yanı var. Anlama ise, zamana yayılmış bir öğrenme, bilgilenme ve idrak süreci gerektiriyor.

Günümüz devlet kararlarıyla asla sağlanamıyor.

Tarih, çözülmesi gereken bir problem değil, öğrenilmesi, algılanması ve idrak edilerek içselleştirilmesi gereken bir yaşamışlıktır.

Aslolan, Türkiye'nin tarihsel gerçekliğinin farkına varmasıdır.

Bu da ancak Türkiye'deki demokrasi mücadelesinin gelişmesiyle mümkün olabilecektir.

Şu gerçeği bir kez daha özetlemekte yarar var:

Türkiye'nin bugün önündeki problem ne 'inkâr' ne de 'ikrar' sorunudur.

Türkiye'nin temel sorunu 'irdrak'tır.

İdrak sürecinde ise Türkiye'nin ciddi bir şekilde

alternatif tarih etüdüne ve bunun için de demokratik bir ortama ihtiyacı var.

İdrak sürecini yaşamakta olan bir toplumun bireylerine

TARİHİ AÇMAK VE AŞMAK

14

TO UNLOCK AND TRANSCEND HISTORY

The dispute over history is considered to be the most significant obstacle in Turkey-Armenia relations, and seems - for now - unlikely to be a problem the two countries will strike a compromise over in the immediate future.

This is quite natural, because perceptions and discourses on both sides have reached a deadlock.

Moreover, the real owners of history are not the two states... but the People.

Therefore, a solution by the Turkish and Armenian states regarding history would not mean that the Turks and the Armenians have reached a solution.

Ultimately, even if states manage to reach a political compromise over history, the compromise between the two communities can not be simply achieved through political decisions. Moral and ethical relationships are necessary, and can only be produced over time.

The icebergs that exist between the two societies can only melt with the warmth of the relationships that will be formed.

Perceptions on both sides can only change in an environment of contact and dialogue. Therefore,

'solving history' is not actually a real concept, or a problem. There is nothing to be solved about history anyway... It needs to be understood. And understanding necessitates a process of learning, enlightenment and comprehension, spread out over time. It can never be achieved with save-the-day state decrees.

History is not a problem that needs to be solving, but an experience that has to be learned, perceived, comprehended and internalized. The essential point lies in Turkey becoming aware of its historical reality. And this can only be achieved through the development of the struggle for democracy in Turkey.

It is important to summarize the following truth once again:

The problem Turkey faces today is neither a problem of 'denial' or 'acknowledgement'.

Turkey's main problem is 'comprehension'.

And for the process of comprehension, Turkey seriously needs an alternative study of history and for this, a democratic environment.

inkârı ya da ikrarı siyasal baskılarla ya da yasalarla dayatmak haksızlıktır. Böylesi bir yöntem idrak sürecine indirilecek en büyük darbedir. İdrak edilmemiş bir inkârın veya ikrarın hiç kimseye yararı da yoktur. Bu idrak sürecinin farkında olmayan veya görmezden gelenlerin iç ya da dış dayatmaları, süreci kısaltacağı yerde uzatmaktadır.

Şu yaşanan süreçte, Türkiye’den tarihsel gerçekliği kabul etmesini bekleyenlerin ya da reddetmesini dayatanların, Türk toplumunun güncel gerçekliğini iyi okuyabildikleri söylenemez.

Sonuçta, toplum gerçeği biliyor da inkâr ediyor değil, bildiği gerçeği savunuyor.

Bu toplum daha dünkü ‘Susurluk Vakası’nı, toprak altından çıkan ‘Hizbullah cesetleri’ni hukuk dilinde tanımlamakta, adlandırmakta ve arkasını getirmekte zorlanırken, 90 yıl önceki bir tarihi nasıl sancı çekmeden algılayabilecek ve adlandırabilecek?

Üstelik de yıllarca bu denli karşı bilgi bombardımanına tutulmuşken.

Evet, tarih ve güncel siyaset arasındaki karmaşık ilişki işte yine karşımızda.

Cümlemiz bir kilitlenmenin varlığını kabul ediyoruz. Ancak şu var ki, bugün Türk-Ermeni ilişkilerine baktığımızda, neyin kilit, neyin anahtar olduğunu da karıştırmış durumdayız.

“Gel önce tarihi çözelim, sonra ilişkiye geçelim” diyenlerle, “Gel ilişki kuralım, tarihin çözümünü ilişkinin akışına bırakalım” diyenler karşılıklı olarak inatlaşmış durumda.

Birine göre siyaset kilit, tarih anahtar, diğerine göre tarih kilit, siyaset anahtar.

Bendeniz siyasetin anahtar olduğuna inananlardanım.

Ve nedenleri ne olursa olsun tarihin kilidini açmak ve aşmak hepimizin temel görevi.

HRANT DİNK

AGOS

27 MAYIS 2005

MAY 27TH, 2005

It is unfair, either through political pressure or laws, to impose denial or acknowledgement upon the individuals of a society who are in the middle of a process of comprehension.

Such a method would be the greatest blow inflicted on the process of comprehension. After all, denial or acknowledgement without comprehension benefits no one. The internal or external impositions of those, who are either not aware of or prefer to turn a blind eye to this process of comprehension, extend the duration of the process rather than reducing it.

In the process we are going through, it is impossible to say that, those who expect Turkey to accept historical reality or impose denial on it are reading the current reality of Turkish society well.

After all, it is not that the society knows, or denies the truth; the society is defending the truth it knows. This society has shown difficulty in defining, naming and doing whatever else is necessary in legal terms regarding the ‘Susurluk Case’ or the unearthed ‘Hizbullah corpses’, events that have taken place only

yesterday. So how is it to effortlessly and painlessly perceive and define a historical event of 90 years ago? And especially after having been subjected to a bombardment of counter-information for so many years.

Yes, the complex relationship between history and contemporary politics stands before us once again. We all accept the existence of a deadlock.

However, there is also the fact that in Turkish-Armenian relations today, we are in a state of confusion over where to find the lock and the key.

There is a dogged standstill between those who say, “Let us sort out history first and then establish relations,” and those who say, “Let us establish relations and leave the solution of history to the flow of relations.”

For one side, politics is the lock and history the key, and for the other history is the lock and politics the key. I am among those who believe politics is the key. And whatever the motivation, it is a fundamental duty that befalls all of us to unlock and transcend history.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

BANU ATÇA KURÇ

LARA TAŞ

ÖZGE DORUK

TARİH PROGRAMI

16

HISTORY PROGRAMME

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

Kingdom of the Netherlands

USC Shoah Foundation
The Institute for Visual History and Education

COLUMBIA
GLOBAL
CENTERS | ISTANBUL

Hrant Dink Vakfı Tarih Programı kapsamında 22-23 Şubat 2019'da USC Shoah Vakfı ile ortaklaşa yapılan bir panel, iki çalıştay ve interaktif bir sergi içeren bir dizi etkinlikte, görsel tarih arşivi alanındaki yaratıcı yöntemler ve yenilikçi yaklaşımlar tartışıldı.

“Muhafaza Etmekten Eğitime: Tanıklık Üzerine Çalışmak” başlıklı panel USC Shoah Vakfı işbirliği ile 22 Şubat Cuma günü Anarad Hıçutyun Binası'nda yapıldı. Shoah Vakfı Görsel Tarih ve Eğitim Enstitüsü'nden Program ve Faaliyetler Direktörü Kori Street, Proje Uzmanı Manuk Avedikyan ve Eğitim ve Sosyal Sorumluluk Uzmanı Sedda Antekelian'ın konuşmalar yaptığı panelde Shoah Vakfı'nın tarihi arka planı ile ilgili bilgi verilirken, Görsel Tarih Arşivi, IWitness Eğitim Platformu ve yenilikçi programlar kapsamında yürüttükleri çalışmalar paylaşıldı. Özel Olarak Kori Street Shoah Vakfı'nın tanıklıklardan yola çıkarak

Within the scope of the Hrant Dink Foundation History Program, creative methodologies and innovative approaches in visual history archive were discussed on February 22-23, 2019 within a series of events consisting of a panel, two workshops, and an interactive exhibition in partnership with USC Shoah Foundation.

The panel titled “Working with Testimony: From Preservation to Education” was held in Anarad Hıçutyun Building on Friday, February 22 with the participation of Kori Street, Senior Director of Programs and Operations; Manuk Avedikyan, Project Specialist; and Sedda Antekelian, Education and Outreach Specialist from USC Shoah Foundation. They gave speeches about the historical background of Shoah Foundation, the Visual History Archive, the IWitness Education Program, and other innovative programs. In particular, while Kori Street informed

hayata geçirdiği yenilikçi projelerden olan Tanıklıktaki Boyutlar, IWitness 360 sanal gerçeklik hikâyesi Lala ve Holokost'tan kurtulan Pinchas Gutter'ın hologram deneyimi hakkında bilgilendirmeler yaparken, Manuk Avedikyan vakfın Ermeni Soykırımı koleksiyonundan bahsetti. Son olarak ise Sedda Antekelian vakfın eğitim politikalarını katılımcılarla paylaştı. Panelin sonunda Kori Street tarafından Pinchas Gutter'ın hologramı üzerinden soru-cevap denemeleri yapıldı.

23 Şubat'ta Hrant Dink Vakfı binasında iki interaktif atölye düzenlendi. Manuk Avedikyan tarafından yürütülen 'Akademiden Topluma: Exploring the Visual History Archive (VHA)' isimli ilk atölyede barındırdığı 55,000 mülakatla dünyanın en büyük sözlü tarih arşivine sahip olan USC Shoah Vakfı'nın Görsel Tarih Arşivi'ni nasıl tasnif ettiği, kullanıcıların nasıl, ne miktarda ve hangi yollarla arşivlerindeki bilgilere

erişebileceği konularında bilgiler paylaşıldı. Sedda Antekelian tarafından yürütülen 'Tanıklık ve Teknoloji Aracılığıyla Öğretimin En İyi Uygulamaları' isimli ikinci atölyede ise katılımcılar, IWitness eğitim platformunu kullanarak etkileşimli tartışmalara ve multimedya etkinliklerine katılma fırsatı buldular. Tanıklık temelli eğitimin en iyi uygulamalarına odaklanılan atölyede, konuşmacı ve dinleyicilerin deneyimi ve farklılıkları üzerinde iki ayrı teorinin önemi üzerine konuşuldu. 360 derece sanal gerçeklik teknolojisi kullanılarak hazırlanan animasyon/canlı aksiyon videosu 'Lala' projesi, katılımcıların VR teknolojisi kullanarak deneyimleyebilmeleri için atölyelerle eş zamanlı olarak iki gün boyunca sergilendi.

Tarih Programı kapsamında "Sözlü Tarih Yoluyla Adaleti Düşlemek" başlıklı ikinci panel etkinliği ise 12 Haziran Columbia Global Centers, İstanbul ortaklığı

participants about two innovative projects based on testimonies: "Dimensions in Testimony" and "IWitness 360 VR Story of Lala"; Manuk Avedikyan introduced the foundation's Armenian Genocide collection. Finally, Sedda Antekelian discussed the education policies of the foundation. At the end of the panel, the question-answer session with the Pinchas Gutter's hologram was directed by Kori Street.

Two interactive workshops were held in the Hrant Dink Foundation building on the 23rd of February. The first workshop titled "Exploring the Visual History Archive (VHA): From Academia to Community" was facilitated by Manuk Avedikyan. Avedikyan talked about the oral history archives of the USC Shoah Foundation, the world's largest oral history collection with 55,000 interviews, and provided information on how the Visual History Archives were classified, what kinds of searches could be made, and how users could access this

archive. In the second workshop titled "Best Practices for Teaching with Testimony and Technology" led by Sedda Antekelian, the participants had the opportunity to contribute to interactive discussions and multimedia activities using the IWitness Education platform. Focusing on best practices of witness-based education, the workshop focused on the importance of two separate theories on the experiences and differences of speakers and listeners. Along with workshops, two of the USC Shoah Foundation's innovative projects which have been put into practice based on testimonies, "Dimensions in Testimonies" and "IWitness 360 VR Story of Lala", were exhibited at the Anarad Hıgıtyun Building for the participants. In the exhibition, Lala, an animated/live-action video prepared by 360-degree virtual reality technology, was experienced by visitors through VR equipment.

ile yapıldı. Columbia Üniversitesi'nde öğretim üyesi Zoe West ile gazeteci Bikem Ekberzade'nin katıldığı etkinlikte sözlü tarih çalışmalarının derlenmesi ve yayınlanmasına dair deneyimler paylaşıldı. West ve Ekberzade, birçok kıtada yapılan ve derinlemesine mülakatların yer aldığı kitap çalışmalarını tanıttı. Zoe West ayrıca, başkalarının sessizliği ve hareketsizliği neticesinde insanlık tarafından terk edilmiş olma hissi uyandıran deneyimi tanımlamak için kullanılan etik yalnızlık kavramından bahsetti. Katılımcılar sözlü tarihin zenginliğini ve adalet arayışındaki önemini keşfetmenin yanı sıra kendi projelerinde sözlü tarih metodolojisini nasıl kullanabileceklerine dair bilgiler edindiler. 13 Haziran günü ise Zoe West tarafından "Sözlü Tarihte Etik, Travma ve Risk" başlıklı atölye çalışması yapıldı. Katılımcılar, etik kaygılar, travmayla ve travma sürecinde ortaya çıkan diğer sorunlarla başa çıkma gibi konular üzerinden sözlü tarihi

kullanarak araştırma yürütmenin temel prensiplerini dinlediler. Ayrıca atölyenin etkileşimli olması sayesinde katılımcılar hem sorularını hem de kendi tecrübelerini paylaşma fırsatı buldu. Atölyede öğrencilerin travmatik deneyimleri odağına alan sözlü tarih videolarını izlemeleri, bu görüşmelere tanıklık etmenin nasıl bir his uyandırdığı ve yapılan tartışmaları kendi çalışmalarına nasıl uygulayabilecekleri üzerine düşüncelerini sağlandı. Çalışmanın sonunda, katılımcılar bir sözlü araştırma projesi başlatma, düzenleme, yürütme ve sunma ya da sözlü tarih metodolojisi unsurlarını devam eden projelere dahil etme gibi konuları ele aldı.

Tarih Programı kapsamında yapılan "Yitik Olanı Var Etmek: 1915'in Ardından Mesuliyet ve Hafıza" başlıklı üçüncü panel, Armen T. Marsoobian tarafından 30 Temmuz'da yapıldı. Marsoobian, konuşmasında birçok mensubu profesyonel fotoğrafçı olan Dildilian

Within the scope of History Program, the second public talk titled "Imagining Justice through Oral History" was held in Anarad Hıçutyan Building on Wednesday, June 12, in collaboration with Columbia Global Centers, Istanbul. In the event, Columbia University faculty member Zoe West and journalist Bikem Ekberzade talked about their experiences in gathering and publishing works of oral history. Zoe West and moderator Bikem Ekberzade introduced their book project, which is based on in-depth interviews undertaken on several continents. Zoe West also talked about the concept of ethical loneliness, which covers the emotion that makes the person feel like no one is listening to their experience of an atrocity, or that no action has been taken. Within the framework of oral history for justice, participants were encouraged to ask questions and to think about how the richness of oral history could be used in their projects. On June

13, a workshop titled "Navigating Ethics, Trauma, and Risk in Oral History" was held by Zoe West. During the workshop, participants listened to the basics of conducting research using oral history, including ethical concerns, dealing with trauma, and handling problems that come up along the way. It was an interactive workshop where people asked questions, offered advice, and shared experiences regarding interview dynamics. Students also found an opportunity to learn through examples, by watching clips of oral history interviews and reflecting on how it felt to witness these interviews, which helped them to think about their research. By the end, the participants covered the various phases in an oral history project, including beginning, organizing, conducting, and presenting the project, or incorporating elements of oral history methodology into ongoing projects.

ailesinin fotoğraflarını merkeze alarak gerçekleştirdiği bellek çalışmasının son 10 yılda nasıl geliştiğini anlattı. Fotoğraflar üzerinden Dildilian ailesinin Anadolu'dan Yunanistan'a, oradan da Amerika'ya uzanan yolculuğunun izini sürdüğü çalışmasını paylaştı.

Marsoobian, sunumunda sadece Ermeni halkının ve halk olma duygusunun yok edilmeye çalışılmadığını; aynı zamanda Ermeni kültürü, sanatı ve dilinin nasıl saldırıya uğradığını ve kaybolmaya yüz tutmuş bu mirasın izini sürerek bunları nasıl yaşattığını aktardı. Çalışmalarında 1888 – 1922 arasında Anadolu'da, 1923-1980 arası Yunanistan ve Amerika'da çekilen fotoğrafları incelediğini; resimlerdeki kişileri, faaliyetleri ve mekanları tespit ettiğini aktardı ve bu çalışmalarını incelediği fotoğraflar eşliğinde paylaştı.

2011 yılından bu yana süren sözlü tarih çalışmalarında bu sene odak grubu Sivas Ermenileri oldu. Sivas'ta

yaşayan veya orada uzun süre yaşadıkdan sonra İstanbul'a göç edenler ile mülakatlar yapıldı. Bu mülakatlar sonucunda Sessizliğin Sesi serisinin altıncı kitabı olan Sivaslı Ermeniler Konuşuyor kitabı Türkçe olarak yayımlandı. Kasım ayında yayımlanan kitapta Sivaslı 69 Ermeni İle yapılmış mülakatın 12'si bir araya getirildi. Kitabın İngilizce baskısı ise 2020'nin ikinci yarısında yayımlanacak.

The third of the panels organized within the scope of the History Program in 2019 was held by Armen T. Marsoobian on Tuesday, July 30, with his speech titled "Creating the Lost: After 1915, Responsibility and Memory". In his speech, Marsoobian presented his Memory Work that consists of the pictures taken and preserved by the Dildilian family and talked about how it has evolved in the past 10 years. Through these photographs, Marsoobian presented the journey of the Dildilian family from Anatolia to Greece and then finally to the USA.

With these studies, Marsoobian showed us that not only the Armenian community and their sense of community were under attack, but also the Armenian culture, art, and language faced near destruction. Additionally, Marsoobian underlined the importance of tracing Armenian culture and memory to keep it

alive. With this purpose, Marsoobian examines the photographs that were taken between 1888-1922 in Anatolia and 1923-1980 in Greece and then in the USA, and tries to identify the activities, the people, and the places that are shown in photos. He presented these photographs throughout his speech.

In the new period of the oral history studies that we have been carrying out since 2011, we have conducted oral history interviews with Sivas Armenians to investigate the Armenian memory of Sivas. Interviews were made with those who are still living in Sivas or lived there for a long time and then migrated to Istanbul. As a result of the interviews, the sixth book of the Sound of Silence series, which is compiled 12 out of the 69 interviews has published in Turkish in November 2019. The English edition of the book will be published in the second half of 2020.

PROJE EKİBİ
PROJECT TEAM
LARA TAŞ

KAYSERİ VE ÇEVRESİ TOPLUMSAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK TARİHİ KONFERANSI

THE SOCIAL, CULTURAL AND ECONOMIC HISTORY OF KAYSERİ AND THE REGION

DESTEKÇİLER
SUPPORTERS

Hrant Dink Vakfı olarak 18-19 Ekim'de Kayseri'de yapmayı planladığımız '**Kayseri ve Çevresi Toplumsal, Kültürel ve Ekonomik Tarihi Konferansı**', Kayseri Valiliği'nin konferansın Kayseri'de yapılmaması konusundaki müdahalesi sebebiyle İstanbul'a alındı. Konferans için oluşturulan uluslararası bilim komitesi, Amerika, Fransa, Yunanistan ve Ermenistan'ın yanı sıra Türkiye'nin farklı illerinden toplam 27 bilim insanınınin tebliğlerini seçmiş ve Kayseri'de sunum yapmaları için davet etmişti.

Yasaklama sonrası Hrant Dink Vakfı Yönetim Kurulu konferansın 18-19 Ekim'de İstanbul'da Anarad Hıçutyun Binası Havak Salonu'nda yapılmasına karar verdi. Konferansın tüm hazırlıkları tamamlanmış, konuşmacıların tümü İstanbul'a gelmişken, 17 Ekim Perşembe günü saat 17.08'de Şişli Kaymakamlığından gelen yasaklama tebliği ile konferans tekrar yasaklandı.

HRANT DINK VAKFI
KAYSERİ VE ÇEVRESİ
TOPLUMSAL, KÜLTÜREL VE
EKONOMİK TARİHİ
ԿԵՍԵՐԻՆՅ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅՔԻ
ՀԱՍՏՐԱԿԱԿԱՆ, ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԵՒ
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ
THE SOCIAL, CULTURAL AND
ECONOMIC HISTORY OF
KAYSERİ AND THE REGION

HRANT DINK VAKFI
KAYSERİ
MANTI FESTİVALI
ԿԵՍԵՐԻՄՅԻ
ՄԱՆԹԻԻ ՓՈՐՏՈՍՆ
ՓԷՏԻԲԱՆ ՄԱՆԻ
ΚΑΪΖΑΡΕΙΑΣ
KAYSERİ
DUMPLINGS FESTIVAL

The conference titled '**The Social, Cultural and Economic History of Kayseri and the Region**', initially planned to take place in Kayseri on October 18-19, was moved to Istanbul due to the intervention of the Governorship of Kayseri to not to hold the conference in Kayseri. The international scientific committee of the conference had selected the papers of 27 scientists from various cities of Turkey, the USA, France, Greece and Armenia, and invited them to Kayseri to make their presentations.

After the ban, the Board of Directors of Hrant Dink Foundation decided to hold the conference at the Anarad Hıçutyun Building Havak Hall in Istanbul on October 18-19. All the preparations were completed, and all the guests have arrived; but on October 17th at 17.08, the conference was banned again with the ban notification from Şişli District Governorship.

KAYSERİ MANTI FESTİVALİ

Hrant Dink Vakfı tarafından düzenlenmesi planlanan “Kayseri ve Çevresi: Toplumsal, Kültürel ve Ekonomik Tarihi Konferansı”nın hem Kayseri hem de İstanbul’da yasaklanmasının ardından 26 Ekim 2019 Cumartesi günü Hrant Dink Vakfı Anarad Hıçutyun Binası’nda “Kayseri Mantı Festivali” düzenlendi. Bir tanıtım videosu ile vakfın tüm takipçilerine duyurulan etkinlikte, ziyaretçiler farklı usullerde mantı yapmaya, yemeye, farklı yörelerdeki yemek gelenekleri üzerine konuşmaya davet edildi.

Festival, gün boyu pek çok etkinliğe ev sahipliği yaptı. Kayseri türküleri eşliğinde çeşit çeşit mantıların yapıldığı atölyeler gün boyu sürdü. Çocuklar için mantı atölyesinde tüm çocuklar beraber mantı hazırladı, mantıları pişerken masal dinledi ve sonra hep beraber kendi yaptıkları mantıları tattılar.

Levon Bağış’ın moderatörlüğünde **Yıldız Horata, Leyla Kılıç, Takuhi Tovmasyan ve Salpi Ghazarian**’ın katılımıyla Kayseri yemekleri üzerine keyifli bir sohbet gerçekleşti. Festivalin sonunda ise, **Burhan Hasdemir, Ari Hergel, Muammer Ketencoğlu, Ayşenur Kolivar, Rupen Melkisetoglu ve Murat İçlinalça** Kayseri ve Kapadokya’dan halk şarkıları seslendirdi.

Böylece, gerçekleştirilemeyen konferans yerine mantı çeşitleri hakkında sohbet ederek ‘çeşitliliğin’ kutlandığı festivale gün boyunca yüzlerce kişi katıldı, mantı büktü, sohbet etti, canlı müziğin keyfini çıkardı ve vakıf ile dayanışma gösterdi.

KAYSERİ DUMPLINGS FESTIVAL

On Saturday, October 26th after the cancellation of the conference that was planned by Hrant Dink Foundation both in Kayseri and Istanbul, ‘Kayseri Dumplings Festival’ was organized. The event was announced through an introductory video shared on various media channels and invited everyone to cook their own recipe and eat “mantı”, to talk about various traditional foods from different regions.

The festival hosted various activities all day long. The dumpling workshop lasted all day and was accompanied by traditional Kayseri folk songs. At the workshop for kids, the kids prepared dumplings all together, listened to a story while their dumplings were being cooked and then together enjoyed tasting the dumplings that they had prepared.

Yıldız Horata, Leyla Kılıç, Takuhi Tovmasyan and Salpi Ghazarian had a joyous conversation about the food of Kayseri with the moderation of **Levon Bağış**. At the end of the festival, **Burhan Hasdemir, Ari Hergel, Muammer Ketencoğlu, Ayşenur Kolivar, Rupen Melkisetoglu, Murat İçlinalça** sang folk songs from Kayseri and Cappadocia region.

Hence, instead of the conference that could not be held, hundreds of people attended the festival, where “diversity” was celebrated by talking about varieties of dumpling, they also prepared dumplings, had conversations, enjoyed live music, and showed solidarity with the Foundation during the day.

PROJE EKİBİ
PROJECT TEAM
 LARA TAŞ
 BANU ATÇA
 ÖZGE DORUK

ŞÖSYALBİLİMLER LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ ÇALIŞTAYI

SOCIAL SCIENCE GRADUATE
 STUDENTS WORKSHOP

DESTEKÇİ
SUPPORTER

Kingdom of the Netherlands

CHREST
 FOUNDATION

ÖĞRENCİ ÇALIŞTAYI SERİSİ III

Hrant Dink Vakfı Tarih Programı kapsamında 2017’de yapılmaya başlanan sosyal bilimler lisansüstü öğrenci çalıştaylarının üçüncüsü

11 Şubat 2019 Pazartesi günü düzenlendi. Özellikle Ermenilerin tarihi ve kültürü üzerine Türkiye’de tamamlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerini tartışmaya açmayı ve araştırmacılar arasında diyalogu pekiştirmeyi amaçlayan çalıştayların üçüncüsünde, kültürel miras temasını kimlik ve mekân bağlamında ele alan iki yüksek lisans tezi tartışıldı.

İlk olarak, Yüzyıl Nevin Aydın’ın İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Anabilim Dalı’ndan 2017’de tamamladığı “**Yerleşmek ve Yersizleşmek: Şişli’de Azınlıklar**” başlıklı tez tartışıldı. Aydın, tezinde Rum Ermeni ve Yahudi azınlık gruplarıyla yaptığı anket ve birebir görüşmelere dayanarak mekânın yer’e dönüşümünü, yer aidiyeti, içeridelik, dışarıdalık ve

STUDENTS WORKSHOP SERIES III

Within the scope of the History Program, the third Social Science Graduate Students Workshop was held on 11 February 2019 at Hrant

Dink Foundation. These workshops which particularly focus on the Armenian history and culture aim to support the dialogue between researchers by opening master’s and doctoral dissertations up for discussion. In the third of these workshops, two master’s theses that discuss the theme of cultural heritage in the context of identity and space were discussed.

First, Yüzyıl Nevin Aydın’s thesis titled “**Settling and Dispossessing: Minorities in Sisli**” completed at the Science and Technology Institute of Istanbul Technical University in 2017 was discussed. In her thesis, based on a survey she conducted with Greek, Armenian and Jewish minority groups along with one-on-one interviews, she discussed the transformation of space into place through concepts such as belonging,

kişiselleştirme gibi kavramları Şişli özelinde ele aldı. Bireysel ve toplumsal kimliklerin yer ile ilişkisini, yersizleşme ve kimliğin kaybolması temalarına değinerek anlattı. Aydın'ın tezini değerlendiren Ahmet Ersoy, tezin disiplinlerarası bir teorik geri plan üzerine oturtulmuş olmasının değerinden bahsettikten sonra, bu tezden yola çıkarak yapılabilecek yeni çalışmalar hakkında önerilerde bulundu. Çoğul kimliklerin kendini mekân ve yer üzerinden nasıl ifade ettiğine dair daha spesifik ve somut bir şekilde bağlamsallaştırılmış ve tarihselleştirilmiş bağlantıların, mekânın yer haline getirilmesi pratiklerinin üzerine gitmenin önemini vurguladı.

Tartışılan ikinci tez, Beste Seda Aydın'ın İstanbul Arel Üniversitesi Mimarlık Anabilim Dalı'nda 2018 yılında sunduğu **"Batılılaşma Sürecinden Günümüze Pera/ Beyoğlu İlçesi; 480 ve 476 yapı adaları örneğinde bir koruma önerisi"** başlıklı tez oldu. Aydın, Beyoğlu/Pera

bölgesinin bütüncül korunmasına örnek oluşturması amacıyla kentsel mimarlık envanter fişleri kullanarak gerçekleştirdiği belgeleme çalışmalarını sundu. Çeşitli ölçütlerle fiziksel ve işlevsel özgünlüğü sorguladığı tezinde hazırladığı tablo ve grafiklerle mevcut doku bütünlüğündeki bozulma oranlarını anlatıp mimari mirasın korunmasında tescil ve belgelemenin önemini vurguladı. Tezi değerlendiren Burak Asiliskender, tezdeki koruma ve belgeleme ilişkisinin vurgulanmasının değerli olduğunu ifade ettikten sonra, "neden koruyoruz" sorusu üzerine düşünmenin öneminden bahsetti. Sosyolojik olarak yapıların hikayesinin böyle bir çalışmaya entegre edilmesinin insan-mekân etkileşimini ortaya çıkarmak adına gerekli olduğunu ifade etti. Ek olarak, böyle bir çalışmada ihtiyaç duyulan teknik verilerden ve söz konusu detaylı verilere nasıl ulaşılabileceğinden söz etti.

internality, externality, and personalization. She talked about the relationship between the individual and social identities with the place, the dispossession and the loss of identity. After evaluating Aydın's thesis, Ahmet Ersoy talked about the significance of this thesis based on an interdisciplinary theoretical background and made suggestions about the new research that could be done based on this research. He stressed the importance of tackling more specific and concrete contexts of how plural identities express themselves through space and place, and the need to address the practices of historicized connections and conversion of spaces into places.

The second discuss thesis was titled **"The protection proposal of Pera/Beyoglu region from the westernization process to present - the case of 480 and 476 building blocks"** which was completed by Beste Seda Aydın in 2018 at the Istanbul Arel University, Faculty of Architecture. To set an example

for the holistic conservation of Beyoğlu / Pera region, Aydın presented its documentation techniques which were composed of urban architecture inventory vouchers. In her thesis, Beste Seda outlined the importance of registration and documentation of the preservation of the architectural heritage by explaining the rates of deterioration in existing texture integrity with tables and graphics that she prepared for her dissertation. Burak Asiliskender, who evaluated the thesis, mentioned the importance of emphasizing the relationship between protection and documentation in the thesis and then talked about the importance of thinking on the question of "why do we protect?". He stated that, sociologically, it was necessary to integrate the story of structures into such a study in order to reveal the human-space interaction. Besides, he spoke of the technical data needed for such a study and how to access this data.

ÖĞRENCİ ÇALIŞTAYI SERİSİ IV

Tarih programı Sosyal Bilimler
Lisansüstü Öğrenci Çalıştaylarının
dördüncüsü 27 Haziran
2019 günü düzenlendi.

Bu çalıştayda Osmanlı döneminden Cumhuriyet
dönemine kadar sanatta etkileşimleri ele alan üç
yüksek lisans tezi tartışıldı.

İlk olarak, Kevork Tavityan'a ait Mimar Sinan Güzel
Sanatlar Üniversitesi'nde 1996'da tamamlanan
**"Cumhuriyet Öncesi ve Sonrasında Türk Vokal
Müziği'nde Ermeni Asıllı Besteciler"** adlı yüksek lisans
tezi tartışıldı. Tavityan öncelikli olarak tezin ismini
neden 'Ermeni Besteciler' olarak değil de Ermeni asıllı
besteciler olarak koyduğunu açıkladı. 1990'lar içinde,
kendi tabiriyle 'konjonktürel' olarak Ermeni besteciler
demenin mümkün olmadığını fakat günümüzde bu
tabir ile tez isimlerinin olabilmesinin Türkiye'deki

sosyolojik bir değişimin göstergesi olduğunu ifade etti.
Tezin odağının üç Ermeni bestecinin 'Dikran Çuhacıyan,
Edgar Manas ve Gomidas' üzerine olmasına karşın
başka Ermeni bestecilere de yer verdiğini ve hatta bazı
bestekarların değerini sonradan anladığını ilave etti.
Sunumda Tavityan'a eşlik eden ve tezin değerlendiren
Dr. Elif Damla Yavuz, Tavityan'ın tezinden önce Ermeni
bestekarlar hakkında toparlayıcı bir tez olmadığını
söyledi. Ardından, Ermenilerin müzik tarih yazımı
içerisinden görmezden gelindiğini; Tavityan'ın tezinin
bu gözden gelinmeye karşın 'birinci dalga reaksiyon'
olduğunu ve bu açıdan öncü niteliği taşıdığını söyledi.
Tavityan, şu an tezi yazıyor olsaydı Çuhacıyan'ın
el yazmasının olduğu Maşots Matenadaran
Enstitüsü'nden ve Gomidas Enstitüsü'nden
yararlanacağını söyledi. Sunumunun sonunda Ermeni
kadın bestekarlar ve Ermeni koro müziği üzerine
değinen Yavuz, Ermeni kadın bestekarların hem kadın

STUDENTS WORKSHOP SERIES IV

Within the scope of the History
Program of Hrant Dink Foundation,
the fourth Social Science Graduate
Students Workshop was held on

Thursday, 27 June. In this workshop, three master's
theses discussing the interactions in art from the
Ottoman period to the Republican period were
discussed.

First, participants discussed Kevork Tavityan's master
thesis **"Composers of Armenian Descent in Turkish
Vocal Music Before and After the Foundation of
Republic"** completed in the Institute of Social Sciences
at Mimar Sinan Fine Arts University in 1996. Tavityan
initially explained why the thesis title was named
as 'Composers of Armenian Descent' rather than
'Armenian Composers'. In 1990's political conjuncture,
he could not possibly regard Armenian composers

without adding the word, 'descent' next to it. However,
he argued that the researchers are no longer unable
to give a title 'Armenian' and he considered it as a
sign for social transformation in Turkey. In his thesis,
he focused on three Armenian composers 'Dikran
Çuhacıyan, Gomidas (Vartaped) and Edgar Manas',
but he also studied other Armenian composers as
well. Then, he admitted that he had undervalued
some composers while writing his thesis. Dr. Elif
Damla Yavuz examining Tavityan's thesis underlined
that there was no comprehensive thesis on Armenian
composers until he completed it. Yavuz stated explicitly
that Armenian composers are deliberately ignored in
musical historiography written in Turkey and Tavityan's
thesis is the first wave reaction against that Academia
in Turkey has ignored non-Muslim artists in art history
of Turkey. Therefore, Yavuz regarded his work as
pioneer to study Armenian artists in Turkey. If he had

hem Ermeni olarak iki yönden ‘dezavantaj’ a maruz kaldığını vurguladı.

İkinci olarak, Teni Kiremitçiyen’a ait Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Batı Sanatı ve Çağdaş Sanat Anabilim Dalı’nda geçtiğimiz sene biten **“Tanzimat’tan Cumhuriyet’e İstanbul’daki Kültür Yaşamına Ermeni Sanatkarların Katkısı”** adlı tez tartışmaya açıldı. Kiremitçiyen tezinin temel amacının modernleşen, batılılaşan Osmanlı toplumundaki Ermeni varlığını göz önüne koymak olduğunu söyledi. Azımsanmayacak düzeyde bir üretim olduğundan, tezin literatür açığını bir nebze kapatma gayesi olduğunu da ekledi. Tezi üç ana başlık üzerinden ‘Plastik (Görsel) sanatlar, tiyatro ve müzik’ açısından ele aldığını belirtti. Bu sanatlar içerisinde Ermenilerin modernleşen Osmanlı toplumuna ne denli katkı sağladıklarını ve aktif rol aldıklarını açıkladı. Kiremitçiyen sunumuna Ermeni

kültürel aydınlanmasını ‘Zartonk’ (Uyanış, Aydınlanma) açıklayarak devam etti. Ermenilerin kültürel aydınlanmanın kimlik bilinci ve kültürel hafızayı gelecek nesile aktarma konusunda da epey çaba sarf ettiğinin altını çizdi. Bu tez ile ‘etnografik ve ideolojik’ olarak milli kültürün aktarılmasını anlamaya çalıştığını belirtti. Tezi değerlendiren Prof. Dr. Arzu Öztürkmen bu çalışmanın kendisinde ‘ansiklopedik bir tez’ intibası uyandırdığını, tezin çok önemli bir döküm olduğunu ve bir doktora tezi kadar kapsamlı olduğunu söyledi. Öztürkmen, tez içinde görsel malzemenin ortaya konmasının ‘tarihsel etnografi’ açısından önemine değindi.

Son olarak Hacettepe Üniversitesi’nden Arda Can Özsu’ya ait 2018 yılında biten **“Osmanlı ve Cumhuriyet Modernleşmesinde Gayrimüslim Sanatçılar”** adlı yüksek lisans tezi tartışmaya sunuldu. Özsu

worked on his thesis, he would have benefited from Mesrop Mashtots Institute of Ancient Manuscripts – Matenadaran in where Çuhacyan’s manuscript are located and Gomidas Institute in Armenia. In the end, they mentioned about Armenian choir music and women composers. Yavuz emphasized that Armenian women composers are exposed to double disadvantage because of both being Armenian and woman.

Teni Kiremitçiyen’s master thesis **“Contribution of Armenian Artists to Cultural Life in Istanbul From Tanzimat to Republic Era”** completed in the department of ‘Western Art and Contemporary Art’ at Mimar Sinan Fine Arts University in 2018. Kiremitçiyen’s major aim is to make ‘Armenian Existence’ known in modernizing, westernizing Ottoman society. The thesis was written to fill literature/research gap on Armenian artists. Her thesis’ focuses can be classified

into three groups ‘On Plastic Arts, Theatre and Music’. Kiremitçiyen tried to reveal how Armenian artists actively participated in and contributed to Ottoman modernization. She continued her presentation by explaining Armenian cultural enlightenment ‘Zartonk’. Armenian intellectuals made serious effort to transfer national recognition and cultural memory to the next generation. She sought to grasp how national culture was transferred ethnographically and ideologically. Prof. Dr Arzu Öztürkmen appreciated her work and evaluated as a doctorate dissertation. In the respect of historical ethnography, Öztürkmen attached great importance to visual data shared in her thesis.

Arda Can Özsu’s master thesis **“Non-Muslim Artists in the Ottoman and Republican Modernization”** completed in the department of ‘History of Art’ at Hacettepe University in 2018. He studied on Armenians,

çalışmasının Osmanlı millet sistemindeki -sonrasında Lozan (Antlaşması) ile 'azınlık' olarak- nitelendirilen Ermeniler, Rumlar ve Yahudiler hakkında olduğunu söyledi. Bunların yanında ana hatlarıyla Müslüman ve Levanten sanatçıları da dahil ettiğini dile getirdi. Tezin ortaya çıkmasındaki temel amacı; aslında yoğunlukla gayrimüslimlerin ortaya koyduğu Türkiye sanatının nasıl 'Milli Sanat' denilen Müslüman/Türk odaklı sanat tarihine evrildiğini göstermek olduğunu söyledi. Osmanlı'nın çok milletli, çok sesli ve çok kültürlü yapısının ulus-devletin inşası ile Müslüman/Türk yapısına dönüştüğüne değindi. İstatistiki veri de sunan Özsu, paylaştığı grafikler dahilinde Osmanlı'nın gayrimüslim odaklı sanatının Cumhuriyet'te tek sesli sanata nasıl evirildiğini sayılarla göstermiş oldu. Nihai olarak, tezin amacının asker ressamardan başlayan modern Türkiye sanat tarihinde gayrimüslim sanatçıların da olduğunu anımsatmak ve yeni bir

Türkiye sanat tarihi yazmak olduğunu söyledi. Tezi değerlendiren Doç. Dr. Seza Sinanlar Uslu bir arşiv çalışması olarak nitelendirdiği bu tezin bilgiyi açığa çıkarma açısından çok değerli olduğunu belirtti. Ülkede tarihe farklı bakış açılarından bakmanın hala eksik olduğunu ekleyen Uslu, gayrimüslim ve Müslüman/Türk sanat tarihinin birlikte okunmasının gerektiğini aktardı.

Greeks and Jews in Ottoman 'Millet' System – later considered as minorities with regard to Lausanne Treaty. He also added more popular Muslim and Levantine artists to create coherence. The essential aim of thesis is to demonstrate how non-Muslim communities which mostly produced Western art in Ottoman society are excluded in national art historiography embraced by Academia in Turkey. Özsu also discussed how multi-ethnic, multi-cultural and multilingual composition of Ottoman Society is transformed to homogenous Turkish-Muslim society by establishing Turkish nation-state. During the presentation, Özsu benefited from statistical data and he shared the graphics showing how Ottoman art world in 19th century created mostly by non-Muslim artists has become uniformed and has been transformed to Turkish-Muslim art from establishment of the Republic. Associate Prof. Dr Seza Sinanlar Uslu considered his

thesis as an important archive study which makes non-Muslim Artists known. She drew attention to the lack of multi-dimensional approach to write art history in Turkey and she strongly advised that regardless of being non-Muslim or Muslim, art history should be studied coherently.

ÖĞRENCİ ÇALIŞTAYI SERİSİ V

Tarih Programı Sosyal Bilimler
Lisansüstü Öğrenci Çalıştaylarının
28 Kasım 2019 Perşembe günü
düzenlenen beşinci çalıştayında kent,
bellek ve azınlık kavramları bağlamında ele alınan iki
yüksek lisans ve bir doktora tezi tartışıldı.

İlk olarak, Elif Atalay'ın Marmara Üniversitesi Küresel
Şehirler ve İstanbul Araştırmaları Bilim Dalı'nda
2019'da tamamladığı **“İstanbul'da Yaşayan Azınlık
Gruplarının İstanbul Algıları Ve Kentsel Bellekleri”**
başlıklı yüksek lisans tezi tartışıldı. Elif Atalay, Rum,
Ermeni ve Yahudilerin kentsel belleklerini ve algılarını
incelediği tez çalışmasının sunumunda, İstanbul azınlık
belleklerinin konu edildiği araştırma ve çalışmalarda
öne çıkan bir tanımlama olan belleklerin travmatik
olaylarla beslenmesi ve bu travmaların kuşaklar
arasında aktarılması üzerinde durdu. Atalay, travmatik

bellek kavramını sorunsallaştırıp kavramın negatif
etiketlemeye yol açtığına değindi. Bu tespitlerden
hareketle, tez kapsamında ele alınan kentin tarihsel,
toplumsal, kültürel ve yerel belleğinde, İstanbul
azınlıklarının otobiyografik ve semantik belleklerinde
yer alan bilgi ve deneyimlerin, bu bilgi ve deneyimlerle
oluşan algıların temsilinin sınırlı ve dar bir alanda
açığa çıkarıldığından, ulaşılan verilerin genellikle
seçilmiş bir belleği kapsadığından bahsedildi. Azınlık
belleğinin, kent belleğinde bireysel ve toplumsal olarak
marjinalleştirilmesi riskinden bahsederek diğer yandan
bu belleğin turistik bir etkinliğe, bir diğer tanımlamayla
belleğin endüstrileşmesine yol açtığına değindi.
Bu endüstrinin en bilindik örneklerinin, 6-7 Eylül
Olaylarının izinin sürüldüğü ya da Yahudi Mirası gibi
isimlerle düzenlenen İstanbul turları olduğuna değindi.
Atalay, çalışmasının temel verilerini yapmış olduğu
sözlü tarih mülakatları, yazılı ve görsel kaynaklar ile

STUDENTS WORKSHOP SERIES V

In the fifth workshop of the
History Program Social Sciences
Graduate Student Workshops held
on Thursday, November 28, three
researches, a PhD and two post-graduate dissertations,
on the theme of Istanbul and Minorities were
discussed.

First, participants discussed Elif Atalay's dissertation
entitled as **“The Minority Groups in İstanbul, Their
Perception of İstanbul and Their Urban Memory”**
completed in the department of 'Global Cities and
Istanbul Studies' at Marmara University.

In her presentation examining the urban memories
and perceptions of Greek, Armenian and Jewish
people, Elf Atalay emphasized that collective memory
is affected by traumatic events and these traumas are
transferred between generations. Atalay problematized

the concept of “traumatic memory” and argued
that it leads to negative labeling. Based on these
findings, in the historical, social, cultural and local
memory of the city, the knowledge and experiences
of the autobiographical and semantic memories of
the İstanbul minorities, and the representation of
the perceptions formed by these knowledge and
experiences are revealed in a limited and narrow
field. On the other hand, she mentioned the risk of
marginalization of minority memory in urban memory
both personally and communally which leads to
commodification of these memories. Organizing
'İstanbul Pogrom Tours' or 'Jewish Heritage in
Istanbul' as touristic events are the most significant
examples of this risk. Atalay stated that she obtained
the basic data of her work from oral history interviews,
written and visual resources and literary texts.

edebi metinlerden elde ettiğini belirterek örnekler verdi. Atalay'ın tezini değerlendiren Dr. Güven Gürkan Öztan mekân ve bellek ilişkisi kapsamında kolektif hafızayla bireysel hafıza arasındaki ilişkiden bahsetti. Bunun sosyo-ekonomik tarih kurgusu ile toplumsal amnezi çerçevesinde incelenebileceğine vurgu yaptı. Son olarak mekân - tüketim ilişkisi bağlamında belleğin nesneleşmesine de vurgu yaptı.

Tartışılan ikinci tez, Emircan Kürküt'ün Boğaziçi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde 2019 yılında bitirdiği **“6-7 Eylül 1955 Olayları Bağlamında Kuzguncuk'ta Homojenleştirme ve Türkleştirme Pratikleri”** başlıklı yüksek lisans tezi oldu.

Kürküt, sunumunda öncelikle Kuzguncuk mahallesinin 20 y.y.'daki demagojik yapısını anlatarak, mahallenin 1930'larda çoğunlukla Museviler, Rumlar ve

Ermenilerin ikamet ettiği bir bölge olduğunu, bugün ise Kuzguncuk'ta nüfusa oranla %1'lik bir azınlık grubunun yaşadığını vurguladı. Günümüzde mahalle sakinleri tarafından genellikle bu semtin barış ve hoşgörü ifadeleriyle tanımlandığını oysa 20. y.y. ortalarından sonra, Rumların ve Musevilerin çoğunun zorla veya gönüllü olarak Yunanistan'a ve İsrail'e göç ettiğine değindi. Özellikle, 6-7 Eylül pogromunun, Kuzguncuk gayri-müslimlerine doğrudan zarar verdiğine değindi. Bununla birlikte, günümüz Kuzguncuk sakinlerinin söylemlerinde mahallenin çok kültürlü yapısını “nostaljik” olarak sürdürmeye devam ettirdiklerini de belirterek, “nostaljikleştirerek nesneleştirme” kavramına dikkati çekti. Kürküt'ün tezini değerlendiren Dr. Hakan Yücel, öncelikle yüksek lisans tezlerindeki başlık, sorunsallaştırma ve kavramsallaştırma konusunu vurguladı. Yapılan sözlü tarih görüşmelerinin sosyal bilimler açısından önemine değindi.

Her discussant Asst. Prof Güven Gürkan Öztan mentioned briefly the relationship between collective memory and individual memory within the context of spatial memory. He emphasized that it can be examined within the framework of socio-economic history and social amnesia. Finally, in spatial-consumption context, he underlined ‘objectification of memory’ and explained carefully how memory can become an object as commodity.

Secondly, Emircan Kürküt's thesis titled **“Homogenization and Turkification Practices in Kuzguncuk, Istanbul in the context of the Events of 6-7 September 1955”** completed in the Ataturk Institute for Modern Turkish History at Boğaziçi University was discussed.

Kürküt mainly debated demographic changes in Kuzguncuk neighborhood. While Kuzguncuk was

mostly populated by non-Muslims in the early 1930s, the proportion of minorities cannot extend %1 in 2019. Today, Kürküt discussed that today Kuzguncuk is generally described by the inhabitants with expressions of peace and tolerance, however, the non-Muslim communities living in Kuzguncuk were forced to immigrate Greece and Israel until mid-1950s. In particular, the pogrom of 6-7 September directly damaged Kuzguncuk's non-Muslim population. Interestingly, Kuzguncuk's current community still considers their neighborhood as multi-cultural with a great sense of nostalgia. Evaluating Kürküt's thesis, Hakan Yücel first emphasized the title, problematization and conceptualization in master's theses. He emphasized the importance of oral history interviews in terms of social sciences. He emphasized that the use of interviews as a full text in theses may also be enlightening for other researchers. He also

Görüşmelerin tam metin olarak tezde kullanılması gerektiğine ve bunun diğer araştırmacıların da önünü açabileceğine vurgu yaptı. Bunun yanı sıra azınlık toplumlarının yaşadığı göç değerlendirmelerinde, tarihsel olarak dönemin sosyo-ekonomik etkilerinin de göz önünde bulundurulması gerektiğine dikkat çekti.

Üçüncü oturumda ise, Özgür Kaymak'ın İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Bölümü'nde 2016 yılında bitirdiği **“İstanbul'da Rum, Ermeni ve Yahudi cemaatlerinin sosyo-mekansal inşası”** başlıklı doktora tezi tartışıldı.

Kaymak, sunumunda doktora tezinin kitaplaştırılmış hali üzerinden, yazmış olduğu bölümler ve bölümlerin içeriğine dair bilgileri verdi. Tez kapsamında, İstanbul'un Rum, Yahudi ve Ermeni azınlıklarının sosyo-mekansal kimlik inşasına dikkat çekildi. Kaymak, azınlık cemaatlerinden 120 kişi ile derinlemesine

mülakatlar gerçekleştirdiğini ve yapmış olduğu çalışmaları bu görüşmeler sonucunda ortaya çıkarttığını belirtti. Öncelikle Rum, Yahudi ve Ermenilerin homojenleştirilmesine vurgu yaparak, azınlıkların kamusal ve özel alanda yaşadıkları dışlayıcı ve ayrımcı pratiklerden de bahsetti.

Kaymak'ın tezini Doç. Dr. Ulaş Sunata değerlendirdi. Tezde de vurgu yapılan, azınlık kimliklerinin homojen algısı ve azınlıkların kendi içinde farklı kuşak, sosyal sınıf, cinsiyet değişkenleriyle ele alınması gerektiğine değindi. Son olarak, sosyal bilimlerde sözlü tarih görüşmelerinin metodolojik önemi vurgulandı. Hafızanın ana dilde aktarılması ile duygunun aktarımı arasındaki ilişkinin önemi belirtildi. Anadilde anlatılan anıların tercümesinin, deneyimin tercümesine dönüşmesi vurgulandı.

pointed out that the socio-economic situation of the period should be taken into consideration while assessing the migration experienced by minority communities.

Thirdly, Özgür Kaymak's thesis titled **“Socio-spatial construction of Greek, Jewish and Armenian communities in Istanbul”** completed in the faculty of Political Sciences at Istanbul University was discussed. Kaymak shared selected chapters from her book that was published from her dissertation and she briefly described them. In her dissertation she addresses the socio-spatial identity construction of Greek, Jew and Armenian communities. She carried out interviews with 120 people from Greek, Armenian and Jew communities and based her dissertation mostly on their accounts. She emphasized the perception of homogeneity in minority-majority contexts. She also talked about

the practices of discrimination and exclusion against minorities in the public and private spheres. Kaymak's thesis is reviewed by Assoc. Dr. Ulaş Sunata. She stressed the homogeneous perception of minority identities and added that minority communities should be examined with different variables related to generation, social class and gender in social analysis. Finally, the methodological importance of oral history interviews in social sciences was emphasized. During reviews, it is highlighted that interviews with people should be done in their native language to enable them to express emotions and experiences openly.

ÇOCUĞUN EN TEMEL HAKKI OLAN EĞİTİM,
HRANT DİNK VAKFI'NIN BÜYÜK ÖNEM
VERDİĞİ ALANLARDAN BİRİDİR.
HER ÇOCUĞUN EŞİT OLARAK
YARARLANMASI GEREKEN BU HAK,
SORGULAYICI, YARATICI BİREYLERİN
YETİŞEBİLECEĞİ ŞEKİLDE UFKU
AÇICI OLMALIDIR. VAKIF, BU ALANDA
ÖZELLİKLE AYRIMCILIĞA KARŞI BİR
EĞİTİM SİYASETİNİN BENİMSENİP, TÜM
FARKLILIKLARIN TEŞVİK EDİLDİĞİ,
ÇOĞALTILDIĞI VE YAŞANDIĞI BİR EĞİTİM

EDUCATION IS ONE OF THE BASIC RIGHTS'
OF CHILDREN AND A FIELD CONSIDERED
OF GREAT IMPORTANCE BY THE HRANT
DINK FOUNDATION. EVERY CHILD SHOULD
BE ABLE TO EXERCISE THIS RIGHT, AND
EDUCATION SHOULD BE INSPIRING AND
STIMULATING, RAISING INQUISITIVE AND
CREATIVE INDIVIDUALS. THE FOUNDATION
IS COMMITTED TO THE ESTABLISHMENT
OF A SYSTEM OF EDUCATION WHERE A
SYSTEM AGAINST DISCRIMINATION HAS
BEEN ADOPTED AND ALL DIFFERENCES

SİSTEMİ İÇİN MÜCADELE EDER. DERS KİTAPLARINDAKİ HER NEVİ AYRIMCI, DÜŞMANLIK UYANDIRICI İFADELERİN, ÇOCUK VE GENÇLERİN KİMLİK, KİŞİLİK GELİŞİMİNE OLUMSUZ ETKİSİ OLACAK UYGULAMALARIN DÜZELTİLMESİ EN TEMEL HEDEFLERDENDİR. OKULLAR VE EĞİTİM SİSTEMİNE İLİŞKİN HERHANGİ BİR HAK İHLALİ DURUMUNDA GENÇLERLE BİRLİKTE, ORTAK DUYARLILIKTA BULUŞARAK MÜCADELE ETMEYİ; DÜNYAYA AÇIK, KENDİ KİMLİK VE

KÜLTÜRLERİNİN BİLİNCİNDE, ÖZGÜVENLİ BİREYLERİN YETİŞMESİ İÇİN ÇALIŞMAYI AMAÇLIYOR, TÜM DÖNÜŞÜMLERİN GENÇLERLE BAŞLADIĞINI BİLİYOR VE GEÇMİŞTEN FARKLI BİR GELECEĞE ONLARLA BİRLİKTE İLERLİYORUZ.

ARE ENCOURAGED, MULTIPLIED AND EXPERIENCED. ONE OF THE FOUNDATION'S MAIN TARGETS IS THE CORRECTION OF ALL KINDS OF DISCRIMINATIVE AND ANTAGONISTIC EXPRESSIONS IN SCHOOL BOOKS AND PRACTICES IN LESSONS THAT MAY HAVE A NEGATIVE IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF THE IDENTITY AND PERSONALITY OF YOUNG PEOPLE. WE AIM TO STAND TOGETHER WITH YOUNG PEOPLE IN COMMON SENSITIVITY IN OPPOSING BREACHES OF THEIR RIGHTS

IN SCHOOLS AND THE EDUCATIONAL SYSTEM. IT IS OUR INTENTION TO WORK IN RAISING CONFIDENT INDIVIDUALS WHO ARE OPEN TO THE WORLD AND AWARE OF THEIR OWN IDENTITY AND CULTURE. WE KNOW THAT ALL TRANSFORMATION BEGINS WITH YOUNG PEOPLE AND WE WISH TO ADVANCE WITH THEM TOWARDS A FUTURE THAT WILL BE DIFFERENT FROM THE PAST.

Batı, çokkültürlülükle gerçek anlamda henüz yeni tanışıyor. Çeşnilikte en farklı kültürlerle sahip Amerika'nın geçmişi dahi sadece iki asırlık. Avrupa ise 'öteki ile birlikte yaşama'yı deyim yerindeyse laboratuvarında deney yapı yapı üretiyor. Köklü bir çokkültürlü yaşam geleneği olmadığı için de bizim için sıradan(!) sayılan türban gibi bir konuda aşıp kalıyor, ne yapacağını şaşırıyor. Fransa tipik bir örnek. Dini simgelerin okullarda kullanılmamasına yönelik yasanın kabulünde yaşanan sancı halen kıvrandırıyor. Ama adamlara bir diyecek yok çünkü tecrübeleri olmasa da tekkültürlülükten çokkültürlülüğe, teklikten birliğe doğru iyiniyetle gün geçtikçe daha iyisini beceriyorlar. Bizde ise tecrübe var, lakin niyet yok.

Çokkültürlülük kavramına antipati duyan çevrelerimiz hayli kaygılı. En büyük kaygıları da, ön plana çıkmaları halinde farklılıkların giderek fıkralaşması ve birliğimizin, bütünlüğümüzün bozulması.

Birliğimizle, bütünlüğümüzle örtülmeye çalışılan ise aslında tekliğimiz.

Hani "Ne mozaiki lan, mermer" deyişi vardı ya... İşte o. Böyle olmasına rağmen. "Bizde çokkültürlülük zaten var, yenisine ne gerek var ki" tavrından da bir gıdım taviz verdiğimiz yok.

Rivayete göre bir zamanlar birarada yaşama muhabbetimiz o denli güçlüymüş ki farklılıklarımızı fıkralaştırır, birbirimizle oynaşmışız. Yan yana geldik mi bir Türk, bir Kürt, bir Ermeni, bir Yahudi, bir Rum, gayrı tutmayın bizi gitsin. "Kürt, Türk bir de Ermeni üç arkadaş yolda gidiyorlarmış..." diye başlarmışız birbirimizi 'Ti'ye alacak denli atışmaya, sevimye. Hey gidi günler hey... Farklılığımıza kızacağımıza, farklılığımızla eğlenmişiz. Farklılığı eğlenceye dönüştürmek... İnsanoğlunun uygarlaşmasının gerçek göstergesi belki de bu. Ama sonra... Gün gelmiş, birbirimizden korkmuş, fıkralarımızı dahi anlatamaz olmuşuz.

FARKLILAŞSAK DA FIKRALAŞSAK

32

CREATING ANECDOTES BASED ON OUR DIFFERENCES

The West has only recently been introduced to multiculturalism in the real sense. Even the United States of America, who has the widest variety in flavours when it comes to culture, is only two hundred years old.

On the other hand, the experience of 'living with the other' in Europe is produced, so to speak, by laboratory experiments.

And since it does not have a deep-rooted tradition of multicultural life, Europe is often left baffled on issues such as the headscarf, which we consider matter-of-fact (!), and does not know what to do.

France is a typical example. The throes of pain suffered during the approval of the law regarding the prohibition of religious symbols in schools are still being felt.

But it is impossible to condemn them for this, because despite their lack of experience, they manage to improve their stance by the day in their transition from mono-culturalism to multi-culturalism, from isolation to inclusion.

As for us, we have the experience, but not the intention.

Those who dislike the concept of multiculturalism are

quite worried. And their greatest worry is this:

If our differences are emphasized, they will turn into anecdote and jokes, and then, our unity and integrity as a nation will be damaged.

What is trying to be covered up with the concepts of unity and integrity are in actual fact is the claim for homogeneity.

You remember the words, "Who dare says we (Turkey) resemble(s) a mosaic, we are like marble and nothing else"... That's the claim.

Despite of this, we do not compromise one iota from the stance that proclaims "We already have multiculturalism, why do we need a new version."

The story goes that, once our fondness for living together was so strong that we used to create anecdotes and stories from our differences, and pull each other's legs telling them.

A Turk, a Kurd, an Armenian, a Jew, a Greek, once we got together, there would be no holding us back.

"Three friends, a Kurd, a Turk and an Armenian, were walking along the street..." we used to start off, teasing each other, playing with each other. Those

'Tek'lik adına birçok zenginliğimizi yitirdiğimiz gibi neşemizi de kaybetmişiz.

Tekrar o günlerimizi yakalayabilir miyiz?

Yakalamak için nereden başlamalıyız?

'Siyaset, politika' gibi ürkütücü lafları bıraksak da eğitimden mi başlasak yoksa?

Farklılıklarımızı hiç çıkmamacasına belleğimize kazıyacak ders üniteleri, araştırma konuları mı koysak ders kitaplarımıza?

Belki de en iyisi alfabeden başlamak.

"Ali topu Veli'ye at"ın yanına bir de "Ali topu Hagop'a at"ı eklemek.

Beyoğlu gazetesinin azınlıkları buluşturan bir toplantısında da sormuştum bu soruları, orada da yinelemişim önerilerimi.

Apoyevmatini gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni Mihail Vasiliadis dostum, espriyle takıldı bu "Ali Topu Hagop'a at" sloganına.

"Vallahi başına iş açacak laf ediyorsun" diyerek esprisini patlattı.

"Ali topu at diyorsun ama ya bu topu Ali bir başka top anlar da askere gittiğinde topu ele geçirdiğinde Hagop'a nişanlarsa ne olacak? Bana ilkokulda böyle öğretiler demez mi?"

Gülüştük bir iyice.

İçimden "İşte bu" diyordum "İşte bu."

Bir farklının diğerine endeksli travmatik ya da paranoyak ruh halinin hangi boyutlarda gezinebileceğini gösterse de, yakalamamız gereken birliktelik işte bu.

Farklılıklarımızı fıkralaştırmak...

HRANT DİNK

AGOS

4 HAZİRAN 2004

JUNE 4TH, 2004

were the days. Instead of losing our temper over our differences, we used to entertain ourselves with them. To transform difference into entertainment... This might be the true sign of human civilization.

But then... A day came when we began to fear each other, and could not even tell each other our jokes and stories.

We did not only lose many of our richness in the name of 'homogeneity', but we lost our joy as well.

Can we recapture those days?

Where should we begin to capture them?

Should we perhaps leave chilling words like 'politics' aside and begin with education?

Should we introduce course units, research topics to our school books that will inscribe our differences in our memory for good?

Perhaps it is best to begin with the alphabet book.

To add, next to "Ali, throw the ball to Veli," another sentence that says, "Ali, throw the ball to Hagop."

I once asked these questions, and repeated my proposals at a meeting organized by Beyoğlu newspaper that brought together minorities.

My friend Mihail Vasiliadis, the editor-in-chief of the Apoyevmatini newspaper, pulled my leg about my proposal including the slogan "Ali, throw the ball to Hagop."

"You're honestly going to get yourself into trouble," he joked.

"You say, Ali throw the ball, but what if Ali misunderstands what you mean by ball (the word for ball and cannon/cannonball are the same in Turkish) and targets the cannon towards Hagop when he is doing his military service? Will he not justify his action by saying, well, that's what they taught me in primary school?"

We had a good laugh.

"This is exactly what I mean," I said to myself, "This is it."

Although it also shows the extent of the traumatic or paranoid mood of a different individual, a mood linked to the mood of another different individual, this is the togetherness we have to capture.

To create anecdotes based on our differences...

PROJE EKİBİ
PROJECT TEAM
NORAYR OLGAR
HERMİNE SAYAN

BATI ERMENİCESİ ÇALIŞMALARI

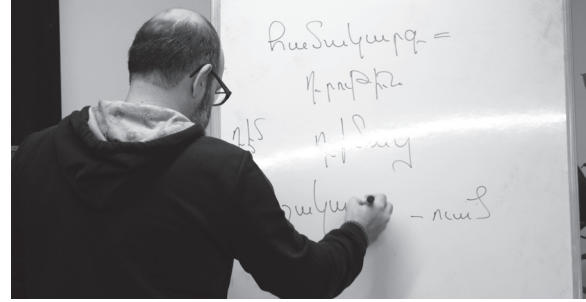
WESTERN ARMENIAN STUDIES

DESTEKÇİ
SUPPORTER

2016 yılından bu yana devam eden Batı Ermenicesi çalışmaları, yok olmaya yüz tutan bu dili yaşatıp yeni kuşaklara aktarmak için oluşturuldu.

Seviye belirleme testlerinden sonra kurulan 7-10 kişilik gruplar 2019 yılındaki çalışmalara sonbahar ve yaz dönemlerinde haftada beş gün devam etti. Yaz döneminde geçmiş senelerdeki gibi haftanın her günü yapılan yoğunlaştırılmış atölye çalışmaları, hem yeni başlayanlar, hem de daha önceki dönemlerden katılımcılar için iki grup olarak sürdürüldü. Çalışmalar Sevan Değirmencioğlu'nun kolaylaştırıcılığında yürütüldü. Sonbahar döneminde, Ermenice bilgisini geliştirmek isteyenler için 'Ermenice Okumaları Çalıştayı' düzenlendi. Çalışmaya katılmak için Ermenice alfabesini bilmek, basit cümleleri okumakta zorlanmamak ve günlük ifadeleri anlamak koşulları bulunuyor. Avrupa ortak dil kriterlerinin benimsendiği çalıştaylar, kısmen Gülbenkian Vakfı tarafından destekleniyor.

35

Carried out since 2016, Western Armenian Studies is designed for maintaining this language facing extinction and passing it on to new generations.

Groups of 7-10 formed after the placement tests continued to attend classes in autumn and summer of 2019 five times a week. During the summer, the intensive workshops continued every day in two groups; for beginners and participants from previous periods. The workshops were facilitated by Sevan Değirmencioğlu. In autumn, 'Armenian Readings Workshop' was held for those who want to improve their Armenian. In order to attend this workshop, knowing Armenian alphabet, being able to read simple sentences and understanding daily expressions are expected. Adopting the Common European Framework of Reference for Languages, language workshops are partly financed by Gulbenkian Foundation.

HRANT DINK VAKFI,
KÜLTÜR-SANAT ALANINI ÇOĞUL,
KAPSAYICI VE PAYLAŞIMCI BİR PLATFORM
OLARAK DÜŞLÜYOR.

VAKIF, KÜLTÜR-SANAT ALANINDA HAYATA
GEÇİRDİĞİ PROJE VE FAALİYETLERDE,
BU TOPRAKLARIN KÜLTÜRÜNÜ,
DEDELERİMİZİN, NİNELERİMİZİN HEPİMİZE
BIRAKTIĞI KÜLTÜRÜ, HEP BİRLİKTE
SIRTLAYIP, HEP BİRLİKTE YAŞAYIP,
BUNDAN SONRAKİLERE HEP BİRLİKTE
AKTARMAYI HEDEFLİYOR. VAKIF İÇİN

KÜLTÜR VE SANAT CULTURE AND ARTS

THE HRANT DINK FOUNDATION
ENVISIONS THE FIELD OF CULTURE AND
ARTS AS A PLURAL, INCLUSIVE
AND SHARING PLATFORM.

IN PROJECTS AND ACTIVITIES REALIZED
IN THE FIELD OF CULTURE AND ARTS,
THE FOUNDATION AIMS TO SHOULDER
THE CULTURE WE HAVE ALL INHERITED
FROM OUR GRANDFATHERS AND
GRANDMOTHERS AND TRANSMIT IT TO
THOSE WHO WILL COME AFTER US.
THE PRINCIPLE FOR THE FOUNDATION

ESAS OLAN, TÜRKİYE'NİN FARKLI KÜLTÜRLERİNİN BİRER NOSTALJİ UNSURU OLARAK HATIRLANMAKTAN ÖTE, BUGÜN DE YAŞAYAN VE KUŞAKLARDAN KUŞAKLARA DEVROLAN KIYMETLİ BİRİKİMLER OLARAK GÖRÜLMELERİ. HER FARKLILIĞIN KATKISI ADI KONARAK SAĞLANDIĞINDA, BİRLİKTE ÜRETMEK VE PAYLAŞMAK ÜZERİNDEN EN DOĞAL VE ANLAMLI ORTAK YAŞAM ALANINI KURMAK DA MÜMKÜN HALE GELİYOR. BİZLER, HRANT DİNK VAKFI OLARAK,

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ AÇISINDAN TÜM ARAÇLARIN İFLAS ETTİĞİ NOKTADA BİLE SANATIN SÖYLEYECEK BİR SÖZÜ OLDUĞUNA İNANIYORUZ VE BU BARIŞÇI SÖZÜN ARACISI OLMAKTAN GURUR DUYUYORUZ. SANATIN KAPALI SINIRLARININ DA, DAR ZİHNİYET KALİPLERİNİ DA AÇACAK YEGÂNE ANAHTAR OLDUĞUNU BİLİYORUZ. KÜLTÜR-SANAT PROJELERİ, KİLİDE ANAHTARINI SOKACAK GİRİŞİMCİ VE YARATICI EKİPLERİNİ BEKLİYOR.

IS THE UNDERSTANDING OF ALL THE DIFFERENT CULTURES OF TURKEY, NOT AS AN ELEMENT OF NOSTALGIA, BUT AS A VALUABLE HERITAGE THAT IS ALIVE AND WILL BE PASSED ON FROM ONE GENERATION TO THE NEXT. WHEN THE CONTRIBUTION OF EACH DIFFERENCE IS ENABLED BY NAMING IT, THE ESTABLISHMENT OF THE MOST NATURAL AND MEANINGFUL COMMON SPACE OF LIVING BECOMES POSSIBLE THROUGH PRODUCING AND SHARING TOGETHER.

AT THE HRANT DINK FOUNDATION, WE BELIEVE THAT ART HAS SOMETHING TO SAY EVEN AT THE POINT WHERE ALL OTHER MEANS HAVE FAILED IN TERMS OF FREEDOM EXPRESSION AND WE ARE PROUD TO BE THE MEDIATOR OF THIS. WE ARE AWARE OF THE FACT THAT ART IS THE ONLY KEY THAT WILL OPEN CLOSED BORDERS AND NARROW MINDS. CULTURE AND ARTS PROJECTS AWAIT ENTERPRENEURIAL AND CREATIVE TEAMS THAT WILL TURN THE KEY.

Eskiler anlatırdı. Dedem benim, iyi okurmuş. Yalar yutarmış her bir şeyi. Yaz güneşinden korunabildiği anlarda, özellikle de avludaki duvar dibinde oluşan asma gölgesine çektiği hasır taburesine oturur, başlarmış kitaplarının sayfalarını bir bir çevirmeye. Havanın nemiyile birbirine yapışmış sayfaları diliyle ıslattığı parmağıyla bir bir çevirip okurken, etrafında oynayan torunlarının gürültüsünden rahatsız olur, hırsını şark sineklerinden almış, cilt kapaklarıyla onları bir bir tepeleyerek.

Ağlaşan bebeler dayanamayıp “Al bu yerde yürüyenleri içeri” diye neneme bağırdığında bilinirmiş ki okuduğu bir şey çok sinirlenmiş.

Dudaklarından düşürmediği sarma sigaranın son parçası tutkalla dudağına yapışmış sanki. Kaç kez dudağını yakmış okurken.

Ermenice okurmuş dedem, İngilizce okurmuş. Babası da öyleymiş dedemin.

Ve derler ki benim dedelerim başlarının üstünde şark sinekleri uçuşup da duvar dibi gölgesinde hasır taburede yazı yalayıp yutarken tüm Anadolu’da dört binden fazla okulumuz varmış.

Geçen hafta Agos’taki Egin yazısı canlı örneğiydi yakın ve geçmiş Anadolu tarihinin. Anadolu’nun hemen her yerinde yaşayan Ermenilerin dört bir yanda bıraktığı kültürün izleri bugün bile hâlâ anlamsız bir şekilde sürdürülen onca çabaya rağmen silinmiyor, satır aralarında da olsa yansıyor duruyor, pırlıl pırlıl. Yaşadığı topraklardan sürülen atalarımız neler bıraktılar, neler götürdüler? Bunun envanteri yapılamamış ve belki de hiç yapılamayacak.

Eskiler anlatırdı yine...

“Hadi artık buralardan gideceksiniz” dediklerinde, götürebilecekleri yükü bohçalarken, belki küp küp altınları gömmüşler toprağın altına ama sırtlamışlar kitaplarını Allah ne verdiyse.

SIRTLAYIP GETİRENLERE...

38

TO THOSE WHO SHOULDERED AND BROUGHT THE BOOKS...

Our elders used to tell me that my grandfather was an avid reader. He used to devour everything he set his eyes on. In moments he could get away from the summer sun, he would sit at his straw stool in the shadow of the grapevine by the wall in the courtyard and begin, one-by-one, to turn the pages of his books. Reading the pages stuck to one another because of the humidity in the air, turning them over one-by-one with a thumb he had licked with his tongue, he would be disturbed by the noise of his grandchildren playing around him, and vent his spleen on the sandflies, swatting them with the dust jackets of the books.

When he could not stand the whining babies any more, calling out “Take these floorwalkers in,” to my grandmother inside, one would know that he was very angry with something he had read.

The roach of the tobacco roll-up he was never seen without would seem to stick to the tip of his lower lip. He always used to scorch his lip.

He could read in Armenian, my grandfather, and in English too.

His father was the same.

And they say that when my grandfathers, sandflies flying around their heads, devoured books on the straw stool in the shadow by the wall-side, we had more than four thousand schools across all Anatolia.

The report on Egin in last week’s Agos was the most vivid example of the recent past history of Anatolia. The traces of the culture left in all quarters by Armenians who lived almost everywhere across Anatolia cannot be erased despite all the efforts still senselessly perpetuated even today; and these traces continue to shine brightly even though they may remain between the lines. What did our forefathers who were driven out from the land they lived on leave behind, and what did they take with them? An inventory could not be kept, and perhaps never will be.

Again, the elders used to tell the stories...

Ve götürmüşler götürebildikleri yere kadar.
“Oğlum” derdi büyüklerimiz, “Dedelerimiz altını bıraktılar ama kitabı alıp götürdüler.”
Son bir kaç yıldır tatlı bir gelenek yarattı Mihitaryanlı genç arkadaşlar. Kitap fuarı düzenliyorlar dernek çatısı altında. Kaç tane yazarımız var ki şunun şurasında. Bir elin parmaklarını geçmez belki.
Ama işte o birkaç kişi dahi yaşlarına başlarına aldırmaksızın, sırtlıyorlar kitaplarını, koşuyorlar hemen oraya. Yayıyorlar masaların üzerine. Onların derdi ne o kitapların satışı ne de onlardan gelecek üç-beş kuruş. Sırtlamak o kitapları, yaymak masanın üzerine. Oturup izlemek gelen kitapseverleri. Arada bir onlara kitaplarını imzalamak.
Sonra tekrar bohçalamak, sonra tekrar sırtlamak...
Selam olsun... ‘küp küp altını terkedip, kitabını sırtlayan dedelerime’.

Selam olsun... sırtından indirmeden bugüne getirenlere.
Ve selam olsun... bundan sonrakilere.

HRANT DİNK
AGOS
18 EKİM 1996
OCTOBER 18TH, 1996

39

After they had been told, “Off now, you are leaving this place,” whilst bundling up as much as they could carry, they did perhaps bury vats of gold in the ground, but they shouldered as many books as they could.
And took them as far as they could take.
“My son,” the elders used to tell me, “Our grandfathers left the gold, but they took the books.”
Young friends from Mihitaryan have created a sweet new tradition in the last few years. They are organizing a book fair at the association. How many writers do we have anyway? Their number probably does not exceed the fingers on two hands.
But those few people disregard their age, shoulder their books and run to be at the fair. They spread their books out on the tables. They are not bothered either by book sales or the few pennies they will get for them.
Shouldering those books and spreading them out on the table. Sitting and observing book lovers who come to visit. Every now and then, signing their books for them.

And then bundling them back up, and then shouldering them again...
I salute... ‘my grandfathers who abandoned vats of gold and shouldered their books’.
I salute... those who brought those books to the present day without leaving them behind.
And I salute... the ones of the future.

PROJE EKİBİ**PROJECT TEAM**

NAROD AVCI

RUDİ SAYAT PULATYAN

ATOM ŞAŞKAL

TUĞÇE ÖZDEMİR

**KARDES - ÇOKKÜLTÜRLÜ
MOBİL UYGULAMA****KARDES - MULTICULTURAL MOBILE
APPLICATION****DESTEKÇİLER****SUPPORTERS**

Norwegian Embassy

CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION
ARMENIAN COMMUNITIES**KARDES:
ÇOKKÜLTÜRLÜ
HAFIZA TURLARI
REHBERİ**

Kalust Gülbenkian Vakfı ve Norveç Büyükelçiliği tarafından desteklenen projenin çalışmaları, Haziran 2018 ve Ocak 2020 arasında, İstanbul'da yapıldı. Bu çalışma, İstanbul'un somut ve somut olmayan kültürel miras envanterini kapsamak ve bu envanteri yaygınlaştırmak üzere tasarlanmış bir mobil uygulama olan KarDes'i kapsamaktadır.

Yapılan araştırma kapsamında çokdilli bir literatür taraması, saha çalışmaları, atölyeler, sözlü tarih görüşmeleri, pilot turlar ve görünürlük çalışmaları yapıldı. İçeriğin hazırlanmasına yönelik yapılan çalışmalar, mobil uygulamanın geliştirilme süreciyle paralel olarak yürütüldü. Kullanılan tarihsel kaynaklar ile birlikte akademisyenler, profesyonel rehberler, editörler, fotoğrafçılar, yerel yönetimler ve çalışılan semtlerde ikamet eden kişiler ile ilişkiler geliştirmek çalışmanın temel yöntemlerinden oldu.

**KARDES:
MULTICULTURAL
MEMORY TOUR
GUIDE**

The research, supported by the Calouste Gulbenkian Foundation and the Norwegian Embassy, conducted between June 2018 and January 2020 in Istanbul and resulted in a mobile application that focuses on Istanbul's multicultural history along with its intangible and tangible cultural heritage.

Within the scope of the research, a multilingual literature search, field studies, workshops, oral history interviews, pilot tours and visibility studies were conducted. The research for the preparation of the content was carried out in parallel with the software development process of the mobile application. Apart from the historical sources used, developing relations with academicians, professional guides, editors, photographers, local governments and residents of the examined neighborhoods were among the main methods of the study.

Bu çalışma, teknolojinin sunduğu fırsatları da kullanarak İstanbul'un çokkültürlü mirası ile birlikte yok olmaya yüz tutan kent ve toplumsal hafızayı görünür kılmayı hedefledi. Hrant Dink Vakfı'nın bu doğrultuda yaptığı çalışmanın ürünü olarak, KarDes: Çokkültürlü Hafıza Turları Rehberi isimli mobil uygulama tüm mobil marketlerde kullanıcıların hizmetine sunuldu.

KARDES

KarDes, İstanbul'un çokkültürlü mirasını ve çokkatmanlı yapısını keşfetmek isteyen kullanıcılar için Türkçe ve İngilizce dillerinde, kişisel gezi rehberi olarak tasarlanmış bir mobil uygulamadır. Uygulama, kullanıcıya İstanbul'daki çokkültürlü yapıların yerlerini ve tarihini keşfetme, hafıza turları ile İstanbul'un çeşitli semtlerinde yürürken orada yaşamış kişilerin hikâyelerini dinleme, semtlerin ve mekânların eski fotoğraflarını görme imkânı sunuyor.

KEŞFET

KarDes, İstanbul'un görünür olmayan zenginliğini gün yüzüne çıkarmak için 900'e yakın çokkültürlü yapıyı kullanıcılarla buluşturuyor. Uygulamadaki keşfet özelliği sayesinde kullanıcılar, İstanbul'un 19. yüzyıldan önce inşa edilen kültürel miras yapılarının konumuna, inşa tarihine ve kısa bilgilerine erişebilecekler.

HAFIZA TURLARI

KarDes, her biri ortalama iki saat süren 12 hafıza turuyla farklı bölgelerin çokkültürlü geçmişlerini ortaya çıkarıyor. Birbirine yürüme mesafesinde bulunan 9 ila 15 duraktan oluşan turların metinlerini tanınmış sanatçılar gönüllü olarak seslendirdi.

Barındırdığı 40'a yakın sözlü tarih görüşmeleriyle dinamik bir anlatı sunan ve yeni turlarla sürekli güncellenen KarDes, İstanbul'un çokkültürlü hafızasını görünür kılıyor.

Dealing with the intangible and tangible cultural heritage, the project aims to make the multicultural heritage of Istanbul visible by using the opportunities offered by technology. Hrant Dink Foundation, as a product of its work toward this direction developed an application named "KarDes: Multicultural Memory Tours Guide" and is now available in mobile markets.

KARDES

KarDes is a mobile application designed as a personal tour guide in Turkish and English for users who wish to discover the multicultural legacy and multilayered fabric of Istanbul. The KarDes app allows the user to discover the locations and histories of nearly 900 multicultural buildings in Istanbul, use the memory tours to listen to the stories of people who have lived in various Istanbul districts as they walk through them, and see old photographs of, or imagine, various neighborhoods and sites.

DISCOVER

KarDes brings together nearly 900 cultural heritage buildings with users to surface the invisible richness of Istanbul. With the explore feature in the application, users will be able to access brief information about the location and construction history of Istanbul's cultural heritage buildings built before the 19th century.

MEMORY TOURS

KarDes reveals the multicultural stories of nine different regions with 12 memory tours, each lasting an average of two hours. Memory tours, each consisting of nine to fifteen stops within walking distance, are prepared through detailed research and have been narrated voluntarily by famous artists.

KarDes, which presents a dynamic narrative with 40 oral history interviews will be constantly updated with new tours to make Istanbul's multicultural memory visible.

TÜRKİYE'NİN, 'EN UZAK' KOMŞUSU
ERMENİSTAN'LA İLİŞKİLERİNİN
NORMALLEŞMESİ VE GELİŞMESİNİ
AMAÇLAYAN TÜM VAKIF ÇALIŞMALARI,
'SINIR KAFADA AÇILIR' İLKESİNE
DAYANIR. HRANT DİNK VAKFI OLARAK,
SİYASİ GELİŞMELERDEN BAĞIMSIZ,
SİVİL TOPLUMLA İŞBİRLİĞİ İÇİNDE,
İKİ ÜLKE ARASINDA HER ALANDA
DOĞRUDAN TEMASI TEŞVİK EDİYORUZ.
GEÇMİŞ TECRÜBELERDEN HAREKETLE,
SİVİL TOPLUMUN, İLİŞKİLERİN

TÜRKİYE-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ

TURKEY-ARMENIA RELATIONS

THE NORMALISATION AND DEVELOPMENT
OF TURKEY'S RELATIONS WITH ITS 'MOST
DISTANT' NEIGHBOUR ARMENIA IS THE
AIM OF THE FOUNDATION.

THE FOUNDATION'S WORK IN THIS FIELD
IS BASED ON THE PRINCIPLE THAT CAN BE
DESCRIBED AS 'THE BORDER FIRST OPENS
IN OUR MINDS'.

AS THE HRANT DINK FOUNDATION, WE
ENCOURAGE DIRECT CONTACT IN ALL
FIELDS BETWEEN THE TWO COUNTRIES IN
COLLABORATION WITH THE CIVIL SOCIETY

DİNAMIĞİNDEKİ ASIL BELİRLEYİCİ UNSUR OLDUĞUNU BİLİYOR VE BU SİVİL GÜCÜN PEKİŞTİRİLMESİNİ ÖNGÖRÜYORUZ. BU AMAÇLA, İKİ ÜLKE ARASINDA DOĞRUDAN TEMASLARIN VE HAREKETLİLİĞİN ARTMASI, HER KONUDA ORTAK ALANLARIN OLUŞTURULMASI VE İLİŞKİLERİN DAHA İLERİ NOKTALARA TAŞINMASI İÇİN İNİSİYATİFLER OLUŞTURMAK TEMEL HEDEFİMİZ. İKİ HALK ARASINDA 'ORTAK BİR DİL' OLUŞMASININ, İKİ ÜLKE

HALKI ARASINDA KURULACAK TEMAS VE KARŞILAŞMALARDAN GEÇTİĞİNE İNANARAK, VAKIF OLARAK FARKLI FAALİYET ALANLARIMIZDAKİ TÜM PROJELERDE ERMENİSTAN'IN KATILIMINI ÖZEL OLARAK TEŞVİK EDİYORUZ.

OF BOTH COUNTRIES, INDEPENDENT OF THE POLITICAL DEVELOPMENTS. WE BELIEVE THAT CIVIL SOCIETY IS THE REAL DETERMINING ELEMENT IN THE DYNAMICS OF THE RELATIONS AND WE FORESEE THE CONSOLIDATION OF THIS CIVIC PRESSURE. TO THIS END, IT IS OUR MAIN TARGET TO INCREASE DIRECT CONTACT AND MOBILITY BETWEEN THE TWO COUNTRIES, THE FORMATION OF COMMON WORKING AREAS IN ALL FIELDS AND THE CREATION OF INITIATIVES FOR THE FURTHER

DEVELOPMENT OF RELATIONS. A 'COMMON LANGUAGE' CAN BE FORMED WITH CONTACTS AND ENCOUNTERS BETWEEN THE PEOPLES OF THE TWO COUNTRIES, AND THEREFORE WE PARTICULARLY ENCOURAGE ARMENIA'S PARTICIPATION IN ALL OUR PROJECTS IN VARIOUS FIELDS.

Tarihin yazılmış sayfaları yaşanmışlıklara, beyaz sayfaları ise yaşanacaklara tekabül eder.

Türk-Ermeni ilişkileri açısından da işte, asırlardan gelen ve asırlara gidecek olan ortak yazgımız bir kez daha önümüzde.

Atalarımız geçmişte kendilerine düşen sayfaları iyi-kötü doldurdular.

Asıl sorun bugün bizim bu beyaz sayfaları nasıl dolduracağımız.

Geçmişte yaşanan büyük felaketin sorumluları gibi mi davranacağız, yoksa o yanlışlardan ders alarak yeni sayfaları bu kez uygar insana yakışır bir şekilde mi yazacağız?

Bu, önümüze konmuş en büyük sorumluluk.

Bu sorumluluğun gereğini yerine getirmekten kaçınanlar ya da hâlâ kötü ve acı yaşanacaklarla

doldurmak isteyenler, aslında geçmişte yaşanan o acıların sorumlularından hiç de aşağı kalmayanlardır.

Biz, sorumluluk hissedenler ise onlara izin vermemeli ve bu sayfaların aynı şekilde yazılmasını onların tekeline bırakmamalıyız.

...

HRANT DİNK

İKİ YAKIN HALK İKİ UZAK KOMŞU

5 KASIM 2005

TWO CLOSE PEOPLES DISTANT NEIGHBOURS

NOVEMBER 5TH, 2005

45

The full pages of history stand for past events, whereas the blank ones correspond to what is yet to be experienced.

And now once again, our common fate in Turkish-Armenian relations, with a centuries-long past and a centuries-long future ahead, is before us.

Sometimes well, sometimes not, our forefathers filled the pages they were given.

The real issue is how we will fill these blank pages today.

Will we act like those responsible of the great catastrophe of the past, or will we learn from those mistakes and write new pages worthy of civilized humanity?

This is the greatest responsibility placed before us.

Those who refrain from acting on this responsibility, or

who want to fill these pages with malign and painful experiences are in actual fact no less terrible than those responsible of the painful experiences of the past.

And we, those who feel the responsibility, must not allow them and not leave the writing of these pages in the monopoly of those who will fill them up in the same manner as the past.

...

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

CAN GÜMÜŞ

ANI TOVMASYAN

ARMENUHİ NİKOĞHOSYAN

VALYA MARTIROSYAN

ZEYNEP SUNGUR

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

NORAYR OLGAR

TÜRKİYE-ERMENİSTAN UZMANLAR DİYALOG GRUBU

46

ARMENIA-TURKEY EXPERT DIALOGUE GROUP

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Department of Foreign Affairs FDFA

CHREST
FOUNDATION

Canada

Hrant Dink Vakfı sivil toplum alanındaki mevcut işbirliklerini güçlendirmek ve iki komşu ülke ilişkilerinin normalleşmesine yönelik güven artırıcı önlemler listesi geliştirmek amacıyla, Berghof Vakfı ve Chrest Vakfı işbirliğiyle 2016'da Türkiye-Ermenistan Uzmanlar Diyalog Grubu'nu oluşturdu. Türkiye ve Ermenistan'dan siyaset, akademi ve sivil toplum alanlarında uzmanlardan oluşan grup, Ekim 2016'dan bu yana İstanbul, Ankara ve Yerevan'da yedi kez bir araya geldi.

Diyalog Grubu, odağını Türkiye ve Ermenistan arasındaki ilişkilerin normalleşmesi olarak belirledi. Grup, normalleşme ve uzlaşma arasında ayırım yapılması gerektiği konusunda vardıkları fikir birliğinden hareketle, normalleşmeyi iki komşu ülke arasında bir dizi güven artırıcı önleme dayalı bir süreç olarak tanımlarken, uzlaşmayı geçmişle ilgili karşılıklı ortak anlayışa ulaşmayı hedefleyen daha geniş bir kavram

Hrant Dink Foundation, in cooperation with the Berghof Foundation and the Chrest Foundation, has initiated an Armenia-Turkey Expert Dialogue Group in 2016 in order to build on the civil society momentum and to prepare a list of confidence-building measures aiming at the normalisation of relations between the two neighbours. A group of experts from Armenia and Turkey, with the background in politics, academia and civil society, have come together 7 times in Istanbul, Ankara and Yerevan.

During these meetings, the Dialogue Group strongly identified its main focus as the normalisation of relations between Armenia and Turkey. The Group discussed and acknowledged that there should be a distinction between normalisation and reconciliation. The Group defines normalisation as a process based on a series of confidence-building measures between

olarak görüyor. Grup aynı zamanda, her iki kavram odağındaki çalışmaların, yöntem ve katılımcılar açısından da farklılık göstermesi gerektiğini düşünüyor. Diyalog grubu, bu tartışmalar ışığında, normalleşme olmadan herhangi bir uzlaşmaya varılamayacağı görüşüyle, mevcut çalışmalarını normalleşme sürecine yoğunlaşarak devam ettiriyor. Diyalog Grubu üyeleri, ortak çalışmalarının ilk bölümünde, Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesine yönelik, protokol süreci de dahil geçmiş girişimlerden çıkarılan dersleri ve hem bölgedeki hem dünyadaki güven artırıcı süreç örneklerini incelemek üzere, konunun uzmanlarını toplantılarına davet edip görüşmeler yaptı. Grup, bu görüşmeler ışığında çeşitli alanlardaki mevcut engellerin haritasını çıkarttı. Çalışmalara uygulanabilir güven artırıcı önlemleri araştırmak amacıyla olası fırsatlara dair beyin fırtınası yaparak devam edildi. Göç, konsolosluk ilişkileri, iş ve ticaret ilişkileri ve eğitim konularına

öncelik verdi ve bu konularda politika notları hazırladı.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Hrant Dink Vakfı tarafından, 1990'larda başlayan ve Türkiye ile Ermenistan arasında diplomatik ilişki olmamasına rağmen devam eden, Ermenistan'dan Türkiye'ye işgücü göçünün mevcut durumunu saptamayı ve özellikle de çocukların durumunu ayrıntılı bir biçimde ele almayı amaçlayan bir araştırma yapıldı. Berghof Vakfı ve Chrest Vakfı desteğiyle 2017-2018 yıllarında tamamlanan araştırma raporlaştırıldı. 2019 yılında, "İdare Edilen Yaşamlar: İstanbul'da Yaşayan Ermenistan Vatandaşı Göçmenlerin ve Çocukların Durumu" başlıklı raporun bulguları İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde ve Yerevan'da olmak üzere iki etkinlikle paylaşıldı.

Uzmanlar Diyalog Grubu iki ülke arasında mimarlık, sağlık, bilişim teknolojileri ve akademik işbirliği

the two neighbouring countries, whereas reconciliation is seen as a broader concept, arriving at a mutual understanding about the past. The Group also believes that in both formats, the methods and participants of the exercise should be different. As a result of these discussions, the Group has decided to focus its work on the normalisation process, acknowledging the fact that there cannot be any reconciliation without normalisation. The Dialogue Group members have started their joint work by inviting subject-specific experts to analyse the lessons learned from previous initiatives in Armenia-Turkey normalisation including the protocol process as well as comparative confidence-building experiences from the region and around the world. The Group continued its work by mapping the existing obstacles in various fields as well as by having brainstorming sessions about the opportunities, with a view to exploring appropriate confidence-building measures.

Hrant Dink Foundation and Istanbul Bilgi University Migration Research Center conducted a research in order to assess the labour migration from Armenia to Turkey that has started in the 1990s and still continuing despite the lack of diplomatic relations and the conditions of the children in detail. The research which was conducted in 2017 and 2018 became a report with the support of the Berghof Foundation and Chrest Foundation. In 2019, the research findings of the report titled "Makeshift Lives: The State of Armenian-Citizen Migrants and their children living in Istanbul" were presented in Istanbul, at Bilgi University, and in Yerevan.

The Experts Dialogue Group made proposals to produce projects for the development of architecture, health, information technologies, and academic cooperation opportunities between the two countries,

imkânlarının geliştirilmesine yönelik projeler üretilmesi için öneriler getirdi ve 2019'da İsviçre Federal Dışişleri Bakanlığı'nın desteği ile bu çalışmalar somut programlara dönüştü. Diyalog Grubu, eğitim alanında, Türkiye ve Ermenistan'daki yükseköğretim kurumları arasında sürdürülebilir işbirliği kurmanın ve uluslararası eğitim platformlarına ortak katılma imkanlarını teşvik etmenin yollarını araştırıyor. Bu çalışmaların somut örneklerinden bir tanesi, Türkiye'den MEF Üniversitesi'nden ve Ermenistan'dan Ermenistan Ulusal Mimarlık ve İnşaat Üniversitesi'nden (NUACA) 26 mimarlık öğrencisinin katılımıyla yapılan yaz okulu oldu. Diyalog Grubu, aynı zamanda Ermenistan ve Türkiye arasında çok taraflı, uluslararası ve bölgesel ticari mekanizmalar ve platformlar aracılığıyla ve iki ülkenin iş dünyası arasında ağlar kurarak ticaret imkanlarını geliştirmeyi hedefliyor. Bu bağlamda, Türkiye'den bir grup bilgi ve iletişim teknolojileri uzmanı Dünya

Bilgi Teknolojileri Kongresi'ne (WCIT) katılmak için Yerevan'ı ziyaret etti. Ayrıca, iki ülkede ortak halk sağlığı başlıklarına dair kurulabilecek olası işbirlikleri kapsamında Ailevi Akdeniz Ateşi alanından uzmanlar Yerevan'daki meslektaşları ile tanışma imkanı buldu.

and these proposals have become concrete programs with the support of the Federal Department of Foreign Affairs of Switzerland.

In the field of education, the Group has been exploring ways to establish sustainable cooperation between higher education institutions in Turkey and Armenia and to encourage joint participation in international education platforms. One solid outcome of this search is the spin off project of the summer school which took place with the participation of 26 architecture students from MEF University in Turkey and National University of Architecture and Construction (NUACA) in Armenia. Moreover, in the field of business and trade, the Group has been exploring opportunities for facilitating trade between Armenia and Turkey; using multilateral, international and regional mechanisms and platforms for fostering business; and also building

networks between the business communities of the two countries. Within that perspective, a group of IT/ ICT specialists visited Armenia to participate in the World Congress on Information Technologies (WCIT). As part of the Group's focus on the importance of collaborations on common public health topics in the two countries, experts met their counterparts specialized in the field of Familial Mediterranean Fever from Yerevan.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

NORAYR OLGAR

VALYA MARTIROSYAN

www.armenia-turkey.net

facebook.com/armenia.turkey

twitter.com/Armenia_Turkey

ERMENİSTAN-TÜRKİYE NORMALLEŞME SÜRECİ DESTEK PROGRAMI

SUPPORT TO THE ARMENIA-TURKEY NORMALISATION PROCESS

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

Support to the Armenia-Turkey
Normalisation Process
European Union Initiative

KONSORSİYUM ORTAKLARI

CONSORTIUM PARTNERS

ANADOLU KÜLTÜR

Ulusal Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı

Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı: 3. Evre (ATNP-3), Eylül 2019 – Ağustos 2021 döneminde **Avrupa Birliği** desteği ile **Ermenistan ve Türkiye'den sekiz sivil toplum kuruluşundan oluşan bir Konsorsiyum** tarafından yürütülüyor. Program, Avrupa Birliği desteği ile 2014 – 2015 yıllarında yürütülen ATNP-1, 2016-2017 yıllarında yürütülen ATNP-2 ve Kasım 2017 – Aralık 2018 döneminde **İsveç Dışişleri Bakanlığı** eş-finansman desteği ile yürütülen Ara Dönem'in tecrübelerinden yola çıkarak geliştirildi.

Programı yürüten Konsorsiyum, Ermenistan'dan Civitas Foundation (CF), Eurasia Partnership Foundation (EPF), Public Journalism Club (PJC), Regional Studies Center (RSC); Türkiye'den Anadolu Kültür, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Yurttaşlık Derneği (Yd) ve Hrant Dink Vakfı'ndan oluşuyor.

Program kapsamında her dönem iki ülkeden kişi ve kuruluşlara alt-hibeler verilmektedir. Hrant Dink Vakfı, Hibe Programı'nın Türkiye başvurularının iletişim ve koordinasyonunu yürütüyor.

Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process Stage Three (ATNP-3) is implemented by a **Consortium of eight civil society organisations from Armenia and Turkey** with the support of the **European Union**. The programme builds upon the achievements of ATNP - I (2014 - 2015) and ATNP - 2 (2016 - 2017) with the support of the European Union; and in 2017 - 2018, the Swedish Ministry of Foreign Affairs under the Bridge Funding for ATNP.

The Consortium partners include Civitas Foundation (CF), Eurasia Partnership Foundation (EPF), Public Journalism Club (PJC), Regional Studies Center (RSC) from Armenia; and Anadolu Kültür, the Economic Policy Research Foundation of Turkey (TEPAV), Helsinki Citizens' Assembly (hCa), and Hrant Dink Foundation from Turkey.

As part of the Programme, a sub-grants are given to individuals and organisations from the two countries. Hrant Dink Foundation coordinates applications and the communication of Turkey-based applications.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

CAN GÜMÜŞ

ANI TOVMASYAN

ARMENUHİ NIKOGHOSYAN

VALYA MARTIROSYAN

ZEYNEP SUNGUR

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

NORAYR OLGAR

TÜRKİYE-ERMENİSTAN MİMARLIK UZMANLARI DİYALOG GRUBU

50

TURKEY-ARMENIA ARCHITECTURE SCHOLARS DIALOGUE GROUP

PROJE ORTAĞI

PROJECT PARTNER

DESTEKÇİ

SUPPORTER

Hrant Dink Vakfı tarafından, Gümrü Gençlik Girişim Merkezi işbirliği ve Birleşik Krallık Hükümeti Çatışma, İstikrar, Güvenlik Fonu desteği ile düzenlenmekte olan Türkiye-Ermenistan Diyalog Programı serisi kapsamında Kadir Has Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi ile MEF Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nden, aralarında rektör yardımcılarını ve bölüm başkanlarının da yer aldığı beş akademisyen 21-23 Ocak 2019 tarihlerinde Ermenistan'ı ziyaret etti. Programın kültürel ayağı, Chrest Vakfı'nın desteğiyle düzenlendi.

Komşu iki ülke arasında mimarlık alanındaki akademik ve profesyonel iş birliklerini geliştirmeyi amaçlayan ziyaret, Ermenistan Ulusal Mimarlık ve İnşaat Üniversitesi (NUACA) ile Kadir Has ve MEF üniversiteleri arasında önceki dönemlerde geliştirilen işbirliği girişimlerinin devamı niteliğindedir. Şubat 2018'de NUACA'dan bir grup akademisyen mimarlık alanındaki

A group of five scholars from Kadir Has University's (Istanbul) Art and Design, and MEF University's (Istanbul) Art, Design and Architecture faculties, including vice-rectors, head of department, visited Armenia from January 21st to 23rd 2019, as part of the Turkey-Armenia Dialogue Programme series, organised by the Hrant Dink Foundation in partnership with Gyumri Youth Initiative Centre with the support of the UK Government's Conflict, Stability and Security Fund. The cultural component of the programme has been supported by the Chrest Foundation.

Aiming to enhance academic and professional cooperation between the two neighbouring countries in the field of architecture, the visit was organised as a follow-up to the previous collaboration initiatives between National University of Architecture and Construction of Armenia (NUACA), and MEF and Kadir Has universities in Turkey. In February 2018, a group of scholars from NUACA visited Istanbul for a possible

olası iş birliği imkânlarını araştırmak amacıyla İstanbul'a gelmişlerdi. Bu ziyaret, Haziran-Temmuz 2018'de MEF ve NUACA'dan mimarlık öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen yaz okuluna vesile olmuştu. Bu kapsamda, programa katılan öğrenciler, MEF Üniversitesi Tasarla Yap Stüdyosu bünyesinde İstanbul'da yaşayan Ermenistan vatandaşı göçmenlerin çocukları için bir oyun alanı tasarlayıp inşa etmişlerdi.

Türkiye'den programa katılan akademisyenler bu ziyaret kapsamında NUACA'yı ziyaret ettiler ve kısa bir yerleşke turu yaptılar. Üç kurumun akademisyenlerinin katıldığı yuvarlak masa toplantısında, üniversiteler arasındaki iş birliklerinin nasıl geliştirilebileceği tartışıldı; NUACA, Kadir Has ve MEF'teki mevcut lisans ve yüksek lisans programlarına dair bilgi verildi ve Türkiye ve Ermenistan'dan mimarlık öğrencilerinin katılımıyla Yerevan'da yapılması planlanan yaz okulu programının

detayları konuşuldu. Ayrıca, programa Türkiye'den katılan akademisyenler NUACA'da bir sunum da yaptılar. Bu sunumlar, dinleyicilere Mimar Sinan'ın eserleri ve mirası, Türkiye'de güncel sanat ve kentsel mekân ve MEF Üniversitesi'nin Tasarla Yap Stüdyosu tecrübeleri hakkında bilgi edinme imkânı verdi.

Program kapsamında katılımcılar Storaket ve Skillshop mimarlık ofisleriyle de görüşerek bu kurumların çeşitli ölçeklerdeki projelerinden haberdar oldu. Grup ayrıca Ermenistan'daki IDeA Vakfı'nı ziyaret etti ve kurumun mimarlık ve renovasyon alanında yürüttüğü faaliyetler hakkında bilgi aldı. Bu görüşmeler sayesinde, katılımcılar Ermenistan'ın mimarlık alanını ve temel mimari trendlerini daha yakından tanıdılar ve Ermenistan'daki meslektaşlarıyla mesleki ve akademik iş birliği imkânlarını araştırma fırsatı yakaladılar.

(future) collaboration in the field of architecture. This visit paved the way for a joint summer school programme implemented in June-July 2018, in which architecture students from NUACA and MEF University designed and built a playground for the children of Armenian-citizen migrants in Istanbul, within the framework of MEF University's Design Build Studio.

Within the scope of this visit, the scholars from Turkey were hosted by NUACA. Following a short tour of NUACA campus, the academics from three universities had a roundtable meeting and exchanged ideas on how to further academic cooperation between their institutions, informed each other about their undergraduate and graduate programmes, and discussed the possibilities of organising a joint summer school in Yerevan that will be held with the participation of architecture students from both countries. The scholars from Turkey made presentations within the scope of the public lecture

that was held at NUACA. The participants of this lecture had the opportunity to learn about the works and legacy of Sinan the Architect, contemporary art and urban space in Turkey as well as MEF University's Design and Build Studio experience and its working principles.

During the programme, the scholars also had meetings with Storaket and Skillshop architectural studios, and were informed about their projects of various scales. The group was also hosted by IDeA Foundation in Armenia, and learned about their architectural and renovation activities. Thanks to these meetings, the participants were able to understand the overall landscape of architecture in Armenia, its main trends, as well as to explore academic and professional cooperation possibilities with their counterparts in Armenia.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

CAN GÜMÜŞ

ANI TOVMASYAN

ARMENUHİ NİKOGHOSYAN

VALYA MARTIROSYAN

ZEYNEP SUNGUR

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

NORAYR OLGAR

TÜRKİYE-ERMENİSTAN MİMARLIK ÖĞRENCİLERİ DİYALOG GRUBU

52

TURKEY-ARMENIA ARCHITECTURE STUDENTS DIALOGUE GROUP

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

The U.S. Embassy in Armenia

Hrant Dink Vakfı, MEF Üniversitesi ve Ermenistan Ulusal Mimarlık ve İnşaat Üniversitesi'nden (NUACA) 26 mimarlık öğrencisinin katılımıyla 24 Haziran-10 Temmuz 2019 tarihlerinde, ABD Ermenistan Büyükelçiliği ve Chrest Vakfı desteğiyle bir yaz okulu düzenledi. Her iki ülkeden yaz okuluna katılan öğrenciler, Ermenistan'da 2-17 yaşlarında kronik hastalıkları olan çocukların eğitimlerine devam ettiği ve tedavi gördüğü, Direct Aid Association'a (DAA) bağlı bir hastane okulu için bir oyun alanı tasarladı ve inşa etti. MEF Üniversitesi'nden akademisyenler Avşar Karababa Erecir ve Sibel Yasemin Özgan ile NUACA akademisyenleri Arthur Yeghikyan ve Grigor Babajanyan üç hafta boyunca öğrencilerle çalışarak onlara rehberlik etti.

Mimarlık Yaz Okulu'nun ilk gününde, öğrenciler hastane okulunu ziyaret etti. Buradaki çalışmalar hakkında bilgi edinen öğrenciler, aynı zamanda hastanedeki çocukların özel ihtiyaçlarına dair gözlemler

The Hrant Dink Foundation organised a three-week summer school in Yerevan between June 24 and July 10, 2019, with the participation of 26 architecture students from MEF University in Turkey and National University of Architecture and Construction (NUACA) in Armenia with the support of the US Embassy in Yerevan and Chrest Foundation. Participating students from the two neighbouring countries designed and built a playground at Direct Aid Association (DAA) Hospital School, where children aged between 2-17 continue their education while receiving treatment for their chronic health problems. Professors Avşar Karababa Erecir and Sibel Yasemin Özgan from MEF University, and Arthur Yeghikyan and Grigor Babajanyan from NUACA supervised and guided the students throughout these three weeks.

On the first day of the Architecture Summer School, the students paid a visit to the DAA Hospital School where they learnt about the school and its activities. The students had an opportunity to discuss the special needs of the hospitalized children attending the school, and

yaptılar. Tasarım imkânlarını ve ölçeğini daha iyi kavramak için oyun alanının inşa edileceği yerde incelemeler yaptılar.

Yaz okulu süresince, öğrenciler hem NUACA'da hem de DAA'nın bahçesinde çalıştılar. Akademisyenlerin rehberliğinde, öğrenciler oyun alanının ilk çizimlerini ve modellerini yapmaya başladı. Çeşitli sağlık sorunları olan çocukların ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir model oluşturmayı da gerektiren bu süreç, öğrencileri kapsayıcılık üzerine düşünmeye ve tartışmaya da davet etti. Tasarım ve modelleme sürecinin ardından, öğrenciler yapım sürecine geçti ve alanda pratik tecrübe kazandı. Bu anlamda, tasarladıkları bir projeyi kendi elleriyle inşa etme imkânı sağlaması açısından, Yaz Okulu öğrenciler için çok önemli bir tecrübe oldu. Ayrıca, sürecin tamamı bilgi ve deneyim paylaşımı için elverişli bir ortam yarattı. DAA hastane okuluna devam eden çocuklar da kendileri için yapılan oyun alanını çok beğendi ve kullanmak için sabırsızlıkla bekledi.

Mimarlık Yaz Okulu'nda MEF Üniversitesi öğrenci ve akademisyenleri Ermenistan'ın mimarisi ve kültürünü tanıma imkânı yakaladı. Yerevan'ı gezen grup, Garni, Gegharkunik ve Gümrü'yü de ziyaret etti ve Ermenistan'ın belli başlı mimari trendlerinin yanı sıra kültürel ve mimari simgelerini de yakından tanıdı. Öğrenci ve akademisyenler ayrıca TUMO Yaratıcı Teknolojiler Merkezi'ne giderek merkezin eğitim programları ile önemli projeleri hakkında bilgi edindi.

Oyun alanı, 10 Haziran 2019'da DAA hastane okuluna devam eden çocukların ve davetli misafirlerin katılımıyla yapılan küçük bir törenle açıldı. Çocukların performans sunduğu törenin sonunda, NUACA ve MEF öğrencileri gösterdikleri yoğun çabaların bir işareti olarak katılım sertifikalarını aldı.

Mimarlık Yaz Okulu 2018 yazında MEF Üniversitesi'nin Tasarla Yap Stüdyosu çerçevesinde yapılan benzer bir projenin devamı olarak tasarlandı.

explored the site to better understand the possibilities of design and scale of the playground to be built.

Throughout the Summer School, the architecture students from both countries worked both at NUACA and DAA Hospital School. Upon the supervision of their professors, the students started making the first sketches and models of the playground. During this process, the students also had a thought provoking discussion on inclusiveness as they needed to come up with a model that would respond to the needs of children with various sorts of health problems. Following the designing and modeling process, the students worked on the construction process and gained hands-on experience on the site. In this sense, the Summer School was a unique experience for the students as it was for the first time they had an opportunity to design a project and then built it with their own hands. Furthermore, the whole process created an enabling ground for experience and knowledge sharing. The children of the DAA Hospital

School appreciated the playground built for them, and were very much looking forward to using it.

During the Architecture Summer School, MEF students and professors had an opportunity to get to know the Armenian architecture and culture. They had a tour in Yerevan as well as visited Garni, Gegharkunik and Gyumri, which introduced them to the main architectural trends and the landmarks of Armenia. They also visited TUMO Center for Creative Technologies and learnt about the main educational programmes and prominent projects of the Center.

On June 10th, 2019 the playground was finally opened, with a small ceremony that took place with the participation of the children at the DAA Hospital School, as well as the invited guests. The DAA Hospital School children summed up the day with their performance. At the end of the celebration, NUACA and MEF students received certificates of attendance as a sign of their dedicated efforts.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

CAN GÜMÜŞ

ANI TOVMASYAN

ARMENUHİ NIKOGHOSYAN

VALYA MARTIROSYAN

ZEYNEP SUNGUR

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

NORAYR OLGAR

TÜRKİYE-ERMENİSTAN AİLESEL AKDENİZ ATEŞİ UZMANLARI DİYALOG GRUBU

54

TURKEY-ARMENIA FAMILIAL MEDITERRANEAN FEVER EXPERTS DIALOGUE GROUP

PROJE ORTAĞI

PROJECT PARTNER

DESTEKÇİ

SUPPORTER

Hrant Dink Vakfı tarafından, Gümrü Gençlik Girişim Merkezi işbirliği ve Birleşik Krallık Hükümeti Çatışma, İstikrar, Güvenlik Fonu desteğiyle düzenlenmekte olan Türkiye-Ermenistan Diyalog Programı serisi kapsamında Türkiye'nin önde gelen üniversiteleri ve tıp kurumlarında Ailesel Akdeniz Ateşi (FMF) hastalığı üzerine çalışmalar yürüten uzman beş tıp doktorundan oluşan bir grup, 18-20 Mart 2019 tarihleri arasında Ermenistan'ı ziyaret etti. Ermenistan'ı ziyaret eden grupta, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin yanı sıra Memorial Ankara Hastanesi'nden uzmanlar yer aldı. Programın kültürel ayağı, Chrest Vakfı'nın desteğiyle düzenlendi. Kasım 2018'de sağlık odağında düzenlenen Diyalog Programı'nda, Ailesel Akdeniz Hastalığı ateşi Ermenistan ve Türkiye'nin halk sağlığını tehdit eden önemli bir konu olarak öne çıkmıştı. Bir önceki

A group of five medical doctors specialised in the field of Familial Mediterranean Fever (FMF) disease from prominent public universities and medical institutions in Ankara and Istanbul visited Armenia between March 18th and 20th, 2019. The group included experts from Istanbul University Cerrahpaşa Medical Faculty, Ankara University Medical Faculty, Gazi University Medical Faculty, as well as Memorial Ankara Hospital as part of the Turkey-Armenia Dialogue Programme series, organised by the Hrant Dink Foundation in partnership with Gyumri Youth Initiative Centre with the support of the UK Government's Conflict, Stability and Security Fund. The cultural component of the programme has been realised with the support of the Chrest Foundation.

During the Dialogue Programme organised on health-care in November 2018, Familial Mediterranean Fever emerged as an important topic for the public health in both countries. This follow-up visit aimed at bringing together the medical doctors working on FMF from

programın devamı niteliğinde olan bu ziyaret, iki ülkedeki yükseköğretim ve sağlık kurumlarında Ailesel Akdeniz Ateşi üzerine çalışmalar yürüten tıp doktorlarını bir araya getirmeyi; bu konuda ilişkiler kurulmasını ve olası iş birliği ve ortak araştırma alanlarını tespit etmeyi amaçladı.

Program kapsamında grup, Yerevan Devlet Tıp Üniversitesi ve Ermenistan Amerikan Üniversitesi tarafından misafir edildi. Öğretim üyeleri ile tanışma ve tıp eğitimi hakkında bilgi edinme fırsatı bulan grup, üniversitelerin tesislerini ve Yerevan Devlet Tıp Üniversitesi'ne bağlı olan hastanelerden birini de ziyaret etti.

Programın son gününde, Yerevan'daki Tıbbî Genetik ve Temel Halk Sağlığı Merkezi'nin ev sahipliğinde, Ermenistan ve Türkiye'de Ailesel Akdeniz Ateşi alanında çalışan uzmanlar, tıp doktorları ve akademisyenlerin katılımıyla bir yuvarlak masa

toplantısı düzenlendi. Toplantının ilk oturumunda, hastalığın teşhis ve tedavi süreçleri karşılaştırılmalı bir şekilde tartışıldı. İkinci oturumda ise bu alanda yapılabilecek olası iş birliği imkânları değerlendirildi. Toplantıya, Yerevan Devlet Tıp Üniversitesi, Ermenistan Amerikan Üniversitesi, Tıbbî Genetik ve Temel Halk Sağlığı Merkezi ve Arabkir Hastanesi'nden uzmanların yanı sıra Ermenistan Sağlık Bakanlığı'nın danışmanını da içeren alandaki ana aktörler katıldı.

Program kapsamında katılımcılar, TUMO Yaratıcı Teknolojiler Merkezi'ni ziyaret etti. Grup ayrıca, sanat tarihçisi Ara Petrosyan'ın rehberliğinde Ulusal Sanat Galerisi, Kafesjian Sanat Merkezi, Cascade Açık Hava Müzesi, Opera ve Bale Binası, Cumhuriyet Meydanı'nı gezerek kentin önemli mimari ve kültürel bölgelerini gezdi ve kentin tarihi ve kültürü hakkında bilgi edinme imkânı yakaladı. Grup ayrıca, Garni Tapınağı ve Geghard Manastırı'na kısa bir gezi yaptı.

higher education and medical institutions from both countries to discuss possibilities of collaboration and research as well as building networks in this field.

Within the scope of the programme, the group was welcomed by the Yerevan State Medical University and American University of Armenia; they had the chance to meet with faculty members and learn about the medical education system, visit the facilities of universities and one of the university hospitals of the Yerevan State Medical University.

On the last day of the visit, a roundtable discussion was hosted by the Center of Medical Genetics and Primary Health Care, where experts, medical doctors and academics working in the field of FMF from Armenia and Turkey came together. In the first session, the experts have discussed the treatment and diagnosis of FMF from a comparative perspective. In the second session, the participants evaluated future collaboration possibilities. The roundtable was

hosted by the Center of Medical Genetics and Primary Health Care. The roundtable discussion included main stakeholders in this field, particularly, the Yerevan State Medical University, Center of Medical Genetics and Primary Health Care, American University of Armenia, Arabkir Medical Hospital as well as the Advisor to the Minister of Health.

The participants visited TUMO Center for Creative Technologies. The group also explored the major architectural and cultural sites of Yerevan, with the guidance of art historian Ara Petrosyan. The participants made excursions to some of the notable museums, major sites, and architectural buildings of Yerevan including the National Gallery of Art, Cafesjian Museum, Cascade, the Opera and Ballet Building, Republic Square, which provided the participants to learn more about the culture and history of Yerevan. The group also had a short trip to Garni Temple and Geghard Monastery.

PROJE EKİBİ**PROJECT TEAM**

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

VALYA MARTİROSYAN

CAN GÜMÜŞ

ARMENUHİ NİKOGHOSYAN

ZEYNEP SUNGUR

NORAYR OLGAR

**TÜRKİYE-ERMENİSTAN
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
UZMANLARI DİYALOG GRUBU****TURKEY-ARMENIA INFORMATION
TECHNOLOGIES EXPERTS
DIALOGUE GROUP****DESTEKÇİ****SUPPORTER**Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Department of Foreign Affairs FDFA

CHREST
FOUNDATION

Türkiye-Ermenistan Diyalog Programları serisi kapsamında Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanında beş uzmandan oluşan bir grup, World Congress on Information Technology'ye (WCIT) [Dünya Bilgi Teknolojileri Kongresi'ne] katılmak ve komşu ülkedeki mevkidaşları ile görüşerek iş birliği imkânlarını keşfetmek amacıyla 6-10 Ekim 2019'da Ermenistan'ı ziyaret etti. Melek yatırımcı ağları, sermaye girişimleri, kuluçka merkezleri ve İstanbul'dan dijital pazarlama şirketlerinden önde gelen uzmanlardan oluşan gruba İTÜ ARI Teknokent, Startupfon, Hayal Akademisi ve TRAngels'ten temsilciler katıldı.

Uzmanlar, WCIT kapsamında yapılan oturumlara katıldı ve bu alanda tanınmış isimlerin, teknolojilerin insanlığın yaşamını iyileştirmeye etkisi ve aynı teknolojilerden kaynaklanan tehditler üzerine yaptığı konuşmaları dinledi. Türkiye'den uzmanlar, WCIT'e katılmanın yanı sıra, Ermenistan'daki bilgi teknolojileri ve girişimcilik ekosistemi hakkında bilgi edinme ve tanıma imkanı buldu.

As part of the Turkey-Armenia Dialogue Programme series, a group of five experts from the field of Information Technologies visited Armenia on 6-10 October, 2019 to participate in the World Congress on Information Technology (WCIT) and to meet their counterparts in the neighbouring country with the aim of discovering the potential areas of cooperation. The group from Turkey was comprised of prominent specialists from angel investor networks, İstanbul Startup Angels and TRAngels, a venture capital, Startupfon, an incubator center, ITU ARI Technopark, and online community marketing platform, Hayal Akademisi.

The experts participated in the sessions at WCIT and listened to the speeches delivered by influential and world-famous figures on the impact of technologies on the improvement of people's lives, as well as the threats rising from the same technologies. Apart from participating in WCIT, the experts from Turkey had the

Uzmanlar, girişimler için kurulmuş gelişim merkezlerinden Hero House, Impact Hub Yerevan, Ermenistan'ın en büyük kuluçka merkezlerinden Enterprise Incubator Foundation'ın (EIF) ve aynı kampüs içinde kurulma aşamasında olan "Engineering City", ile kendi bünyesinde tek bir çatı altında faaliyet yürüten girişimcilik akademisi, melek yatırım ağı ve gelişim programları ile bilim, teknoloji ve iş dünyasını bir araya getirmeye çalışan FAST Foundation ile tanışarak faaliyetlerini öğrenme ve Ermenistan'daki girişimler ile tanışma fırsatı yakaladı. Ziyaretleri sırasında her iki ülkeden uzmanlar, iç ve dış pazar deneyimlerini paylaştı, Türkiye ile Ermenistan arasındaki ve bölgedeki olası iş birliği imkanlarını konuştu.

Son gün, Türkiye'den uzmanlar TUMO Yaratıcı Teknolojiler Merkezi'ni ziyaret etti. Kurumsal ziyaretlerin yanı sıra melek yatırımcı ağları Angel Investor Club of Armenia (AICA), Business Angel

Network of Armenia (BANA), bir risk sermayesi Smartgate VC, dijital pazarlama ve tasarım şirketleri Digital Factory, Renderforest ve melek ağ temsilcileriyle, akademi ve sanayiye bir araya getirme amacıyla karma kullanımlı bir kampüs olarak kurulma aşamasında olan AB-TUMO Mühendislik ve Uygulamalı Bilimler Merkezi ile çok sayıda görüşme yaptı. Katılımcılar Broadway Angels'in kurucusu ve kurucu yönetim kurulu üyesi ve ilk Salesforce yatırımcısı ile tanışma şansı buldu. Her iki ülkeden uzmanlar, hem bireysel hem de kurumsal seviyelerde yeni iş birliği fırsatları keşfetmek için kapsamlı tartışmalar yaptı. Katılımcılar, Yerevan'ın çok katmanlı kültür ve mimarlık mirasını daha yakından tanıyabilmek amacıyla kentin öne çıkan mekânlarını ve müzelerini gezerek önemli yapıları inceledi ve belli başlı mimari ve kültürel unsurlarını tanıma imkânı yakaladı.

chance to learn about and get acquainted with the ICT and entrepreneurial ecosystem in Armenia. The experts were welcomed by Hero House, an innovation hub for startups and Impact Hub Yerevan, Enterprise Incubator Foundation (EIF) and the "Engineering City" which is in the establishment phase within their premises and FAST Foundation, aiming to bring together the science, technology, and business with their start-up studio, angel investor network and development programmes, to hear about their activities and meet startups from Armenia. During their visits, experts from both countries shared their domestic and international market experiences, made contacts and discussed perspectives of future cooperation between Turkey and Armenia, and in the region.

On the last day, the experts from Turkey visited TUMO Center for Creative Technologies. Besides the institutional visits, there were multiple meetings with

angel network representatives such as Angel Investor Club of Armenia (AICA), Business Angel Network of Armenia (BANA), representatives of a venture capital Smartgate VC, digital marketing and designing companies Digital Factory, Renderforest, and the EU TUMO Convergence Center for Engineering and Applied Science, to be established with the aim of a mixed-use campus bringing together academia and industry. Participants also had the chance to meet the founder of Broadway Angels and the founding board member and first investor of Salesforce. The experts from both countries had comprehensive discussions to discover new cooperation opportunities both on individual and institutional levels.

In order to get acquainted with the multi-layered cultural and architectural heritage of Yerevan, the participants made excursions to some of the notable museums and major sites of Yerevan and explored the major architectural and cultural aspects of the city.

PROJE EKİBİ**PROJECT TEAM**

VALYA MARTİROSYAN

NORAYR OLGAR

ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

ZEYNEP SUNGUR

ARMENUHİ NİKOGHOSYAN

ANİ TOVMASYAN

www.armtr-beyondborders.orgyoutube.com/beyondbordersarmtr

TÜRKİYE-ERMENİSTAN SEYAHAT FONU

58

TURKEY-ARMENIA TRAVEL GRANT

PROJE ORTAĞI**PROJECT PARTNER****DESTEKÇİ****SUPPORTER**

Hrant Dink Vakfı, Türkiye – Ermenistan Seyahat Fonu’nu iki komşu ülke halkı arasında doğrudan temasların artırılması ve her alanda iş birliklerinin teşvik edilmesi amacıyla Mart 2014’te başlattı. Avrupa Birliği finansal desteğiyle hayata geçen Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı - I kapsamında, Hrant Dink Vakfı Seyahat Fonu’nu Ermenistan’daki Civilitas Foundation, Türkiye’deki Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ve Gümrü, Ermenistan’daki Gençlik Girişim Merkezi (YIC) işbirliğiyle yürüttü. Vakıf, Seyahat Fonu ilk dönem başvurularını 10 Mart 2014’te açtı. AB tarafından desteklenen Mart 2014’ten Haziran 2015’e kadar süren 18 aylık ilk dönemde, Vakıf Türkiye’nin farklı şehir ve bölgelerinden 684, Ermenistan’ın farklı şehir ve bölgelerinden 179 toplamda 863 başvuru aldığı Seyahat Fonu için toplamda beş dönem başvuru çağrısı yaptı. Bağımsız seçici kurul üyeleri 271 kişiye Seyahat

In March 2014, the Hrant Dink Foundation launched the Turkey-Armenia Travel Grant with a view to increase direct contacts and to promote cooperation between the peoples of the two neighbouring countries. Thanks to the financial assistance of the European Union within the framework of the programme Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process, the Hrant Dink Foundation administered the Travel Grant in cooperation with the Civilitas Foundation in Armenia and with the support of Community Volunteers’ Foundation (TOG) based in Turkey and the Youth Initiative Center (YIC) based in Gyumri, Armenia. The Foundation launched the first call for the Travel Grant on March 10th, 2014. During the initial EU-funded 18-month of implementation period from March 2014 to June 2015, the Foundation announced five rounds of the Travel Grant, receiving 863 applications - 684 from different cities and regions of Turkey and 179

Fonu verilmesine karar verdi ve bunlardan 210 kişi (Türkiye’den 154, Ermenistan’dan 56 kişi) Haziran 2015’in sonuna kadar komşu ülkeye seyahatlerini gerçekleştirdi.

AB desteği ile hayata geçen projenin sona ermesiyle, Haziran 2015’ten Eylül 2015’e kadar olan sürede, Ankara ve Yerevan’daki İngiliz Büyükelçiliklerinin finansal desteğiyle, Hrant Dink Vakfı ve Youth Initiative Center (YIC) ortaklığıyla Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu projesine devam edildi. Bu dönemde, Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu 128’i Türkiye’den ve 34’ü Ermenistan’dan olmak üzere toplamda 162 başvuru aldı. Seçici kurul üyelerinin değerlendirmelerinin sonucuna istinaden 32 kişi seyahat fonundan yararlanmaya hak kazandı; bunlardan 20’si Türkiye’den ve altısı Ermenistan’dan olmak üzere toplam 26 kişi Temmuz 2016-Eylül 2016 tarihleri arasında komşu ülkeye seyahatlerini gerçekleştirdiler.

Avrupa Birliği finansal desteğiyle Nisan 2016 yılında tekrardan hayata geçen Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı - II kapsamında Hrant Dink Vakfı Gümrü, Ermenistan’da bulunan Youth Initiative Center (YIC) ortaklığıyla Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu’nu yeniden başlattı. Nisan 2016’dan Eylül 2017 ortasına kadar süren 17 aylık dönemde, Vakıf Türkiye ve Ermenistan’ın farklı şehirlerinden yaklaşık 600 başvuru aldığı Seyahat Fonu için toplamda altı dönem çağrısı yaptı ve sonuçlarını açıkladı. Bağımsız seçici kurul üyeleri 299 kişiye (Türkiye’den 197, Ermenistan’dan 102 kişi) Seyahat Fonu verilmesine karar verdi ve bunlardan 243 kişi Eylül 2017’ye kadar komşu ülkeye seyahatlerini gerçekleştirdi.

Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu, Ekim 2017 - Mart 2019 tarihleri arasında Birleşik Krallık Hükümeti Çatışma, İstikrar ve Güvenlik Fonu desteğiyle Hrant

from different cities and regions of Armenia. The independent Selection Committee has awarded 271 persons with the grant and by the end of June 2015 a total of 210 grantees (154 from Turkey and 56 from Armenia) realised their visits to the neighbouring country, thus exceeding the initial target of 200 visits.

After the end of the EU-funded programme, the Hrant Dink Foundation continued the Turkey – Armenia Travel Grant by launching a new round, between June to September 2015, in partnership with Youth Initiative Center (YIC) based in Gyumri, Armenia thanks to the joint financial assistance of British Embassies in Ankara and Yerevan. Within such a short period of time, the Turkey-Armenia Travel Grant received 162 applications in total, 128 from Turkey and 34 from Armenia. Upon the Selection Committee’s assessment, 32 individuals were chosen as grantees and eventually 26 of them, 20

from Turkey and six from Armenia, have realised their visits to the neighbouring country between July and September 2015.

Thanks to the financial assistance of the European Union within the framework of the programme Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process-II, the Hrant Dink Foundation re-launched Travel Grant in April 2016 in cooperation with the Youth Initiative Center (YIC) based in Gyumri, Armenia. During the EU funded 17-month of implementation period from April 2016 to September 2017, the Foundation announced six rounds of the Travel Grant, receiving almost 600 applications. The independent Selection Committee has awarded 299 persons (197 from Turkey and 102 from Armenia) with the grant and 243 grantees realised their visits to the neighbouring country as of September 2017.

Dink Vakfı yürütücülüğünde ve Gümrü, Ermenistan'da bulunan Youth Initiative Center (YIC) ortaklığıyla yürütüldü. Bu tarihler arasında gerçekleşen toplam beş dönemde Türkiye'den 283, Ermenistan'dan 167 olmak üzere toplam 450 başvuru alındı ve seçici kurul Türkiye'den 70, Ermenistan'dan 77 olmak üzere toplam 147 kişiye Seyahat Fonu verilmesine karar verdi. 2019 sonu itibarıyla 129 yararlanıcı seyahatlerini başarıyla tamamladı. Bu ziyaretlerden 19 tanesi 2019 yılı içinde yapıldı.

2019 yılındaki ziyaretler, faydalanıcıların profili, yürüttükleri faaliyet türleri ve çalışma alanları bakımından çeşitlilik gösteriyor. Seyahat Fonu'ndan, yaşları 20 ile 53 arasında değişen, 14 kadın ve 5 erkek yararlandı. Seyahat Fonu, gençler, akademisyenler, sivil toplum örgütü temsilcileri, üniversite öğrencileri, uzmanlar, teknoloji alanında çalışanlar, belgesel

yapımcıları, sanatçılar ve araştırmacıları destekledi. 19 fon yararlanıcısından 14'ünün komşu ülkeye ilk ziyaretiydi.

Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu, komşu ülkede ortak bulma, fizibilite ziyaretleri, sınır ötesi iş birliği projeleri, değişim programları, akademik iş birliği, eğitim, araştırma, gençlik buluşmaları, kültür ve sanat alanında ortak üretimler, seminerler, atölye çalışmaları, sergiler, performanslar ve konserler gibi çeşitli etkinlikleri destekledi. Yapılan seyahatlerin coğrafi kapsamı Türkiye'de İstanbul, Hatay, Ermenistan'dan Berd, Gümrü ve Yerevan oldu. Seyahat Fonu yararlanıcıları projelerine ve alanlarına uygun olarak kendi belirledikleri 5 farklı şehir ve kasabaya seyahat ettiler.

Ziyaretler süresince ve sonrasında, Seyahat Fonu yararlanıcılarının izlenimleri ve deneyimleri Hrant Dink

Turkey-Armenia Travel Grant continued to be implemented by the Hrant Dink Foundation in partnership with Youth Initiative Center (YIC) based in Gyumri, Armenia thanks to the support of UK Government's Conflict, Stability and Security Fund between October 2017 and March 2019. During the five rounds within this period, a total of 450 applications were received. The independent Selection Committee has awarded 147 people (70 from Turkey and 77 from Armenia) with the grant. By the end of 2018, 129 grantees have successfully completed their travels. 19 of these travels have taken place within 2019.

The nature of the visits in 2019 was rather diverse in terms of the profile of the visitors, types of activities and their topics. 14 female and 5 male grantees whose age ranged from 20 to 53 years old have received the grant. The Travel Grant supported young

people, academicians, civil society organisation representatives, university students, experts, IT sector representatives, documentary producers, artists and researchers. 14 out of 19 grantees who realised their visits to the neighbouring country were visiting for the first time.

The Turkey-Armenia Travel Grant has so far supported a multitude of activities such as partnership building and networking, feasibility visits, cross-border cooperation projects, exchange programmes, education, research, joint productions in culture and arts, organisation of and participation in meetings, panels, seminars, conferences, workshops, exhibitions, concerts and similar events. The geographic scope of the travels was also wide: grantees came from Hatay and Istanbul in Turkey, and Berd, Gyumri, and Yerevan in Armenia. The grantees visited five different cities and

Vakfi internet sitesi ve 'Sınırları Aşanlar' sayfası www.armtr-beyondborders.org adreslerinin yanı sıra, vakfın sosyal medya hesapları üzerinden paylaşıyor.

Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu insanları tabandan birleştirmek, kapalı sınırların ötesine geçerek komşu ülkelerini ziyaret etme fırsatı vermek ve komşularının kültürünü, düşüncelerini ve beklentilerini bilmek, kendi alanlarında iş ortaklıkları ve meslektaşlar bulmak ve iş birliği fikirlerinin fizibilitesini yapabilme imkânı sunmak adına oldukça işlevseldi.

towns in Turkey and Armenia in pursuit of their travel purposes.

During and after their visits, the grantees' impressions and experiences have been shared with the public through the 'People Beyond Borders' page of the website www.armtr-beyondborders.org as well as the Hrant Dink Foundation's website and social media accounts.

Overall, the Turkey-Armenia Travel Grant has been instrumental in connecting people at the grassroots level, enabling them to travel to the neighbouring country across the closed borders and to know the culture, thoughts and expectations of their neighbours, finding them partners and counterparts in their fields, offering them the opportunity to make their cooperation ideas feasible.

YURTTAŞLIK BİLİNCİNE SAHİP
BİREYLERDEN OLUŞAN ŞEFFAF BİR
TOPLUM YAPISI İÇİNDE ETNİK, DİNÎ,
KÜLTÜREL VE CİNSEL TÜM FARKLILIKLAR
VE HERKES İÇİN DEMOKRASİ TALEBİ,
VAKFIN TEMEL İLKELERİ ARASINDA
YER ALIYOR.

VAKIF, AZINLIK HAKLARINI DA AYRI BİR
MESELE DEĞİL, DOĞRUDAN TÜRKİYE
DEMOKRASİSİNİN BİR PARÇASI
OLARAK GÖRÜYOR.

VAKIF, ÖZELLİKLE NEFRET SÖYLEMİNE

YÖNELİK FARKINDALIK YARATMA
KONUSUNDA YAPISAL BİR DUYARLILIĞA
SAHİP. BU AÇIDAN, MEDYANIN
YAPICI ROLÜNÜN TEŞVİK EDİLDİĞİ
ÇALIŞMALARLA HER TÜR IRKÇILIĞA VE
AYRIMCILIĞA KARŞI MÜCADELE ETMEK
ÖNCELİKLERİMİZDEN BİRİ.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB) İLE İLİŞKİLER VE
AB'YE GİRİŞ SÜRECİ, DEMOKRATİKLEŞME
SÜRECİNİN ADIMI OLARAK
DESTEKLENİRKEN, İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ
DE TABU ADDEDİLMİŞ TÜM KONULARIN

DEMOKRATİKLEŞME VE İNSAN HAKLARI DEMOCRATIZATION AND HUMAN RIGHTS

DEMAND FOR DEMOCRACY FOR PEOPLE
FROM ALL ETHNIC, RELIGIOUS, CULTURAL
AND GENDER BACKGROUNDS,
IN A TRANSPARENT SOCIAL STRUCTURE
COMPOSED OF INDIVIDUALS WITH AN
AWARENESS OF CITIZENSHIP,
IS AMONG THE FOUNDATION'S FOREMOST
PRINCIPLES. WE CONSIDER THE ISSUE
OF MINORITY RIGHTS NOT AS AN
INDEPENDENT ISSUE, BUT ONE DIRECTLY
RELATED TO DEMOCRACY IN TURKEY.
THE FOUNDATION POSSESSES A

STRUCTURAL SENSITIVITY REGARDING
THE ISSUE OF CREATING AWARENESS ON
HATE SPEECH. IN THIS SENSE,
TO FIGHT AGAINST ALL MANNERS OF
RACISM AND DISCRIMINATION WITH
WORKS IN WHICH THE CONSTRUCTIVE
ROLE OF THE MEDIA IS ENCOURAGED
IS AMONG OUR MOST IMPORTANT
PRIORITIES.
WE SUPPORT RELATIONSHIPS WITH
THE EUROPEAN UNION (EU) AND THE EU
ENTRY PROCESS AS A STEP TOWARDS

KONUŞULABİLDİĞİ BİR GENİŞLİKTE
TAHAYYÜL EDİLİYOR.
HRANT DİNK VAKFI OLARAK,
KONUŞABİLDİĞİMİZ VE KONUŞARAK
ÖZGÜRLEŞEBİLDİĞİMİZ BİR DÜZENDE
DEMOKRATLIK KAVRAMININ İÇİNİN
DENEYİMLERLE VE GERÇEK ANLAMDA
EMPATİNİN GELİŞTİRİLMESİ İLE
DOLDURULABİLECEĞİNE İNANIYOR,
TÜRKİYE TOPLUMUNUN HAKKI OLAN
DEMOKRASİ İÇİN ÇABA HARCAMAYI ÖDEV
SAYIYORUZ.

DEMOCRATIZATION,
AND FREEDOM OF EXPRESSION IS
ENVISIONED IN THE WIDER SENSE,
ENCOMPASSING THE DISCUSSION OF ALL
MATTERS CONSIDERED TO BE TABOO.
THE HRANT DINK FOUNDATION BELIEVES
THE CONCEPT OF DEMOCRACY CAN
BE GIVEN RELEVANT CONTENT ONLY
THROUGH EXPERIENCE AND BY
DEVELOPING REAL EMPATHY,
THESE BEING ACHIEVABLE WITHIN A
SYSTEM WHERE WE CAN TALK,

AND ATTAIN FREEDOM THROUGH
TALKING. WE CONSIDER IT OUR DUTY TO
STRIVE TOWARDS DEMOCRACY,
WHICH IS A RIGHT OF THE PEOPLES
IN TURKEY.

Kitabı Mukaddes insanın tanrısal kattan düşüşünü ve insanlaşma sürecini, yasaklanana dokunması ile başlatır. Dokunulması yasaklanan ağaçtan Havva'nın meyveyi koparıp Adem'e yedirmesiyle o vakit gözleri açılır, iyiyi ve kötüyü bilerek, kendilerinin çıplak olduğunu fark ederler ve incir yaprakları ile önlükler yaparak artık gizlenirler. Allah'ın gazabı korkunçtur! Kadını acı ile doğurmakla, erkeği de ömür boyu çalışmayla cezalandırır.

Daha sonra çoğalarak kalabalıklaşan insanoğlunun evrim süreci, insanlar arası sosyal ve siyasal ilişkilerin süreciyle atbaşı koşturur. Bu sürecin asıl açıklamasını ise tarih içinde ortaya çıkan sayısız yasaklarla, insanın bu yasaklara karşı mücadelesinde ve başkaldırısında aramak gerekir. Bu süreci irdeleyenlerin önüne çıkan ve hiç değişmeyen en temel gerçek ise yine 'dokunulmaz' tabulardır. Yine hep bir şeylere dokunulamamış, yine hep birileri dokunulmaz kalmışlardır.

Gelin görün ki 21. yüzyılın başında Türkiye'mizde siyasetçilerin dokunulmazlığı sorunu hâlâ gündem işgal etmekte.

Temiz toplum isteme sürecine girmiş olan ülkemizde bu dokunulmazlık zırhı, devletin bizzat kendisinin temizlenmesi önünde büyük engel teşkil ediyor. Hep birlikte izliyoruz gelişmeleri, konu artık kişilerin dokunulmazlığından çıkmış, devletin dokunulmazlığını tartışılır hale getirmiştir. Ne yargı dokunabiliyor bu dokunulmazlara, ne de devletin bir başka gücü. Ama belli ki toplumun dokunulmazlara dokunma talebinin önünde artık durulamayacak. Bu hafta Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde milletvekillerimiz hiç de alışık olmadıkları bir sınavla karşı karşıyalar. "Bize de dokunulsun" diye çok önemli bir özveride(!) bulunacak, oylama yapacaklar. Dokunulmazlıkların kalkması gerçekleşir mi? Sayısal dengelerin sürekli kaydığı bir mecliste 'şıppadanak' gerçekleştirebileceğini savunmak fazla iyimser bir beklenti. Ama şu gerçek var ki bugün olursa âlâ, olmazsa yarın, bir gün hem de çok yakın bir gün bu dokunulmazlıklar kaldırılacaktır. Kaldırılmalıdır.

Laf dokunulmazlıktan açılmışken konuyu birkaç satırla cemaat yaşantımıza aktarıp buradaki

DOKUN! DEMOKRATİKLEŞİRSİN!

64

TOUCH! YOU WILL DEMOCRATIZE!

According to the Holy Book, it is with a touch of the forbidden fruit that man falls from divine realms, and the process of becoming human begins. When Eve plucks an apple from the forbidden tree and offers it to Adam, they become aware of their nakedness and cover themselves with aprons they weave from fig leaves. The wrath of God is fearsome! Womankind he punishes with pain in childbirth and men with lifelong hard labour.

The evolutionary process of mankind who from that point on multiplied and increased in number follows closely the process of social and political relations between people. The real explanation of this process should be sought in the countless prohibitions put into effect throughout history and in mankind's struggle and revolt against these prohibitions. Meanwhile, it is once again the constant and most fundamental reality of 'untouchable' taboos that faces those who attempt to analyse this process. Just as before, certain things have again remained beyond reach, and certain people have remained untouchable.

And observe, if you will, how in our beloved Turkey, at the dawn of the 21st century, parliamentary immunity remains a contemporary issue.

Our country has declared its intent to enter a process towards a clean society, but this armour of immunity forms a huge obstacle in front of cleaning the establishment itself. We are all following the developments; the issue has moved beyond the immunity of persons, instead the immunity of the state has become a topic of debate. Neither the judicial system, nor any other governmental power is able to reach and touch these untouchables. But it is nevertheless clear that it will be impossible to obstruct the demand of society to touch these untouchables. This week, our parliamentarians seated in the Turkish Grand National Assembly face a test they are unaccustomed to. They will vote to say, "Let us be touchable too." Will their immunity be removed? It would be over-optimistic to expect this to happen by the wave of a magical wand from a parliament where

dokunulmazlıklara da biraz dokunmak gerekiyor. Cemaat yaşantımızda da bir kişiye, bir kuruma yapılan en ufak bir eleştiride aynı dokunulmaz tabuların işlediğini görmüyor muyuz? Sanıyorum cemaat içinde de artık dokunulmaz sayılan konuların üzerine gitmeli ve dokunulmamış hiçbir şeyi tabusal karanlığında bırakmamalıyız. Kendi adımıza, gücümüzün yettiğinde bu tabulara dokunmaya çalışıyoruz. Bunun ne denli zor bir uğraş olduğunun bilincindeyiz. Biliyoruz ki eleştiri alışkanlığı olmayan bir topluma böyle bir geleneği yerleştirmek hayli zor, ama bu çabamızı sonuna kadar sürdüreceğiz.

Niçin dokunmaktan korkmamalıyız?

Etolog* Desmond Morris, 'Sevmek Dokunmaktır' adlı kitabında, gittikçe kalabalıklaşan dünyamızda nasıl birbirimize dokunamaz hale geldiğimizi ve bu 'dokunulmazlığın' tehlikelerini anlatır. Bazen sırta indirilen dostça bir şaplağın ne kadar insani bir davranış olduğunu ve değer kazandığını uzun uzadıya anlatan Morris, bunun aslında sevginin göstergesi olduğunu

savunurken şöyle der: "Dokunma en temel duyumuzdur - duyuların anası olarak adlandırılır. Ne yazık ki, üstelik fark etmeksizin, gittikçe daha az dokunur kişiler olmakta, gittikçe birbirimizden uzaklaşmaktayız." Morris'in, dokunmayı ve dokunulmayı sevgiyle özdeşleştirmesine katılıyoruz. Ve eğer seviyorsanız... ama gerçekten seviyorsanız 'dokunun', "Dokunulmaktan da kaçınmayın" diyoruz: "Korkmayın dokunun! Demokratikleşirsiniz."

(**Etoloji: Zooloji biliminin bir dalı, hayvanlara özgü davranışları gözler ve yorumlar.*

HRANT DİNK

AGOS

21 KASIM 1997

NOVEMBER 21ST, 1997

65

the numerical balance is constantly changing. But it is also true that, if it happens today, it is great, but even if it does not, sometime in the future a day will come when these privileges will be removed, and that day is not so far away. Ultimately they will be removed, and so they should.

Since we are talking about immunity, it becomes necessary to also discuss in the space of a few sentences the topic of our social life, and touch upon the untouchables in this field a little, too. Do we not observe in our social life the same untouchable taboos springing into life at the slightest criticism towards a person or institution? I think the time has come for us to confront the issues considered and leave no stone unturned in the darkness of taboo. We try, as much as we can, to touch upon these taboos. We are aware how much difficulty this effort involves. We know that it is difficult to establish the tradition of criticism in a society where it does not exist yet, but we will persist to the end.

Why should we be unafraid of touching? Ethologist* Desmond Morris, in his book titled Intimate Behaviour, explains how in our increasingly crowded world we have come to forget touching each other and talks of the dangers of this 'untouchability'. Describing at length how a friendly slap on the back is a typically human gesture which gains in value, Morris goes on to argue that it is in fact an expression of love and adds: "Touching is our most fundamental sense – it has been described as the mother of senses. Unfortunately, and moreover, without realizing it, we are becoming people who touch less, and are drawing apart from each other." We agree with Morris when he associates touching and being touched with love. So if you love... but really love, we ask you to 'touch' and "Don't be afraid of being touched": "Don't be afraid to touch! You'll democratize."

(**Ethology: A branch of zoology which studies and interprets animal behaviour.*

ASULİS, TÜRKİYE'NİN AYRIMCILIKLA MÜCADELE EDEN, SÖYLEM ÜZERİNE ÇALIŞMALAR ÜRETEN VE BU ALANDA YAPILAN ÇALIŞMALARI DESTEKLEYEN İLK SOSYAL BİLİMLER LABORATUVARIDIR.

ASULİS, SÖYLEM ÇALIŞMALARI ALANINDA ÖNCÜ, YENİLİKÇİ VE İTERDISİPLİNER BİR YAPI OLMA İDDİASIYLA, AYRIMCILIKLA VE AYRIMCI SÖYLEMLERLE FARKLI BAĞLAMLARDA MÜCADELE EDEN VE İNSAN HAKLARI, DEMOKRATİKLEŞME,

EŞİTLİK VE ÇOĞULCULUĞA HİZMET EDEN BİR ALAN KURUYOR VE BU ALANLARDA FAALİYETLER YÜRÜTEN SİVİL TOPLUMU DESTEKLİYOR. ERMENİCEDE 'ASEL' (SÖYLEMEK) VE 'LSEL' (DİNLEMEK) FİİLLERİNİN BİRLEŞİMİNDEN OLUŞAN ASULİS YAYGIN OLARAK SOHBET VE SÖYLEŞİ ANLAMINDA KULLANILYOR.

ASULİS

DİL, DİYALOG, DEMOKRASİ LABORATUVARI

ASULİS

DISCOURSE, DIALOGUE, DEMOCRACY LABORATORY

as-u-lis

ASULİS IS THE FIRST SOCIAL SCIENCES LABORATORY IN TURKEY THAT STRUGGLES AGAINST DISCRIMINATION, WORKS ON DISCOURSE STUDIES AND SUPPORTS THE EFFORTS CARRIED OUT IN THIS FIELD.

ASPIRING TO BE A PIONEERING, INNOVATIVE AND INTERDISCIPLINARY STRUCTURE, IT CONFRONTS DISCRIMINATION AND DISCRIMINATORY DISCOURSES IN VARIOUS CONTEXTS AND CREATE A SPACE THAT SERVES

HUMAN RIGHTS, DEMOCRATIZATION, EQUALITY AND PLURALISM AND SUPPORTS CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS WORKING IN THIS FIELD.

THE WORD ASULİS IS COMPOSED OF THE COMBINATION OF THE VERBS ASEL (TO SAY) AND LSEL (TO LISTEN) IN ARMENIAN AND COMMONLY USED AS CONVERSATION AND CHAT.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

MERVE NEBİOĞLU

ÖZKAN BULUT

NAYAT KARAKÖSEOĞLU

AYŞE NAÇAR

TÜTENGÜL KÜÇÜKER ÜSTEBAY

MERİÇ ÇAĞLAR CHESLEY

AYRIMCILIKLA MÜCADELE VE BİR ARADA YAŞAM İÇİN SİVİL TOPLUMU GÜÇLENDİRME

EMPOWERING CSOS AND SPARKING CHANGE FOR TACKLING DISCRIMINATION AND PROMOTING DIVERSITY

PROJE ORTAKLARI

PROJECT PARTNERS

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
SABANCI ÜNİVERSİTESİ KAMPUSU
İSTANBUL POLICY CENTER
AT SABANCI UNIVERSITY

DESTEKÇİ

SUPPORTER

Avrupa Birliği'nin finansal desteğiyle Hrant Dink Vakfı yürütücülüğünde, Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi ve Uluslararası Olof Palme Merkezi ortaklığıyla yürütülen proje, ayrımcılıkla mücadele eden sivil toplum aktörlerinin desteklenmesini ve güçlendirilmesini hedefliyor. Yapılan faaliyetlerle Türkiye'de insan hakları ve demokrasi alanında çalışan yerel ve ulusal sivil toplum kuruluşları arasında bilgi paylaşımının güçlendirilmesi, Türkiye'de ve dünyanın farklı yerlerindeki sivil toplum kuruluşları arasında sürdürülebilir dayanışma ağlarının ve iş birliklerinin kurulması ve toplumdaki farklı aktörlerin bir araya getirilerek sivil toplum kuruluşlarının geniş kitlelere erişiminin sağlanması amaçlanıyor.

Proje kapsamında yürütülen 'Hrant Dink Vakfı Sivil Toplumu Güçlendirme Hibe Programı 2019-2021', Türkiye'de insan hakları ve demokrasinin güçlendirilmesini, hak ve özgürlüklerin korunmasını,

Conducted by Hrant Dink Foundation with financial support of the EU and collaboration of Sabancı University Istanbul Policy Center and Olof Palme International Center, the project aims to support and empower the civil society actors combating discrimination. This project aims to establish networks of solidarity and cooperation among CSOs in Europe and Turkey and enable CSOs to reach masses by bringing together different actors in society with the purpose of enhancing exchange of knowledge among local and national CSOs in Turkey working in the fields of human rights and democracy, and obtaining sustainable results.

As part of the project, "Hrant Dink Foundation Empowering CSO's Grant Program 2019-2021" provides financial support to projects aiming to empower human rights and democracy in Turkey, protect rights and liberties, support coexistence of different ethnic, social and political groups through mutual understanding, dialog and trust-building.

karşılıklı anlayış, diyalog ve güven inşası yoluyla farklı etnik, sosyal ve politik grupların bir arada yaşamasının desteklenmesini amaçlayan projelere finansal destek sağlıyor.

21 Mayıs 2019'da başvuruları açılan Hibe Programı'nın tanıtımı için 29 Mayıs 2019'da İstanbul'da, 11 Haziran 2019'da İzmir'de, 13 Haziran 2019'da Diyarbakır'da ve 17 Haziran 2019'da Gaziantep'te olmak üzere Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde tanıtım toplantıları düzenlendi. 12 Temmuz 2019'da başvuruları kapanan hibe programına 29 şehirden 148 kurum başvuruda bulundu. Ayşe Soysal, Didem Danış, Nebahat Akkoç, Nüzhet Dalfes ve Talha Köse'den oluşan bağımsız seçici kurulun yaptığı değerlendirme neticesinde azınlık hakları, çocuk ve gençlik çalışmaları, ekolojik haklar, toplumsal cinsiyet, STK güçlendirme, göç ve mülteci çalışmaları, insan hakları, kültürel çalışmalar ve medya alanlarında olmak üzere Ankara, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, İstanbul,

İzmir ve Kars'ta yürütülecek 15 ayrı projeye toplam 1.199.617,17 € değerinde destek verildi. Hrant Dink Vakfı'nda düzenlenen ve 15 kurumun katıldığı tanışma toplantısının birinci günü kurumlara proje yürütme süreçleri hakkında bilgi verildi. Tanışma toplantısını takip eden ikinci ve üçüncü gün, Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu (KUSİF) tarafından kurumlara sosyal etki ölçümü eğitimi verildi. Aralık 2019'da başlayan projeler en az 12 en fazla 18 ay sürecek.

Projenin bir diğer ayağını oluşturan 'Hrant Dink Vakfı STK Hareketlilik Programı', Türkiye'deki sivil toplum çalışanlarının Avrupa, ABD, Afrika, Güney Amerika ve Asya gibi dünyanın farklı yerlerinde insan hakları, LGBTİ hakları, göç çalışmaları, işçi hakları, gençlik hakları, çatışma çözümü, hafıza çalışmaları, ifade özgürlüğü, kültürel çalışmalar, medya, sanat ve kültürel miras alanlarında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarında dönemsel deneyim kazanmalarını amaçlıyor. Program, Hrant Dink Vakfı tarafından

Introduction meetings were held in various cities in Turkey including Istanbul on May 29, 2019, in Izmir on June 11, in Diyarbakir on June 13, and in Gaziantep on June 17 for promoting the Grant Program, which started to receive applications on May 21, 2019. 148 institutions from 29 cities applied for the grant program which ended receiving applications on July 12, 2019. According to the evaluation of the independent selection committee consisting of Ayşe Soysal, Didem Danış, Nebahat Akkoç, Nüzhet Dalfes and Talha Köse, a total of 1.199.617,17 € was given to 15 projects that will be conducted in Ankara, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, İstanbul, İzmir and Kars in the fields of minority rights, child and youth studies, ecological rights, gender, CSO empowerment, migration and refugee studies, human rights, cultural studies and media. On the first day of the introduction meeting which was held in Hrant Dink Foundation with the participation of 15 institutions, information regarding project conduction processes

was provided. On the second and third days, the institutions were trained on social impact measuring by Koç University Social Impact Forum through capacity training. Started on December 2019, the projects will last for at least 12 months and at most 18 months.

Another pillar of the project, "Hrant Dink Foundation NGO Mobility Program" aims to enable CSO professionals in Turkey to gain seasonal experience in CSOs in Europe, the US, Africa, South America and Asia working in the fields of human rights, LGBTI rights, migration studies, labor rights, youth rights, conflict resolution, memory studies, freedom of expression, cultural studies, media, arts and cultural heritage. The program collaborates with 41 institutions all around the world and aims to enable 16 scholarship holders to benefit from innovative methods and best examples in international CSOs, establish collaborations and navigate through the international arena.

belirlenen, dünyanın dört bir yanından toplam 41 kurumla işbirliği yapıyor ve 2020 yılında 16 bursiyerin uluslararası sivil toplum kuruluşlarında yenilikçi yöntemlerden ve iyi örneklerden yararlanmalarını, işbirlikleri kurmalarını ve uluslararası alanda hareketlilik sağlamalarını amaçlıyor.

Proje kapsamında ayrımcılıkla mücadele konusunda ulusal ve uluslararası iyi örnek panelleri ve atölyeleri düzenleniyor. 27 Haziran'da düzenlenen 'Hak Savunuculuğuna Yenilikçi Yaklaşımlar: Afrika ve Orta Avrupa Örneği' başlıklı panel, akademisyen ve insan hakları savunucusu Laden Yurttagüler'in moderatörlüğünde, Uluslararası Azınlık Hakları Grubu Afrika Bölge Sorumlusu Agnes Kabajuni ve Roma hakları savunucusu Atanas Zahariev'in katılımıyla yapıldı. Paneli takip eden 'Zor Zamanlarda Hak Savunuculuğu' başlıklı atölyede ise, Türkiye dâhil olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde totaliter ve anti-demokratik politikaların artışının sivil toplum

ve hak savunuculuğu üzerindeki etkisi tartışıldı. Hak savunuculuğu alanları daralırken, ulusal ve uluslararası işbirliğinin gerekliliği, yerel kurumların desteklenmesine yönelik ihtiyaç ve proje temelli çalışmanın yarattığı sorunlar ele alındı.

25 Kasım'da Sınır Tanımayan Doktorlar ekibinden Klinik Psikolog Öznur Acicbe'nin moderatörlüğünü üstlendiği 'Sivil toplumda ortak sorunlar ve iyi olma hali' başlıklı panel, York Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi'nde araştırmalarını sürdüren Dr. Alice Nah'ın katılımıyla yapıldı. 26 Kasım'da düzenlenen 'Sivil toplumda iyi olma hali ve aktivizm' atölyesinde ise stres, ikincil travma, tükenmişlik, depresyon gibi kavramların üzerinde duruldu. Dünyanın farklı yerlerinden 407 kişiyle yaptığı saha çalışması ve görüşmelerden örnekler veren Nah, aktivizm yapan kişilerin zor şartlar karşısında güçlü kalabilmelerini sağlayan pratikler, stratejiler ve öz-bakımdan bahsetti.

As part of the project, national and international best practices panels and workshops have been organized. The panel titled "Innovative Approaches to Advocacy: Examples from Africa and Central Europe" was held on June 27 and moderated by scholar and human rights advocate Laden Yurttagüler with the participation of Minority Rights Group International Africa Regional Manager Agnes Kabajuni and Roma rights advocate Atanas Zahariev. Following the panel, in the workshop titled "Advocacy in Difficult Times", the impact of rising totalitarian and anti-democratic policies around the world including Turkey on civil society and human rights advocacy was discussed. The necessity of national and international collaboration, the need for supporting local institutions and the difficulties of conducting project-based works as platforms of human rights advocacy get limited were discussed.

The panel titled "Wellbeing and civil society: Common challenges different approaches" was held on 25 November and moderated by clinical psychologist Öznur Acicbe from Doctors without Borders with the participation of Dr. Alice Nah from University of York Centre for Applied Human Rights. And in the workshop titled "Wellbeing and Activism in Risky Contexts" held on November 26, issues such as stress, second hand trauma, burnout and depression were discussed. Sharing examples from her field research and interviews with 407 people all around the world, Dr. Nah talked about practices, strategies and self-care that would help activists to maintain their wellbeing in risky contexts.

PROJE EKİBİ
PROJECT TEAM

HRANT DINK VAKFI
HRANT DINK FOUNDATION
GAMZE TOSUN
EZGİ KAN
VELİ AKSOY

TOPLUM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI
COMMUNITY VOLUNTEERS FOUNDATION
GÜLŞAH AKIN

HAYATA DESTEK DERNEĞİ
SUPPORT TO LIFE
EKİN ÇALICI KIYAK

YENİ BİR SÖYLEM
VE DİYALOĞA DOĞRU
TOWARDS A NEW DISCOURSE
AND DIALOGUE

70

DESTEKÇİLER
SUPPORTERS

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey.

PROJE ORTAKLARI
PROJECT PARTNERS

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
SABANCI ÜNİVERSİTESİ KAMPUSU
İSTANBUL POLICY CENTER
AT SABANCI UNIVERSITY

Yeni Bir Söylem ve Diyaloga Doğru projesi, Türkiye’de bir arada yaşama imkânını güçlendirmek için kamu, sivil toplum ve medya sektörlerini bir araya getirerek, Suriyeli mültecilere yönelik ayrımcılığa ve ayrımcı söyleme dair farkındalık yaratmayı ve insan hakları odaklı yeni bir dil kurulmasına katkı sağlamayı hedefliyor. Proje, Hrant Dink Vakfı’nın yürütücülüğünde, Toplum Gönüllüleri Vakfı, Hayata Destek Derneği ve Sabancı Üniversitesi ortaklığıyla uygulanıyor.

Projenin araştırma sürecinde, kamu, medya ve sivil toplum sektörlerinde göç alanında çalışmalar yürüten kurumların deneyimlerinden faydalanmak ve proje kapsamında üretilecek olan eğitim modülü hakkında görüşlerini almak için birebir görüşmeler ve yuvarlak masa toplantıları yapıldı.

Bu anlamda, sivil toplum sektöründen Ankara’da İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi; İstanbul’da Mülteciler

Towards a New Discourse and Dialogue project is designed on the basis of Hrant Dink Foundation’s media watch on hate speech and discriminatory discourse in print media since 2009. The media monitoring work shows that prejudices against Syrian refugees have been increasing, especially starting from 2014, and often a discourse ignoring human rights is used. Thus, the project aims to raise awareness and contribute to the creation of a new, human rights based discourse in order to enhance the possibility of coexistence in Turkey.

Co-funded by the European Union and the Republic of Turkey, the project Towards a New Discourse and Dialogue is a civil society project carried out for 24 months under the coordination of Hrant Dink Foundation with the partnership of Support to Life Association, Istanbul Policy Center and The Community Volunteers Foundation.

With this purpose, the project team cooperated with

Derneği, Yuva Derneği, Uluslararası Mavi Hilal İnsani Yardım ve Kalkınma Vakfı, Yeryüzü Doktorları, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve Hamisch ile; Hatay'da Birlikte Yaşam İstasyonu Derneği ve Antakya Ticaret ve Sanayi Odası ile; Şanlıurfa'da ise Şanlıurfa İnsani Yardım Platformu ve Şanlıurfa Hukuk Kliniği ile görüşüldü.

Göç alanında hizmet veren kamu kuruluşlarından Ankara'da Göç İdaresi Genel Müdürlüğü; İstanbul'da Marmara Belediyeler Birliği, Şişli, Zeytinburnu ve Kadıköy belediyeleri ile; Hatay'da İl Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü, Altınözü Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ile; Şanlıurfa'da ise Şanlıurfa Valiliği İl Göç Müdürlüğü, İl Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ile görüşüldü.

Hak odaklı yeni bir söylemin yaygınlaşmasında önemli

bir rolü olan medya kuruluşlarından İstanbul'da Hürriyet Gazetesi, Türkiye Gazeteciler Sendikası ve Journo ile; Hatay'da İskenderun Ses ve Ekogündem gazeteleri ile; Şanlıurfa'da ise GAP Gündemi Gazetesi ile görüşüldü.

Kamu, sivil toplum ve medya kurumları haricinde Türk Alman Üniversitesi'nden M. Murat Erdoğan, Boğaziçi Üniversitesi'nden Meltem Türköz ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden Kenan Dursun ile görüşüldü.

Göç ve söylem alanında çalışan uzmanlarla bir araya gelmek için üç adet yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. 25 Nisan'da düzenlenen ilk yuvarlak masa toplantısında, İstanbul'da göç alanında çalışan sivil toplum kurumlarıyla bir araya gelindi. Mültecilere yönelik ayrımcılıkla mücadeleyle dair benzer projeler yürüten kuruluşların deneyimlerini paylaştığı ve eğitim modülüne yönelik önerilerin konuşulduğu toplantıya,

public, media and civil society sectors, which come into contact with refugees in different contexts. This cooperation was made with institutions based in Hatay, Şanlıurfa and İstanbul in which large refugee populations live. "Training for trainers" was implemented with 24 professionals from these three influential sectors with the purpose of questioning the existing prejudices against and misinformation about Syrian refugees, contributing to the elimination of social polarization, raising awareness and creating a new discourse. The main activities of the project in 2019 were; one on one meetings with experts, roundtable meetings, international panels, development of the module and training program.

During the research process of the project, one on one meetings were held with the institutions from civil society, public and media sectors. In this context, the civil society organizations interviewed with were; The Research Center on Asylum and Migration in Ankara, Refugees and Asylum Seekers Assistance and

Solidarity Association, Yuva Association, International Blue Crescent (IBC), Doctors Worldwide, Hamisch and UNHCR in İstanbul, Birlikte Yaşam İstasyonu and Chamber of Commerce and Industry of Antakya in Hatay, Humanitarian Assistance Platform and Law Clinic in Şanlıurfa.

One on one meetings were held with the public organizations working on migration. Those organizations are; Directorate General of Migration Management in Ankara; Marmara Municipalities Union, Şişli, Zeytinburnu and Kadıköy municipalities in İstanbul; Directorate of Labour, Social Services and Family, Social Assistance and Solidarity Foundation of District Governorate of Altınözü in Hatay; Directorate of Migration of Şanlıurfa Governorate, Şanlıurfa Metropolitan Municipality and Labour, Social Services and Family Directorate in Şanlıurfa.

Media institutions were also visited for one on one meetings. Those institutions are; Hürriyet, Journo and

Sevgi ve Kardeşlik Vakfı, İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi, İstanbul Politikalar Merkezi, Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği, Hayata Destek Derneği ve Toplum Gönüllüleri Vakfı katıldı.

29 Nisan'da düzenlenen ikinci yuvarlak masa toplantısında, göç ve söylem alanlarında çalışan akademisyenlerle bir araya gelindi. Toplantıya, Koç Üniversitesi'nden Ayşen Üstübcü, Özyeğin Üniversitesi'nden Deniz Şenol Sert, Galatasaray Üniversitesi'nden Didem Danış, Bilgi Üniversitesi'nden Emre Erdoğan ve Pınar Uyan Semerci, Harran Üniversitesi'nden Mahmut Kaya ve Sabancı Üniversitesi'nden Senem Aydın-Düzgüt katıldı. Toplantıda, Suriyeli mültecilere yönelik nefret söylemi ve ayrımcı söylemin mevcut durumu kamu, sivil toplum ve medya sektörleri özelinde tartışıldı.

8 Mayıs'ta üçüncüsü düzenlenen yuvarlak masa

toplantısında ise, ayrımcılıkla mücadele için eğitim modülleri veya dijital araçlar üretmiş uzmanlarla bir araya gelindi. Proje kapsamında geliştirilecek olan eğitim modülü göz önünde bulundurularak, ihtiyaçlar ve öneriler tartışıldı. Toplantıya, Öğretmen Akademisi Vakfı, Birİz Derneği, Conflictus, Bilgi Üniversitesi, Toplum Gönüllüleri Vakfı, Eğitim Reformu Girişimi ve Yuva Derneği kurumlarından uzmanlar katıldı.

1 Temmuz'da düzenlenen 'Medyada Mülteciler: Hak Odaklı Habercilik' panelinde, Avrupa ve Türkiye'den gazeteciler ve medya uzmanları, medyada mültecilere yönelik ayrımcılığın ve nefret söyleminin boyutlarını ve mücadele deneyimlerini aktardı. İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi başkanı Metin Çorabatır'ın moderatörlüğünde yapılan panele, The MediaWise Trust'in kurucusu ve direktörü Mike Jempson, Community Media Forum Europe'un proje yöneticisi

Journalists' Union of Turkey in Istanbul; Iskenderun Ses and Ekogündem newspapers in Hatay; GAP Gündemi in Şanlıurfa.

Apart from civil society, public and media institutions, one on one meetings were held with the academicians working on migrations. Those academicians are; M. Murat Erdoğan from Turkish-German University, Meltem Türköz from Boğaziçi University and Kenan Dursun from Istanbul Bilgi University.

The roundtable meetings were one of the most beneficial pillars of the research process. Three roundtable meetings were held with the migration experts from different areas. At the first roundtable meeting held on the 25th of April, the non-governmental organizations working in the field of migration came together. During the meeting, Charity and Solidarity Foundation, The Research Center on Asylum and Migration, Istanbul Policy Center, Association for Solidarity with Asylum Seekers and Migrants, Support to life Association and Community

Volunteers Foundation shared their experiences and contributed to the research process of the project.

The second roundtable was held on the 29th of April with the academicians working in the fields of migration and discourse. The academicians from Koç, Özyeğin, Galatasaray, Bilgi, Harran and Sabancı universities attended the meeting.

At the third roundtable meeting on the 8th of May, the experts creating digital tools and training kits on combating hate speech were gathered. In this meeting, considering the training kit of the project, the needs were discussed. The experts from Teachers Academy Foundation, Birİz Association, Conflictus, Bilgi University, Community Volunteers Foundation, Education Reform Initiative and Yuva Association attended the meeting and shared their experiences.

"Refugees in the Media: Best Practices of Rights Based Approach to Journalism" panel was held on the 1st of July. In this panel, journalists and media experts

Nadia Bellardi ve bianet eş yayın yönetmeni Ekin Karaca konuşmacı olarak katıldı.

Araştırma sürecinde elde edilen birikimle, interaktif öğrenmeyi ve deneyimi merkeze alan yaygın eğitim metodolojisiyle hazırlanmış bir eğitim programı ve eğitim modülü tasarlandı. Eğitim ekibinde yer alarak insan haklarına saygılı bir dilin oluşmasında ve yaygınlaştırılmasında rol almak isteyen kamu, medya ve sivil toplum çalışanlarına yönelik açık bir çağrı yayımlandı. Bu çağrıya gelen başvurular, başvuru formu ve başvuru koşulları göz önünde bulundurularak değerlendirildi ve yapılan ön görüşmeler ardından 19 farklı kurumdan toplam 24 çalışan kabul edildi.

5-8 Aralık'ta yapılan 'Yeni Bir Söylem Eğitimci Eğitimi', insan hakları ilke ve değerleri, ayrımcılık ve ayrımcılıkla mücadele yöntemleri, göç farkındalığı, mülteci hakları, ayrımcı söylem, nefret söylemi ve alternatif söylem

konularını içeren oturumlardan oluştu. Bunların yanı sıra, katılımcılar kamu, medya ve sivil toplum sektörlerinden gelen diğer katılımcıların deneyimlerini dinleme ve kendi deneyimlerini paylaşma alanı buldular. Eğitime katılan medya kuruluşları; Medyascope, Yeni Asya Gazetesi, Gazete Duvar, Ekogündem Gazetesi, Ahvalnews ve Mazman Medya oldu. İstanbul ve Hatay'dan İl Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar müdürlükleri, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şişli Belediyesi, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ve Şanlıurfa İl Göç İdaresi eğitime katılan kamu kurumları oldu. Eğitime sivil toplum kuruluşlarından ise, AAR Japan, Anadolu Kültür, Yeryüzü Doktorları, Hatay Birlikte Yaşam İstasyonu, Concern Worldwide ve Şanlıurfa Hukuk Kliniği katıldı.

from Turkey and Europe discussed the dimensions of discrimination and hate speech towards refugees in the media and shared their experiences of struggle. The panel began with an opening presentation of the Hrant Dink Foundation's works on media monitoring of hate speech and discriminatory discourse on Syrian refugees. Mike Jempson, founder and director of The MediaWise Trust, who works in the field of journalistic ethics addressed the work of promoting fair and accurate representation of refugees in the media as well as encouraging the interaction of refugee communities with the media. Nadia Bellardi, project manager of Community Media Forum Europe (CMFE), spoke about promotion of refugee participation and combatting discrimination through media. Ekin Karaca, co-editor of bianet, addressed the importance of right-based approach to journalism in order to combat discrimination against refugees. The panel was moderated by Metin Çorabatır, president of the Research Center on Asylum and Migration (IGAM).

"Towards a New Discourse" training for trainers program was held between December 5-8, 2019 in Istanbul. 24 employees from public, media and civil society organizations working on refugees in Istanbul, Hatay and Sanliurfa attended the training. Media institutions were; Medyascope, Yeni Asya, Gazete Duvar, Ekogündem, Ahvalnews and Mazman Media. The public institutions were Directorate of Labour, Social Services and Family of Istanbul and Hatay, Istanbul Metropolitan Municipality, Şişli Municipality, Şanlıurfa Metropolitan Municipality and Directorate of Migration of Şanlıurfa. The civil society organizations were; AAR Japan, Anadolu Kültür, Doctors Worldwide, Hatay Birlikte Yaşam İstasyonu, Concern Worldwide and Law Clinic of Şanlıurfa. The training for trainers consisted of sessions on human rights principles and values, discrimination and methods for combating discrimination, migration, refugee rights, discriminatory discourse, hate speech and alternative discourse.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

GÜLBAYAZ SERT

EMİRCAN SAÇ

FUNDA TEKİN

SERRA GÜVENGEZ

ŞEYMA ÖZKAN

facebook.com/medyadanefretsoylemi

twitter.com/nefretsoylemi

MEDYADA NEFRET SÖYLEMİNİN İZLENMESİ

74

MEDIA WATCH ON HATE SPEECH

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

EUROPEAN
ENDOWMENT
DEMOCRACY

FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION For Freedom.
Türkiye

'Medyada Nefret Söyleminin İzlenmesi Projesi' 2009 yılından beri yürütülüyor. 2019'da, 10. yılını tamamlayan proje medyadaki, etnik, ulusal ve dini kimliklere yönelik ayrımcı söylemlere odaklanırken, cinsiyetçi ve LGBTİ bireyleri hedef alan homofobik/transfobik söylemleri de izleme çalışmasına dahil ediyor. Projenin amacı, nefret söylemi içerikli haberleri görünür kılmak ve medyada nefret söylemi kullanımının azalmasına katkı sunmaktır. Proje, nefret söylemi kavramıyla ilgili bilgi üretmeyi, ayrımcı söylemle mücadele yöntemlerine dair bir tartışma zemini açmayı ve medyada kullanılan dil ve yöntemlerin eşitlikçi, toplumsal ve kültürel çeşitliliğe saygılı olmasını sağlayacak mekanizmaların yerleşmesine katkı sunmayı hedefliyor.

2019 yılında da devam eden medya izleme çalışmasıyla, ulusal ve yerel yazılı basında etnik, ulusal ve dini kimliklere yönelik hedef gösterici ve düşmanlaştırıcı haber ve köşe yazıları tespit edildi. Yazılı basın izleme verileriyle oluşturulan ve dört ayda bir yayınlanan raporlar hazırlandı; infografik kitapçıklar ve videolar

Media Watch on Hate Speech project has been conducted since 2009. Having completed its 10th year in 2019, the project aims to expose media discourse that is sexist, discriminatory against ethnic, national and religious identities and targets LGBTI individuals, and news items containing hatred; also to contribute to decreasing in the use of hate speech in media. Further, it aims to produce knowledge about the notion of hate speech, provide a platform for discussing the methods for combating hate speech and encourage media to use a discourse that is more respectful to human rights.

Through the media monitoring carried out in 2019 as well, news articles and columns that target and marginalize ethnic, national and religious identities in print media had been found. Reports covering periods of four months had been issued based on print media monitoring data; infographic leaflets and videos had been made. Newspaper items selected on a weekly basis had been released on the website and social media with brief analyses of these items.

üretildi. Haftalık olarak seçilen gazete metinleri, kısa analizleriyle birlikte web sitesinde ve sosyal medyada yaygınlaştırıldı.

Projede, medya izleme raporlarına ek olarak, nefret söyleminden daha ince kurgulanmış ve hedef alınan kimliği örtük bir şekilde hedef gösteren ya da ötekileştiren söylemlerin detaylı analizine yer verildiği 'ayırıcı söylem' raporları hazırlanıyor. 2019 yılında yazılı basında 'Türkiye'de Yazılı Basında Kürtlere Yönelik Ayrımcı Söylem: 2019 Yerel Seçim Örneği' ulusal gazetelerden 9'u seçilerek incelendi.

2018 medya izleme çalışmasının yıllık bulguları, 'Medyada Nefret Söylemi ve Ayrımcı Söylem 2018' başlıklı bir raporda derlendi. Rapor, 2018 yıllık verilerinin nicel ve nitel analizleri dışında, yıl içinde öne çıkan iki konu seçilerek hazırlanan 'Türkiye Yazılı Basınında Çocukların Temsili - Haziran 2018' ve 'Türkiye Ulusal Basınında Cumartesi Anneleri/İnsanları - Mayıs 1995-Eylül 2018' başlıklı ayrımcı söylem raporlarını içeriyor.

8 Kasım 2019'da 'Yeni Medyada Nefret Söylemi' paneli düzenlendi. Hukukçu ve akademisyen Aras Türay, Facebook İçerik Politikaları Paydas Yonetimi Avrupa, Ortadoğu, Afrika Müdürü Nilay Erdem ve Alternatif Bilişim Derneği üyesi akademisyen Zeynep Özarslan'ın konuşmacı olarak bulunduğu panelin moderatörlüğünü TGS (Türkiye Gazeteciler Sendikası) Akademi Direktörü ve akademisyen Orhan Şener üstlendi. Panelde, yeni medya ile geleneksel medya arasındaki farklar, yeni medyanın hem tüketici hem üretici olan kullanıcılarına nasıl bir rol biçtiği, bir sosyal medya mecrası olarak Facebook'un nefret söylemine karşı yöntem biçimleri ve nefret söylemi-medya-hukuk arasındaki ilişki konuşuldu.

19 Kasım 2019'da düzenlenen "Türkiye Medyasında Değişmeyen 'Öteki'ler" panelinde ise, Türkiye yazılı basınında nefret söylemi konuşuldu. Sosyolog Arus Yumul, iletişim bilimci İdil Engindeniz ve sosyolog Kaya Akyıldız'ın konuşmacı olduğu panelde, siyaset bilimci Pınar Uyan Semerci ise moderatörlüğü üstlendi.

Annual findings of 2018 media watch are compiled as a report titled "Hate Speech and Discriminatory Discourse in Media 2018 Report". In addition to qualitative and quantitative analyses of 2018 data, the report consists of two discriminatory discourse reports on selected topics, namely "Representation of Children In The Print Media of Turkey - in June 2018" and "Saturday Mothers/People in National Press of Turkey: May 1995-September 2018".

As part of the project, besides media watch reports, discriminatory discourse reports that contain detailed analyses of discourses that are designed more subtly and target particular groups more implicitly than hate speech were also issued. In 2019, discriminatory discourse against Kurds in print media was analyzed.

On November 8, 2019, the panel discussion titled "Hate Speech in Media" was held with the participation of legal expert and academic Aras Türkay, Facebook Stakeholder Engagement Europe, Middle East, and

Africa Manager Nilay Erdem and member of Alternative Informatics Association and academic Zeynep Özarslan. Moderated by TGS [Journalists' Union of Turkey] Academy Director and academic Orhan Şener, the panel covered the topics such as the differences between new media and traditional media, the role that new media assigns to its users who are both producer and consumer, Facebook's methods against hate speech as a social media platform and the relationship among hate speech-media-law.

In the panel discussion titled "Constant 'others' in Turkish Media" that was held on November 19, 2019, hate speech in print media of Turkey was discussed. Sociologist Arus Yumul, communication scientist İdil Engindeniz, and sociologist Kaya Akyıldız were the speakers of the panel which was moderated by political scientist Pınar Uyan Semerci.

In the news discussion workshops held throughout 2019, topics such as discrimination, hate speech,

2019 yılı boyunca düzenlenen haber tartışma atölyelerinde ayrımcılık, nefret söylemi, cinsel şiddet, barış gazeteciliği ve hak temelli habercilik gibi konular tartışıldı. 'Ayrımcılık Odaklı Haber Tartışma Atölyesi' İdil Engindeniz'in kolaylaştırıcılığında 15 Ekim 2019'da yapıldı ve Türkiye yazılı basınındaki ayrımcılık tartışıldı. 28 Ekim 2019'da düzenlenen 'Cinsel Şiddet odaklı Haber Tartışma Atölyesi' Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nden Şehlem Kaçar'ın kolaylaştırıcılığında, cinsel şiddet ve cinsel şiddetin medyaya yansımaları, medya izleme çalışmasından seçilen haber örnekleri ve sosyal medya paylaşımları aracılığıyla tartışıldı. 15 Kasım 2019 tarihinde düzenlenen 'Barış Gazeteciliği Atölyesi'nde, gazeteci Murat Utku'nun kolaylaştırıcılığında, barış gazeteciliğinin gerekliliği, temel prensipleri ve nasıl yapılabileceği seçilmiş haber örnekleri özelinde tartışıldı. 2019 yılının son atölyesi olan, 'Kadın ve LGBTİ Odaklı Haber Tartışma Atölyesi'nde, yazılı basında ve gündelik dilde hangi ifadelerin kadınlara ve LGBTİ bireylere yönelik

önyargıları pekiştirdiğini ve haber üretirken alternatif söylem kapsamında düşünerek şiddetsiz, hak odaklı bir dil kurmanın nasıl mümkün olabileceği konusu tartışmaya açıldı.

'Medyada Nefret Söyleminin İzlenmesi' projesi kapsamında, İstanbul Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi ile yürütülen işbirliğine 2019 yılında da devam edildi. Bu çerçevede, Bağımsız Disiplinlerarası Çalışma dersini alan öğrenciler, proje ekibi tarafından düzenlenen bir eğitim seminerine katıldılar. 2019 yılı boyunca bu dersi alan ve eğitime katılan 23 öğrenci medya izleme çalışmasına katkıda bulunarak başarıyla derslerini tamamladılar. 2019 yılı boyunca, yürütülen medya izleme çalışmasına, herhangi bir kurumdan bağımsız bir şekilde katkıda bulunmak isteyen gönüllüler için proje tanıtımı ve medya izleme eğitimleri yapıldı. Bu eğitimlere katılan 25 gönüllü medya takibi çalışmasında proje ekibine destek verdi.

Bu çalışmalara ek olarak, başka kurumların daveti ve

sexual violence, peace journalism, and rights-based journalism had been discussed. Held on October 15, 2019, "News Discussion Workshop Focusing on Discrimination" was facilitated by İdil Engindeniz and discrimination in print media of Turkey was discussed. Held on October 28, 2019, "News Discussion Workshop Focusing on Sexual Violence" was facilitated by Şehlem Kaçar from Association for Struggle against Sexual Violence, and sexual violence and how the media covers sexual violence had been discussed through selected items from media watch project and social media posts. In the "Peace Journalism Workshop" held on November 15, 2019, and facilitated by journalist Murat Utku, the necessity of peace journalism, its basic principles and how it can be performed had been discussed through examples of news items. In "News Discussion Workshop Focusing on Women and LGBTI", the last workshop of 2019, the words and descriptions used in daily language and print media that reinforce

prejudices against women and LGBTI individuals and how an alternative discourse that is non-violent and rights-based can be created in news writing had been discussed.

The collaboration with Istanbul Bilgi University Department of Communication as part of Media Watch on Hate Speech project continued in 2019. The students taking Independent Interdisciplinary Study and Foundation of Media Studies attended a training seminar held by the project team. 23 students who took that course and attended the training in 2019 passed the course by contributing to media monitoring work. Throughout 2019, the project was promoted and media watch training had been held for the volunteers who wanted to contribute to the ongoing media monitoring work. 25 volunteers who attended this training helped the project team in media watch.

Besides to these activities, various presentations and events had been organized upon the invitation and in

işbirliğiyle çeşitli sunum ve etkinlikler yapıldı.

11 Ocak 2019'da Harvard Üniversitesi'nin Hrant Dink Vakfı'na yapmış olduğu ziyaret ile Harvard'dan gelen öğrencilere, 'Medyada Nefret Söylemi ve Ayrımcı Söylem 2018 raporu' ve proje tanıtımını içeren bir sunum yapıldı.

15 Şubat 2019 tarihinde Hrant Dink Vakfı'nda düzenlenen ve 'STGM Sivil Toplum Okulu'ndan katılımcıların eğitimleri öncesinde, projeyi tanıtan ve 2018 yıllık raporu özelinde medya izleme bulgularının paylaşıldığı bir sunum yapıldı.

20 Mart 2019 tarihinde, AFS Gönüllüleri Derneği'nin Hrant Dink Vakfı'na yaptıkları ziyarette konuklara medya izleme çalışmasının nasıl yapıldığına dair bir anlatım gerçekleştirildi.

24 Nisan 2019'da Lund Üniversitesi'nin Hrant Dink Vakfı'na yaptığı ziyarette, üniversiteden gelen öğrenci ve temsilcilere proje tanıtımı yapıldı.

24 Eylül 2019'da East-West Center ve Turkish Policy Quarterly ortaklığında düzenlenen 'Senior Journalists Seminar' etkinlikleri kapsamında Hrant Dink Vakfı'na yapılan ziyarette, çeşitli ülkelerden gelen 12 gazeteciye yönelik yapılan sunumda projenin sürdürdüğü medya izleme çalışması anlatıldı ve projenin, Türkiye medyasına yönelik gözlemleri ve çıkarımları paylaşıldı.

11 Aralık 2019'da Mimar Sinan Üniversitesi Öğretim Üyesi Gamze Toksoy'un davetiyle 'Ayrımcılık, Nefret Söylemi ve Medya' dersinde, 'Medyada Nefret Söyleminin İzlenmesi Projesi' kapsamında Suriyeli mülteciler özelinde bir sunum yapıldı.

14 Aralık 2019'da Sivil ve Ekolojik Haklar Derneği tarafından düzenlenen 'HATIRLIYORUZ Holokost ve Antisemitizm üzerine düşünceler: Direniş, Siyaset, Bellek' etkinliğindeki 'Nefret Suçları ve Nefret Söylemleri' panelinde, 'Medyada Nefret Söyleminin İzlenmesi Projesi'nin tanıtıldığı ve 2018 yılı verilerinin paylaşıldığı bir sunum yapıldı.

collaboration with other institutions. During Harvard University's visit to Hrant Dink Foundation on January 11, 2019, a presentation was made for Harvard students, in which the project was introduced and the annual findings of the 2018 media watch were told.

Before the training of participants from the Civil Society Development Center on February 15, 2018, a presentation was made, in which the project was introduced and the annual findings of the 2018 media watch were told.

During AFS Volunteers Association's visit to Hrant Dink Foundation on March 20, 2019, a presentation was made for the guests for introducing the project.

During Lund University's visit to Hrant Dink Foundation on April 24, 2019, the project was presented to students and representatives from the university.

During the visit to Hrant Dink Foundation on September 24, 2019, as part of Senior Journalists

Seminar organized in partnership with East-West Center and Turkish Policy Quarterly, a presentation was made for 12 journalists from various countries, in which media watch project was introduced and the project's observations on Turkish media were presented.

On December 11, 2019, upon the invitation of Mimar Sinan University faculty member Gamze Toksoy, a presentation on media watch project and Syrian refugees was made in the course titled "Discrimination, Hate Speech, and Media."

In the "Hate Crimes and Hate Speech" panel of "WE REMEMBER Thoughts on Holocaust and Antisemitism: Resistance, Politics, Memory", a presentation was made in which Media Watch on Hate Speech project was introduced and 2018 finding were presented.

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
ZEYNEP SUNGUR

İNTERNET SİTESİ
WEBSITE
www.hrantdinkodulu.org
www.hrantdinkaward.org
facebook.com/hrantdinkodulu
twitter.com/hrantdinkodulu
twitter.com/hrantdinkaward

ÖDÜL JÜRİSİ
AWARD JURY
MURAT ÇELİKKAN
MWATANA
ALBIE SACHS
AYŞE KADIOĞLU
ERCAN KESAL
ÖZLEM DALKIRAN
RONALD GRIGOR SUNY
SARKİS
SERJ TANKIAN
ZAINAB SALBI
RAKEL DİNK

KONSEPT / TASARIM
CONCEPT / DESIGN
BÜLENT ERKMEN, BEK

ÖDÜL HEYKELCİĞİ TASARIMI
AWARD STATUE DESIGN
ERDAĞ AKSEL, TAN MAVİTAN

Uluslararası Hrant Dink Ödülü her yıl, Hrant Dink'in doğum günü olan 15 Eylül'de sahiplerini buluyor. Ödül; ayrımcılıktan, ırkçılıktan ve şiddetten arınmış, daha özgür ve adil bir dünya için çalışan, bu idealler uğruna bireysel risk alan, ezber bozan, barışın dilini kullanan; bunları yaparken, insanlara mücadeleye devam etme yolunda ilham ve umut veren kişi, kurum veya gruplara veriliyor. Hrant Dink Vakfı, bu yönde çaba gösterenlere seslerinin duyulduğunu, yaptıklarının görüldüğünü ve yalnız olmadıklarını hatırlatmak, onlara destek olmak, tüm insanları idealleri uğruna mücadele etmeye teşvik etmek istiyor. Uluslararası Hrant Dink Ödülü'nün on birincisi, 15 Eylül Pazar akşamı, 20.00 - 22.00 saatleri arasında Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen törenle sahiplerini buldu. Ödülü, Türkiye'de yıllardır kadının insan hakları konusunda farkındalığın artması ve eril şiddete karşı çalışmalar yürüten Nebahat Akkoç ve Hindistan'da yaşadığı bölgedeki yoksulların,

ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLÜ

INTERNATIONAL
HRANT DINK AWARD

ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLÜ
INTERNATIONAL
HRANT DINK AWARD

78

DESTEKÇİLER
SUPPORTERS

ALBERT SEVİNÇ
HARRY PARSEKIAN
HRANT DİNK'İN ARKADAŞLARI
FRIENDS OF HRANT DİNK
LEVON BAĞIŞ
HEINRICH BÖLL STIFTUNG
İSTANBUL POLİTİKALAR
MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER

ÖDÜL MÜZİĞİ
AWARD MUSIC
ARTO TUNÇBOYACIYAN

**ÖDÜL FİMLERİ KONSEPT
VE KURGU**
**AWARD FILMS CONCEPT
AND EDITING**
ÜMİT KIVANÇ

METİN ÇEVİRİLERİ
TRANSLATION
BOB BEER

PRODÜKSİYON
PRODUCTION
TUGAY BOZ, UMUT KURÇ,
İZLEM OKTAY, TURAN TAYAR,
MAHİR YILDIZ

SESLENDİRME
VOICE-OVER
MAHİR GÜNŞIRAY

The Hrant Dink Foundation annually presents the International Hrant Dink Award on Hrant Dink's birthday, September 15th. The award is presented to individuals, organisations or groups that work for a world free of discrimination, racism and violence, take personal risks for their ideals, use the language of peace and by doing so, inspire and encourage others. With this award, the Foundation aims to remind all those who struggle for these ideals, of that their voices are heard, their works are visible and that they are not alone, and also to encourage everyone to fight for their ideals. The eleventh International Hrant Dink Award was presented on Sunday, September 15th with a ceremony held at the Istanbul Lütfi Kırdar International Convention and Exhibition Centre. This year's awards were granted to Nebahat Akkoç, who works tirelessly to raise awareness among women on women's human rights and opposes male violence, and to Agnes Kharshiing from India who defends the rights of the poor, women, children

kadınların, çocukların ve dezavantajlı insanların hakları ve çevre hakları için mücadele eden Agnes Kharshiing aldı.

2019 ödül komitesi, Ahmet İnsel (Komite Başkanı), Ali Alper Akyüz, Zeynep Arslan, Kerem Çiftçioğlu, Delal Dink, Douglas Johnson, Çiğdem Mater, Emma Sinclair Webb, Zeynep Taşkın ve Aylin Vartanya'dan oluştu. Sunuculuğunu Ece Dizdar'ın üstlendiği törende Maral Ataman, Hrant Çizmeciyan'ın öğrencileri ve Büyük Ev Ablukada sahne aldı.

Hindistan'da hak savunuculuğuna başladığı günden beri, kadınların uğradığı hak ihlallerini ortaya çıkaran, devletin tarım ve yoksullukla mücadele politikalarındaki yolsuzluklara karşı farkındalık yaratan, yıllardır süren yasadışı madencilik faaliyetlerini duyurmak için hayati tehlikeleri göze alan, yaşadığı bölgedeki yoksulların, kadınların, çocukların ve

dezavantajlı insanların haklarını ve çevre koruma mücadelesini tüm engellere rağmen devam ettiren Agnes Kharshiing'e ödülünü, ödül komitesi üyesi, insan hakları savunucusu Emma Sinclair-Webb ve 2018 Uluslararası Hrant Dink Ödülü sahibi Murat Çelikkan verdi. Kharshiing konuşmasında, "Halk sesini yükseltmeye başlamalı; korunmasızlara yardım etmeli, insan hakları ihlal edildiğinde onlara destek olmalı. İnsanlık, nefreti ancak bu şekilde alt edebilir. Dünyaya barışı getirmek için, çocukların içinin korkuyla değil sevgiyle dolması için birlikte yapabileceğimiz o kadar çok şey var ki" dedi.

Türkiye'nin 23 ilinde, yıllardır, kadınların, kadının insan hakları konusunda farkındalık kazanması için mücadele eden, eril şiddete ve bu olgunun yarattığı toplumsal eşitsizliklere itiraz eden, siyasi kutuplaşmalardan uzak bir hak savunucusu olarak, nereden ve kimden

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: BERBE ARABIAN

and the disadvantaged and also struggles for the environmental rights in the region where she lives.

Committee members of the award in 2019 are Ahmet İnsel (Chair), Ali Alper Akyüz, Zeynep Arslan, Kerem Çiftçioğlu, Delal Dink, Douglas Johnson, Çiğdem Mater, Emma Sinclair Webb, Zeynep Taşkın ve Aylin Vartanyan.

The award ceremony was hosted by Ece Dizdar and featured the musical performances of Maral Ataman, students of Hrant Çizmeciyan and Büyük Ev Ablukada.

Since the day she started to defend the rights of others in India, Agnes Kharshiing has revealed the rights violations suffered by women, and the stories of how these stories are covered up. She speaks out boldly against the corruption in the state's policies in agriculture and relieving poverty, and willingly takes on the risk to her life as she makes the years-long illegal mining known to the public. She continued the rights'

struggle, against all obstacles, to defend the rights of the poor, women, children and the disadvantaged in the region where she lives. Kharshiing received her award from human rights defender, award committee member Emma Sinclair-Webb and 2018 International Hrant Dink Award laureate Murat Çelikkan. In her speech, Kharshiing said "Public should start speaking out, give assistance to the vulnerable, help them when human rights are violated so that humanity overcomes hatred. Together we can do a lot and usher to bring peace in this world where children can be filled with love and not fear."

The second laureate of the 2019 International Hrant Dink Award has been Nebahat Akkoç from Turkey, who has been endlessly encouraging all women, not only in twenty-three provinces but throughout Turkey, she opposes male violence and the social inequality it creates and as a rights defender distant from political

gelirse gelsin, her türlü şiddete korkusuzca karşı koyan, kadının insan hakları konusunda çalışmalar yürüten Nebahat Akkoç konuşmasında, “Bu kıymetli ödülü; devrimin kendisinden başlayacağına, aile içinden başlayacağına inanarak ve tüm bedelleri göze alarak şiddete karşı durmaya çalışan, kendi şiddetleri ile baş ederken geliştirdikleri yöntemlerle yeni bir dünya hayal etmemizi mümkün kılan tüm kadınlar adına alıyorum” dedi. Nebahat Akkoç ödülünü, jüri üyesi Ercan Kesal ve Sarkis’den aldı.

Türkiye’de ve dünyanın dört bir yanında, yaptıklarıyla insana, insanlığa ‘ışık’ tutan, bu uğurda risk alan, öncülük eden insanların ve kurumların selamlandığı ‘ışıklar’ videosu gösterildi. Bu yılın ‘ışıklar’ı arasında; Türkiye’den Kongo’ya, Suriye’den İskoçya’ya, Cezayir’den Hollanda’ya, kadın ve insan hakları, mülteci hakları, çevre ve hayvan haklarının yanı sıra

barış, eşit yurttaşlık, demokrasi ve adalet arayışındaki mücadeleleriyle ilham veren 16 kişi ve girişim yer aldı.

Ödül töreni, www.hrantdink.org ve www.hrantdinkodulu.org adreslerinden naklen yayınlandı. Geceye dair tüm detaylar, törenle eşzamanlı olarak, vakfın ve ödülün Facebook ve Twitter hesaplarında, #HrantDinkÖdülü, #HrantDinkAward, #ՀրանդՏիկեԱրցախակը’ etiketleriyle paylaşıldı.

Uluslararası Hrant Dink Ödülü için aday önerilerinizi, her yıl Nisan sonuna kadar, odul@hrantdink.org adresine e-posta atarak bizlere ulaştırabilirsiniz.

polarization, she courageously stands against all manners of violence, wherever and whomever it comes from and continues her work on women’s human rights. She has received her award from the award juries Ercan Kesal and Sarkis. In her speech, Akkoç said “I accept this precious award, on behalf of all the women who, believe that revolution begins within themselves and within the family, who bear in mind all the costs while standing against violence, and allowing us to dream of a new world by developing new means to overcome the violence that they have experienced.”

As part of the ceremony, a video featuring a selection ‘inspirations’ has been shown to salute people and organisations from Turkey and around the world who raise hope for the future with their actions. 16 people and initiatives from Turkey to Kongo, from Syria to Scotland, from Algeria to Holland who spark change with their struggle for women’s and human

rights, refugee rights, environment and animal rights alongside their quest for peace, equal citizenship, democracy and justice were among the ‘inspirations’ of this year.

The award ceremony was broadcast live through www.hrantdink.org and www.hrantdinkodulu.org. Highlights of the ceremony were shared real-time in Turkish, English and Armenian through the Facebook and Twitter accounts of the Foundation and the award with the following #HrantDinkÖdülü, #HrantDinkAward, #ՀրանդՏիկեԱրցախակը. You can send your proposals for nominations every year until the end of April by sending an email to award@hrantdink.org

Vakfın kuruluşundan itibaren toplanan kitapların temelini oluşturduğu Hrant Dink Vakfı Kütüphanesi, Kalust Gülbenkian Vakfı'nın desteğiyle Mart 2016'da kuruldu. Kitapları ayrıştırma ve kataloglama süreci sonunda, 2019 yılı itibarıyla kütüphanede 9200 kitap yer alıyor. Bu koleksiyon, özellikle üyelerin, İstanbul Ermeni topluluğunun ve Uluslararası Ermeni Kurumlarının özel bağışlarıyla oluşturuldu. Koleksiyonda 2500 adet Ermenice, 6300 adet Türkçe kitabın yanı sıra İngilizce, Fransızca, Almanca, Arapça, Yunanca, İtalyanca ve diğer dillerde kitaplar bulunuyor.

KÜTÜPHANE VE ARŞİV SORUMLULARI

LIBRARY AND ARCHIVE STAFF

KAYUŞ ÇALIKMAN GAVRİLOF

NORAYR OLGAR

ARİCAN PAKER

HRANT DINK VAKFI KÜTÜPHANESİ

HRANT DINK FOUNDATION LIBRARY

DESTEKÇİ

SUPPORTER

The Hrant Dink Foundation Library, arised out of the books that were gathered since the establishment of the Foundation, was officially opened in March 2016 with the support of Calouste Gulbenkian Foundation. After selection and cataloging processes, currently the Library contains around 9200 books in its collections. This collection was developed since the establishment of the Library, mainly thanks to generous donations, both from members of the Library, members of the Istanbul Armenian community and Armenian institutions and individuals abroad. More than 2500 books of the collection are in Armenian, 6300 are in Turkish, and the rest are in English, French, German, Arabic, Greek, Italian and other languages.

Kütüphane, Anadolu'nun çok kültürlü yaşamı, Ermeni dili, edebiyatı ve tarihi alanlarında araştırma yapmak isteyen kişiler için zengin bir koleksiyona sahip. Ayrıca, vakfın önemli bir çalışma alanı olan nefret söylemine ve ayrımcı söyleme dair bir koleksiyon da kütüphanede yer alıyor. Hrant Dink Vakfı, kuruluşundan hemen sonra, Hrant Dink Arşivi'ni oluşturarak arşiv çalışmalarına başladı. Fotoğraf, belge ve görsel materyallerden oluşan arşiv, sürekli güncelleniyor ve dijitalleştiriliyor. Vakfın arşivi, kişilerin ve ailelerin özel bağışları ile zenginleşmeye devam ediyor. Sözlü tarih ve arşivleme, Türkiye'de resmi söylemi sorgulayacak kolektif hafızayı ortaya çıkaran ve giderek yaygınlaşan bir alan. Hrant Dink Vakfı da Ermenilerin sözlü tarihini kayıt altına alarak ve arşivleyerek bu alanlara katkı sunmaya çalışıyor. 2019 yılına kadar, 400 sözlü tarih görüşmesi dijital olarak arşivlendi ve kataloglandı. Sözlü tarih çalışmaları vakıf bünyesinde sürüyor ve bu arşiv genişlemeye devam ediyor.

The library serves with a rich collection of book about the multicultural life of Anatolia, Armenian language, literature and history. Additionally, a special section of the library is allocated for the books on hate speech and discriminatory discourse, one of the main working areas of the Foundation. The Hrant Dink Foundations archiving work started right after its establishment with the Hrant Dink Archive. This archive, consists of photographs, documents and visual materials, has been continuously updated. The archive has been growing with the donations of individuals and families. Oral history and archiving in general is a developing field in Turkey as an effective method to reveal the collective memory to challenge the official discourse. The foundation has been also making an effort in order to contribute these areas by recording and archiving the oral history of Armenians. The oral history archive consists of 400 catalogued records by the end of 2019. This number has been growing constantly with the continuation of the oral history projects.

HRANT DİNK VAKFI YAYINLARI, HRANT DİNK'İN HAYALLERİNİ, MÜCADELESİNİ, DİLİNİ VE YÜREĞİNİ YAŞATMAK AMACIYLA KURULMUŞ OLAN HRANT DİNK VAKFI'NIN ÇATISI ALTINDA, DİYALOG, BARIŞ VE EMPATİ KÜLTÜRÜNÜ GELİŞTİRECEK YAYINLAR YAPAR.

YAYINLAR PUBLICATIONS

HRANT DINK FOUNDATION PUBLICATIONS PUBLISHES WORKS THAT SUPPORT THE DEVELOPMENT OF A CULTURE OF DIALOGUE, PEACE AND EMPATHY. IT IS PART OF THE HRANT DINK FOUNDATION WHICH WAS ESTABLISHED FOR THE PERPETUATION OF THE VISION, STRUGGLE, MESSAGE AND IDEALS OF HRANT DINK.

BU TEMEL İLKELER İŞİĞİNDE,

- TÜRKİYE'NİN DEMOKRATİKLEŞMESİ, KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİN BİR ZENGİNLİK, FARKLILIĞIN BİR HAK OLARAK KABUL GÖRMESİ, TOPLUMLAR ARASINDAKİ KÜLTÜREL İLİŞKİLERİN GELİŞTİRİLMESİ AMACIYLA MİLLİYETÇİLİKTEN, IRKÇILIKTAN VE AYRIMCILIKTAN ARINDIRILMIŞ, ÇOCUKLARA VE GENÇLERE YÖNELİK PROJELERİ DE KAPSAYAN AKADEMİK VE AKADEMİ DIŞI YAYINLAR YAPMAYI;
- TÜRKİYE'DE ÇOĞU ZAMAN YÜZEYSEL BİR ŞEKİLDE YÜRÜTÜLEN, GÜNCEL, SİYASAL-TOPLUMSAL-KÜLTÜREL TARTIŞMALARA İLİŞKİN DERİNLEMESİNE SORULAR SORMAYA OLANAK TANIYAN TELİF VE ÇEVİRİ ESERLERE DAYALI DİZİLER OLUŞTURMAYI;

- HRANT DİNK VAKFI'NIN KURMAYI AMAÇLADIĞI, ERMENİ ARAŞTIRMALARINA ODAKLANAN BİR ENSTİTÜNÜN TEMELLERİNİ OLUŞTURMAYA YÖNELİK OLARAK, ERMENİLERİN TARİHİ, KÜLTÜRÜ VE YAŞANTISIYLA İLGİLİ YAYINLAR YAPMAYI;
- HRANT DİNK'İN BÜTÜN YAZILARINI VE KONUŞMALARINI YAYIMLAYARAK, ONUN FİKİRSEL MİRASININ YAYGINLAŞMASINA VE GELECEK NESİLLERE AKTARILMASINA ARACILIK ETMEYİ;
- HRANT DİNK'İN, MİLYONLARCA İNSANIN YÜREĞİNE NÜFUZ ETMESİNİ SAĞLAYAN, İÇTEN VE DEMOKRAT TAVRININ TAKİPÇİSİ OLARAK, AYRIMCILIĞA MARUZ KALAN GRUPLARIN SESLERİNİ DUYURMALARINI SAĞLAYACAK, GENİŞ HALK KİTLELERİNE ULAŞMAYI HEDEFLEYEN KİTAPLAR YAYIMLAMAYI HEDEFLER.

IN THE LIGHT OF THESE FOUNDING PRINCIPLES, PUBLICATIONS HAS THE FOLLOWING AIMS:

- TO PUBLISH ACADEMIC AND NON-ACADEMIC PUBLICATIONS AS WELL AS PROJECTS ORIENTED TOWARDS CHILDREN AND YOUNG PEOPLE PURGED OF NATIONALISM, RACISM AND DISCRIMINATION, TOWARDS THE DEMOCRATISATION OF TURKEY, THE ESTABLISHMENT OF AN UNDERSTANDING OF CULTURAL DIVERSITY AS A FUNDAMENTAL VALUE AND 'DIFFERENCE' AS A RIGHT; AND THE DEVELOPMENT OF CULTURAL RELATIONS BETWEEN THE PEOPLES OF ALL COUNTRIES.
- TO CREATE SERIES FORMED OF ORIGINAL AND TRANSLATED WORKS THAT WILL ENABLE THOROUGH AND IN-DEPTH INQUIRIES IN THE DOMAIN OF CONTEMPORARY, POLITICAL-SOCIAL-CULTURAL DEBATES WHICH ARE ALL TOO OFTEN

CONDUCTED IN A SUPERFICIAL MANNER IN TURKEY.

- TO PUBLISH WORKS ON ARMENIAN HISTORY, CULTURE AND EVERYDAY LIFE WITH A VIEW TO ESTABLISHING THE FOUNDATIONS OF AN INSTITUTE FOCUSING ON ARMENIAN STUDIES WHICH THE FOUNDATION AIMS TO FOUND.
- TO PUBLISH THE COMPLETE WRITINGS AND SPEECHES OF HRANT DINK AND TO FACILITATE THE DISSEMINATION AND TRANSMISSION TO FUTURE GENERATIONS OF HIS INTELLECTUAL HERITAGE.
- WITH CONTINUED DEDICATION TO HRANT DINK'S SINCERE AND DEMOCRATIC APPROACH THAT PENETRATED THE HEARTS OF MILLIONS OF PEOPLE, TO PUBLISH BOOKS TARGETING THE WIDER MASSES TOWARDS GIVING VOICE TO GROUPS SUBJECTED TO DISCRIMINATION.

TÜYAP KİTAP FUARLARI Hrant Dink Vakfı Yayınları, TÜYAP Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş. ve Türkiye Yayıncılar Birliği işbirliğiyle 2-10 Kasım tarihleri arasında düzenlenen 38. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'na katıldı. Fuar süresince, Hrant Dink Vakfı Yayınları tarafından yayımlanan kitaplara ziyaretçiler yoğun ilgi gösterdi.

SESSİZLİĞİN SESİ - VI SIVASLI ERMENİLER KONUŞUYOR Hrant Dink Vakfı'nın 2011 yılından bu yana sürdürdüğü Anadolu Ermenileri Sözlü Tarih Projesi'nin ürünü olarak yayımlanan Sessizliğin Sesi serisinin altıncı kitabı Sessizliğin Sesi VI Sivaslı Ermeniler Konuşuyor, Hollanda Kraliyeti Başkonsolosluğu'nun desteğiyle Ekim 2019'da Türkçe olarak yayımlandı.

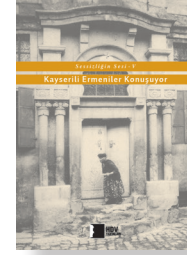
Sessizliğin Sesi serisinin altıncı kitap çalışması kapsamında, Mayıs 2018 - Ocak 2019 arasında, Sivaslı 69 Ermeni İle yapılmış mülakatlardan 12'si bir araya getirildi.

Kitapta, mülakat metinlerinin yanı sıra, Rudi Sayat Pulatyan tarafından kaleme alınan Sivas'ın tarihine dair bir giriş yazısıyla, Narod Avcı'nın bu çalışmaya ve mülakatlara dair genel değerlendirme yazısı bulunuyor. Serinin diğer kitaplarında olduğu gibi Ermeni

HRANT DINK VAKFI YAYINLARI

84

HRANT DINK FOUNDATION PUBLICATIONS

TUYAP BOOK FAIRS Hrant Dink Foundation Publications took part in the 38th International Istanbul Book Fair from November 2th to 10th, organised by TUYAP Fairs in partnership with Publishers Association of Turkey. During the fair, visitors showed great interest in the books published by the Hrant Dink Foundation Publications.

SOUNDS OF SILENCE- VI SIVAS'S ARMENIANS SPEAK The sixth book of The Sounds of Silence series, 'Sounds of Silence VI Sivas Armenians Speak', which has been carried out by the Hrant Dink Foundation and published as the product of the Anatolian Armenians Oral History Project since 2011, was published in October 2019 in Turkish with the support of the Consulate-General of the Kingdom of the Netherlands.

The book, which forms the sixth volume of the Sound of Silence series, was compiled by bringing together 12 of the 69 interviews that are conducted between May 2018 - January 2019 with Sivas Armenians.

In addition to the interviews, the book includes an introduction to Sivas' history, prepared by Rudi Sayat Pulatyan, and Narod Avcı's general review of the work and interviews. The book, which takes a journey in

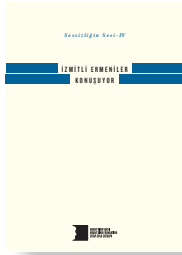
toplumunun hafızasında bir yolculuğun kapılarını aralayan bu kitap, tehcir ve soykırım anılarının aile kuşakları arasında aktarım şekillerine örnekler sunarken, Ermeni toplumunun kendini ve 'öteki'ni nasıl algıladığına dair ipuçları veriyor.

"Birinci Dünya Savaşı öncesinde, Sivas Sancağı'na bağlı 11 kazadaki 140 yerleşim biriminde yaklaşık olarak 80 bin Ermeni yaşıyor, Ermenilere ait 150'ye yakın eğitim kurumu, 14 manastır ve 128 kilise bulunuyordu. 1915'te bu eğitim kurumlarının tamamı yok oldu; 1927'de 3500, 1938'de 1000 civarına düşen nüfus, Vatandaş Türkçe Konuş kampanyası, Varlık Vergisi uygulaması ve 6-7 Eylül pogromunun Sivas'taki yansımalarının da etkisiyle, 20. yüzyılın ortalarından itibaren hızla eridi. Bugün, şehirde ve çevre köylerde yaşayan Ermeni ailelerin sayısı 20 civarında.

Sivaslı Ermenilerin anlatıları, 1915'ten sonra, inanç

pratiklerini kamusal alandan özel alanlara taşıyıp evlerde sürdürdüklerine, dinin yanı sıra dilin de evlerde, kadınlar aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarıldığına işaret ediyor.

Sivas merkezde yer alan Surp Asdvadzadzin Kilisesi'nin 1950'lerin başında, ibadete açılmasının beklendiği bir dönemde dinamitlenerek yıkılmasının, Sivas ile Ermeniler arasında büyük bir kopuş yarattığı anlaşılıyor. Bu kitapta yer alan sözlü tarih mülakatları, Sivaslı Ermenilerin 1915'e dair hafızasına, geleneklerine, toplumsal cinsiyet rollerinin işleyişine, Sivas'ta kiliseleri olmadan ibadetlerini nasıl sürdürdüklerine, bayramları nasıl kutladıklarına, Ermeni olmayanlarla ilişkilerine ve bölgeden göç etmelerinin nedenlerine ışık tutuyor."

the memory of the Armenian community, as in the other books of the series, gives examples of how the Armenian society perceives itself and the 'other' as it presents examples of the ways of transferring the memories of deportation and genocide among family generations.

"Before the First World War, approximately 80 thousand Armenians lived in 140 settlements in 11 districts of Sivas Sanjak and there were nearly 150 Armenian educational institutions, 14 monasteries and 128 churches. In 1915, all of these educational institutions disappeared. Then, with the effect of the Citizen-Speak Turkish campaign, the application of the Wealth Tax and the reflections of the 6-7 September pogrom in Sivas, the Armenian population of Sivas, which fell to around 3,500 in 1927 and 1000 in 1938, rapidly decreased from the mid-20th century.

The narratives of the Armenians from Sivas point out that after 1915, religious practice moved from the public to the private sphere and along with the language, it was transferred from generation to generation in private homes by the women.

The Surp Asdvadzadzin Church, which was located in the center of Sivas and was dynamited at a time when it was expected to reopen for services in the early 1950, spurred Armenians to move to Istanbul or abroad; and created a great break between Armenians and the city of Sivas. The oral history interviews in this book shed light on the memory of Sivas Armenians about 1915, their traditions, the functioning of the gender roles, the way they worshiped in the absence of churches in Sivas, the way they celebrated the holidays, their relations with non-Armenians and the reasons for their immigration from the region."

MEDYADA NEFRET SÖYLEMİ VE AYRIMCI SÖYLEM 2018 RAPORU

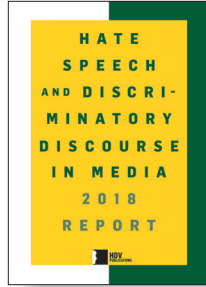
Medyada Nefret Söylemi ve Ayrımcı Söylem 2018 Raporu, 2018 yılına dair medya izleme verilerinin niteliksel ve niceliksel analizlerini ve yıl içinde öne çıkan iki konu

seçilerek hazırlanan *Türkiye Yazılı Basınında Çocukların Temsili - Haziran 2018 ve Türkiye Ulusal Basınında Cumartesi Anneleri/İnsanları - Mayıs 1995 - Eylül 2018* başlıklı ayrımcı söylem raporlarını içeriyor.

Türkiye Yazılı Basınında Çocukların Temsili - Haziran 2018 raporunda, Türkiye’de yazılı basında çocuklarla ilgili hangi konularda haberler ve köşe yazıları üretildiği ve bu metinlerin nasıl sunulduğu incelendi. Metinler, iki temel soruya, çocuklarla ilgili hangi konularda içerik üretildiği ve üretilen içeriğin nasıl aktarıldığına odaklanan bir incelemeye tabi tutuldu.

Türkiye Ulusal Basınında Cumartesi Anneleri/İnsanları -

Mayıs 1995 - Eylül 2018 raporunda Cumartesi Anneleri/İnsanlarının Türkiye basınındaki sunumu, 24 yıllık bir dönemi kapsayan 50 haftalık bir örneklem çerçevesinde ele alındı ve medyanın bu konuda, değişen toplumsal ve siyasal gündeme bağlı olarak nasıl bir toplumsal bellek anlatısı kurduğu irdelendi.

HATE SPEECH AND DISCRIMINATORY DISCOURSE IN MEDIA 2018 REPORT

Hate Speech and Discriminatory Discourse in Media 2018 Report is prepared in the scope of Media Watch on Hate Speech project, includes annual results along with quantitative and qualitative

analyses of hate speech data for 2018 and two discriminatory discourse reports entitled *Representation of Children in Print Media of Turkey - June 2018* and *“Saturday Mothers/People in National Press of Turkey - May 1995-September 2018* which focuses on two topics that stood out in 2018.

Representation of children in the print media of Turkey - June 2018 report analyzes how news and columns, in which children’s issues are covered in the press, are produced. For this report, a print press monitoring was conducted based on keywords. The texts were

subjected to two basic questions: What are the themes of texts about children and how is the produced content presented?

Saturday Mothers/People in the national press of Turkey: May 1995-September 2018 was discussed in the Saturday Mothers/People in the national press of Turkey: May 1995-September 2018 report through the selected sample that covers 50 weeks within the 24-year period and social memory narration in accordance with changing social and political agenda were scrutinized in the report.

ERMENİSTAN VE TÜRKİYE İLİŞKİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ VE NORMALLEŞME OLASILIKLARI

2019 yılı itibarıyla, Türkiye ile Ermenistan arasında diplomatik ilişki yok ve kara sınırı kapalı. 2009 yılında, iki komşu ülke arasında ilişkilerin önkoşulsuz normalleşmesinin adımlarını hedefleyen Zürih Protokolleri imzalandı, ancak her iki ülkede de, parlamentoda oylamaya sunulmadan askıya alındı ve son olarak, Mart 2018'de, protokollerin onaylanma ve uygulanma sürecinde kaydedilmediği gerekçesiyle, Ermenistan yönetimi protokolleri hükümsüz ilan etti. Siyasi olarak normalleşme adımları başarısızlığa uğrasa da, iki komşu ülkenin halkları arasında temas ve güven artırıcı girişimleri teşvik eden, çok sayıda sivil toplum faaliyeti bulunmaktadır.

Hrant Dink Vakfı, sivil toplum alanındaki bu hareketlilik ve yakalanan ivmeyi temel alarak 2016 yılında Türkiye-Ermenistan Uzmanlar Diyalog Grubu'nu oluşturdu. Her iki ülkeden, siyaset, diplomasi, akademi ve sivil

toplum alanlarında çalışan uzmanların bir araya gelerek oluşturduğu Diyalog Grubu, Türkiye-Ermenistan ilişkilerine farklı düzeylerde katkıda bulunmak için faaliyetler yürütmekte, iki komşu ülke arasındaki ilişkilerin normalleşmesine yönelik güven artırıcı önlemler geliştirmektedir.

Grup üyeleri, her iki ülkeden birer raportör ve bir bağımsız kolaylaştırıcının desteğiyle, İstanbul, Yerevan ve Ankara'da toplantılar düzenledi. Uzmanlar Diyalog Grubu göç, eğitim, konsolosluk ilişkileri, ticaret ve iş dünyası gibi tematik alanlar belirledi ve olası güven artırıcı önlemler geliştirdi.

Bu araştırma raporu, Türkiye ve Ermenistan'dan uyumsuzluk alanı uzmanları Talha Köse ve Artak Ayunts tarafından ve Hrant Dink Vakfı'ndan Burcu Becermen'in katkılarıyla yazıldı. Bu rapor, bu alanlardaki mevcut duruma ve engellere dair bir genel değerlendirme sunmakta, konuya dair fırsatları analiz etmekte ve atılabilecek bir dizi adıma dair önerilerde bulunmaktadır. Rapor İngilizce olarak yayımlanmıştır.

ARMENIA AND TURKEY AN OVERVIEW OF RELATIONS AND PROSPECTS FOR NORMALISATION

As of 2019, there is no diplomatic relations between Armenia and Turkey and the land border remains closed. In 2009, the Zurich Protocols were signed between the two neighbouring countries, which outlined the steps for normalisation without preconditions. Nonetheless, the protocols were not ratified by either of the parliaments, and after a long period of lack of progress, the protocols were declared null and void by Armenia in March 2018. Despite the failure of normalisation at the political level, there has been a vibrant civil society action promoting people-to-people contacts and confidence-building attempts between the two neighbouring countries.

Building on this civil society momentum, in 2016, the Hrant Dink Foundation convened the Armenia-Turkey Expert Dialogue Group. A joint initiative of experts from both countries with backgrounds in politics,

diplomacy, academia and civil society, the Dialogue Group is committed to Turkey-Armenia relations at different levels and aims to develop confidence building measures (CBMs) towards normalisation of relations between two neighbours.

The Group members, supported by two local Rapporteurs and an External Facilitator, held meetings in Istanbul, Yerevan and Ankara and identified specific thematic fields and developed tangible CBMs in fields including migration, education, consular affairs, trade and business relations.

This paper has been written by two Rapporteurs from both countries Talha Köse and Artak Ayunts who are experts in the field of conflict resolution and by the contribution of Burcu Becermen from the Hrant Dink Foundation. The paper provides a brief overview of the current situation and obstacles in these fields, analyses opportunities and proposes a set of recommendations in the field. The report is published in English.

HRANT DİNK ANMALARI
HRANT DINK MEMORIALS

DOĞU TOPLUMLARINI, BATIDAN AYIRAN
ÖNEMLİ BİR ÖZELLİK DE,
'LİDER', 'KAHRAMAN' VE 'İLAH'
YARATMASINDAKİ FARKLILIKTA
ARANMALI.
BİZİM KÜLTÜRÜMÜZDE BİRBİRLERİNE
ÇOK ÇABUK DÖNÜŞÜP,
RAHATLIKLA DA ÖRTÜŞEBİLEN
KAVRAMLAR BUNLAR.
BİR ÖNEMLİ ÖZELLİĞİMİZ DE KOLAY
YÜCELTİP, BİR O KADAR RAHAT
ALÇALTBİLMEMİZ İLAHLARIMIZI...

...KURTARICILAR BEKLEMİYİN,
KENDİ KENDİNİZİN İLAHI OLUN.
AKSİ TAKTİRDE, TARİHİ BOYUNCA
HİÇ İKTİDAR OLAMAMIŞ BİR HALKIN
ÇOCUKLARI, BÖYLE BİRBİRİMİZE KARŞI
İKTİDARCILIK OYNAR DURURUZ İŞTE.

İLAHLARA İLLALLAH

ENOUGH WITH
THE DIVINITIES

HRANT DİNK

BİRGÜN -
10 OCAK 1997
JANUARY 10TH, 1997

89

ONE OF THE MOST SIGNIFICANT
DIFFERENCES BETWEEN EASTERN AND
WESTERN SOCIETIES IS IN THE WAY
THEY CREATE 'LEADERS', 'HEROES'
AND 'DIVINITIES'.
IN OUR CULTURE, THESE CONCEPTS
SWIFTLY INTERCONVERT, AND EASILY
OVERLAP.
ANOTHER CHARACTERISTIC OF OUR
SOCIETY IS THAT WE NOT ONLY GLORIFY
EASILY BUT ALSO CARELESSLY DEMEAN
OUR DIVINITIES...

...DO NOT WAIT FOR SAVIOURS, BE YOUR
OWN DIVINITY. OTHERWISE, AS CHILDREN
OF A PEOPLE WHO HAS NEVER RULED
THROUGHOUT THE HISTORY, WE SHALL
KEEP PLAYING 'RULERSHIP' AGAINST
EACH OTHER.

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, Sosyoloji Bölümü ve Tarih Bölümü ev sahipliğinde düzenlenen Hrant Dink İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Konferansı'nda Raja Shehadeh 'İnsan Hakları Ne Yapabilir? Ortak Dünyamızda Filistin' başlıklı bir konuşma yaptı.

Alanında öncü bir insan hakları örgütü olan Al-Haq'ın kurucusu, Uluslararası Hukukçular Komisyonu üyesi bir yazar ve avukat olan Raja Shehadeh'in, uluslararası hukuk, insan hakları ve Orta Doğu üzerine İşgalcinin Hukuku, İşgalden Geçici Anlaşmaya gibi birçok kitabı bulunuyor. Edebi yapıtları arasında Evdeki Yabancılar, İşgal Günlükleri, Zamanda Bir Çatlak, Osmanlı Amcamla Gezintiler, Savaşın Dili, Barışın Dili, ve Britanya'nın siyasi yazın konusundaki en önemli ödülü olan Orwell Ödülü'ne layık görülen Filistin Yürüyüşleri gibi kitaplar var. Son kitabı Hattın Çekildiği Yerde:

İşgal Filistin'inde Sınırları Aşmak başlığını taşıyor. 2003 yılında yayınlanan Bülbül Susturulduğunda adlı kitabı İstanbul Devlet Tiyatroları tarafından tiyatroya uyarlanarak 2014 yılında sahnelendi. New York Times, New Yorker, Granta ve birçok diğer dergilerde yazıları yayınlandı. Shehadeh Filistin, Ramallah'ta yaşıyor.

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

HRANT DINK İNSAN HAKLARI VE
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KONFERANSI

BOGAZICI UNIVERSITY

HRANT DINK MEMORIAL LECTURE ON FREEDOM
OF EXPRESSION AND HUMAN RIGHTS

In the Hrant Dink Memorial Lecture on Freedom of Expression and Human Rights presented by Bogazici University History, Sociology and Political Science and International Relation departments, Raja Shehadeh gave a lecture titled 'What Can Human Rights Do? Palestine in our Common World.'

Raja Shehadeh is a writer and a lawyer who founded the pioneering Palestinian human rights organisation Al-Haq, an affiliate of the International Commission of Jurists. Shehadeh is the author of several books on international law, human rights and the Middle East including Occupiers Law and From Occupation to Interim Accords. His literary books include Strangers in the House, Occupation Diaries, A Rift in Time, Travels with my Ottoman Uncle, Language of War, Language of Peace and Palestinian Walks which won the 2008 Orwell Prize, Britain's pre-eminent award

for political writing. His latest book is Where the Line is Drawn: Crossing Boundaries in Occupied Palestine. His book "When the Bulbul Stopped Singing", which was published in 2003, was staged by the State Theater of Istanbul in 2014. He has written for the New York Times, the New Yorker, Granta, and other publications. He lives in Ramallah, Palestine.

YURTIÇİ

UNUTMAK KAYBETMEKTİR! / UNUTULAN KURULUSLAR E / BIRKIRIN WENDAKIRIN E!

Anma

Tarih: 19 Ocak, 15.00

Yer: Sebat Apartmanı önü

Nor Zartonk

HRANT DİNK HALKLARIN ORTAK MÜCADELESİNDE YAŞIYOR

Anma, belgesel gösterimi, şiir ve müzik dinletisi

Konuşmacılar: Mithat Sancar, Pakrat Estukyan ve AKA-
DER Temsilcisi

Müzik dinletisi: Liberte

Şiir dinletisi: Mehmet Özer

Tarih: 18 Ocak, 19.00

Yer: Kızılay, Ankara

Aka-Der Kızılay

12 YIL OLDU HALA ADALET ARIYORUZ

Panel

Konuşmacılar: Canan Coşkun, Melek Ulagay, Pakrat
Estukyan, Roni Margulies, Şenol Karakaş

Tarih: 17 Ocak, 19.00

Yer: Cezayir Toplantı Salonu, Beyoğlu

DurDe

VAZGEÇMİYORUZ AHPARİG!

Anma

Tarih: 19 Ocak, 15.00

Yer: Türkan Saylar Kültür Merkezi önü

İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri

12.YILINDA HRANT DOSTLARIYLA 'BURADAYIZ AHPARİG' –
BARTEV GARYAN

Konser

Sanatçılar: Barteve Garyan, Sayat Daldal

Tarih: 19 Ocak, 21.30

Yer: Hancı Sahne, Beyoğlu

19 OCAK 2019

JANUARY 19TH, 2019

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: BERSE ARABIAN

TURKEY

FORGETTING IS LOSING!

Commemoration

Date: January 19, 15.00

Venue: In front of Agos Newspaper

Nor Zartonk

HRANT IS LIVING IN THE PEOPLE'S COMMON STRUGGLE

Commemoration, documentary screening, poem and
music performance

Speakers: Mithat Sancar, Pakrat Estukyan and AKA-
DER Representative

Music performance: Liberte

Poem performance: Mehmet Özer

Date: January 18, 19.00

Venue: Kızılay, Ankara

Aka-Der Kızılay

IT'S BEEN 12 YEARS, WE ARE STILL LOOKING FOR JUSTICE

Panel

Speakers: Canan Coşkun, Melek Ulagay, Pakrat
Estukyan, Roni Margulies, Şenol Karakaş

Date: January 17, 19.00

Venue: Cezayir Toplantı Salonu, Beyoğlu

DurDe

WE DON'T GIVE UP AHPARİG!

Commemoration

Date: January 19, 15.00

Venue: In front of Türkan Saylar Kültür Merkezi

İzmir Labour and Democracy Forces

IN THE 12TH YEAR WITH HRANT'S FRIENDS 'WE ARE HERE
AHPARİG' – BARTEV GARYAN

Concert

Artists: Barteve Garyan, Sayat Daldal

Date: January 19, 21.30

Venue: Hancı Sahne, Beyoğlu

**'KAYBOLMAYIN ÇOCUKLAR' HRANT DİNK ANISINA
FİLM GÖSTERİMİ**

Film gösterimi, söyleşi ve dinleti
Konuşmacılar: Garabet Orunöz
Dinleti: Suna Sönmez ve Cengiz Gül
Tarih: 19 Ocak, 15.00
Yer: Bülent Ecevit Kültür Merkezi, Datça
Datça Kültür Sanat Dayanışması

12 YIL OLDU HALA ADALET ARIYORUZ

Söyleşi
Konuşmacı: Zeynep Tozduman, Erol Bakırcıoğlu, İsmail
Çapar
Tarih: 18 Ocak, 19.00
Yer: Karakedi Kültür Merkezi, İzmir
DurDe ve Antikapitalistler

YURTDIŞI

HRANT DİNK (GE)DENKEN

Anma, film gösterimi ve konser
Konuşmacılar: Can DüNDAR, Sesede Terziyan, Mehmet
Ateşçi ve François Regis
Konser: Stepan Gantralyan ve Olivia Noemi Peilert
Tarih: 19 Ocak, 20.30
Yer: Maksim Gorki Tiyatrosu, Berlin
Maksim Gorki Tiyatrosu

HRANT DİNK 12. YIL ANMASI BRÜKSEL

Ayin, anma
Tarih: 20 Ocak, 12.30
Yer: Mary Magdalene Ermeni Kilisesi ve Henri Michaux
Meydanı
Belçika Demokratlar Ermeni Birliği

TÜRKÜLER HRANT'A

Anma, konser

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: BERGE ARABIAN

**'DO NOT GET LOST CHILDREN' MOVIE SCREENING IN
MEMORY OF HRANT DINK**

Movie screening, talk and concert
Speaker: Garabet Orunöz
Concert: Suna Sönmez ve Cengiz Gül
Date: January 19, 15.00
Venue: Bülent Ecevit Kültür Merkezi, Datça
Datça Culture and Art Cooperation

IT'S BEEN 12 YEARS, WE ARE STILL LOOKING FOR JUSTICE

Söyleşi
Konuşmacı: Zeynep Tozduman, Erol Bakırcıoğlu, İsmail
Çapar
Tarih: 18 Ocak, 19.00
Yer: Karakedi Kültür Merkezi, İzmir
DurDe and Anticapitalists

ABROAD

HRANT DİNK COMMEMORATION

Commemoration, movie screening, concert
Speakers: Can DüNDAR, Sesede Terziyan, Mehmet
Ateşçi and François Regis
Concert: Stepan Gantralyan and Olivia Noemi Peilert
Date: January 19, 20.30
Venue: Maksim Gorki Theatre, Berlin
Maksim Gorki Theatre

HRANT DİNK 12TH YEAR COMMEMORATION - BRUSSELS

Church Service and Commemoration
Date: January 20, 12.30
Venue: Mary Magdalene Armenian Church ve Henri
Michaux Square
Democrats of Belgium - Armenians Organization

Konuşmacılar: Recep Maraşlı
Konser: Cem Dinler, Ceyhun Kaya, Deniz Mahir Kartal,
Erman Ohanian, Evren Can Kaman, Gazino Neukölln,
Gulê Bejnê, Kamuran Akın, Mozaik Berlin, Muammer
Ketencoğlu, Pakrat Estukyan, Petra Nachtmanova,
Pingustan Brass Band, Sevda Hamzaçebi, Şehriban
Özdemir, Uygur Vural ve Yektan Türkyılmaz
Tarih: 19 Ocak, 19.30
Yer: Lori Cafe

KÖLN HRANT DİNK ANMASI

Anma, panel
Konuşmacılar: Celal Başlangıç, Aslı Erdoğan, Mihran
Dabag, Raffi Kantian ve Günter Seufert
Tarih: 19 Ocak, 18.30
Yer: Alten Feuerwache, Melchiorstr. 3
*KulturForum TürkeiDeutschland in Kooperation mit, Tüday
- Menschenrechtsverein Türkei/Deutschland e.V., Deutsch-*

*Armenische Gesellschaft, Hrant Dink Forum Köln, Stadt
Köln - Die Oberbürgermeisterin / Kulturamt*

İSTANBULLU ERMENİLER BİRLİĞİ HRANT DINK ANMASI

Anma, panel
Konuşmacılar: Edvin Minassian, Zakarya Mildanoğlu,
Hayko Bağdat ve Garo Ghazaryan
Tarih: 20 Ocak, 18.00
Yer: Krikor-Aved Kürkçüoğlu Salonu, Los Angeles
İstanbul Ermenileri Birliği – Los Angeles

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: BERGE ARABIAN

SONGS TO HRANT

Commemoration, concert
Speaker: Recep Maraşlı
Concert: Cem Dinler, Ceyhun Kaya, Deniz Mahir Kartal,
Erman Ohanian, Evren Can Kaman, Gazino Neukölln,
Gulê Bejnê, Kamuran Akın, Mozaik Berlin, Muammer
Ketencoğlu, Pakrat Estukyan, Petra Nachtmanova,
Pingustan Brass Band, Sevda Hamzaçebi, Şehriban
Özdemir, Uygur Vural ve Yektan Türkyılmaz
Date: January 19, 19.30
Venue: LORİ CAFE

KÖLN HRANT DİNK COMMEMORATION

Commemoration, panel
Speakers: Celal Başlangıç, Aslı Erdoğan, Mihran Dabag,
Raffi Kantian and Günter Seufert
Date: January 19, 18.30
Venue: Alten Feuerwache, Melchiorstr. 3

*KulturForum TürkeiDeutschland in Kooperation mit, Tüday
- Menschenrechtsverein Türkei/Deutschland e.V., Deutsch-
Armenische Gesellschaft, Hrant Dink Forum Köln, Stadt
Köln - Die Oberbürgermeisterin / Kulturamt*

ORGANIZATION OF ISTANBUL ARMENIANS HRANT DINK COMMEMORATION

Commemoration, panel
Speakers: Edvin Minassian, Zakarya Mildanoğlu, Hayko
Bağdat and Garo Ghazaryan
Date: January 19, 18.30
Venue: Krikor-Aved Kürkçüoğlu Hall, Los Angeles
Organization Of Istanbul Armenians – Los Angeles

**BAĞIŞÇILARIMIZ
DONATIONS**

ABDULLAH SEVAT	MARGRİT LAÇİNOĞLU
ABDULLAH YAKUP İÇGÖREN	MARKRİT ATMACA
AĞAVNİ ÇITAK	MARYAM ÇITAK - MIKEL
AHO HADODO	MELKON KARAKÖSEOĞLU
ALBER SEVİNÇ	MELODİ ÖZER
ALİ FIRAT KORKMAZ	MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE NETHERLANDS
ALİS ROSSİ	MUHARREM FİDAN
ANTO KÖSEDAĞ	NAYAT KARAKÖSEOĞLU
ARDA KRISTOPURİYAN	NAZELİ ANİ NERCESSIAN
ARMANIAN WELFARE SOCIETY	NEBAHAT AKKOÇ
ARMENIAN MISSIONARY ASSOCIATION OF AUSTRALIA	NECATİ GÜL
ARMINE TUYGIL	NERSES TUMANYAN
ARSLAN AKA	NUNOR GÖRÜR
AVRUPA BİRLİĞİ TÜRKİYE DELEGASYONU	NURDAN TÜRKER
AYŞE NURDAN ŞAHİN	ONUR USLU
AYŞE SOYSAL	OSEP TOKAT
BEATRICE GROSSEN	PEN MELBOURNE
CEM SUNGUR	RAJA SHEHADEH
CHREST FOUNDATION	SAHAK TUNA
CONSULATE GENERAL OF FRANCE	SEBOUH BAGHDOYAN
DEMOKRATISCHES TUERKEI FORUM E.V.	SENA BAŞÖZ
DEUTSCHER VOLKSHOCHSCHUL-VERBAND (DVVI)	SEV SİGORTA ARA HIZ. LTD. ŞTI
DIANA KAMPAROSYAN	SİMON TEKİR
DİKRAN ALTUN	SİBEL ASNA
EDİZ EREN	SİBEL AYTEN USTA
EKEN HAKKI	SURP HAÇ ERMENİ KİLİSESİ VAKFI
EUROPEAN ENDOWMENT FOR DEMOCRACY	TALİN GÜLENK ŞAHİN
FATMA AYŞE CEMAL	TAMAR ÇITAK
FONDATION ROI BAUDOUIN	TAMAR MATIG
FRANCOIS VE SUZY ANTOUNIAN	THE EUROPEAN UNION
FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION	THE FEDERAL DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS OF SWITZERLAND - FDFA
FRIENDS OF HRANT DINK INC.	TUOL SLENG MUSEUM
FUNDACAO CALOUSTE GULBENKIAN	UNITED STATES EMBASSY IN ARMENIA
GÜNDÜZ ACAR	İKSV ÇALIŞANLARI
HAKKI EKEN	VERONIQUE GROSSEN
HARRY PARSEKIAN	YERVANT DİNK
HASAN CEMAL	YETKİN BERBEROĞLU
HAYDAR ZAFER KARACA	ZEYNEP KORKMAZ
HEINRICH BÖLL STIFTUNG DERNEĞİ TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ	ZOBYAN FAMILY
HÜSEYİN AKTEPE	
İBRAHİM BETİL	

DESTEKÇİLERİMİZ
SUPPORTERS

A&B İLETİŞİM A.Ş.
ARA MİMARLIK
BEK TASARIM
BEYAZ ADAM KİTABEVİ
BRANDWOLF İLETİŞİM LTD.
DENGE BAĞIMSIZ DENETİM MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş. - MAZARS
DETAY KONFERANS SİSTEMLERİ
EMRE SAVGA
EURASIA PARTNERSHIP FOUNDATION - ARMENIA
FERHAN TEKİNİRZA
GÜMRÜ GENÇLİK GİRİŞİM MERKEZİ
HORST HOHEİZEL-ANDREAS KNITZ
KEMAL GÖKHAN GÜRSES-OHANNES ŞAŞKAL-
SARKİS PAÇACI
LEXICON KONFERANS ÇEVİRİMLERİ
MAS MATBAACILIK
NAZAR BİNATLI
POST BIYIK
SARKİS
SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR MUSTAFA COŞKUN
TONWELT MEDYA
ZAKARYA MILDANOĞLU

A&B COMMUNICATIONS INC.
ARA MİMARLIK
BEK TASARIM
BEYAZ ADAM BOOKSTORE
BRANDWOLF COMMUNICATION LTD.
DENGE MAZARS INDEPENDENT AUDIT CO.
DETAY CONFERENCE SYSTEMS
EMRE SAVGA
EURASIA PARTNERSHIP FOUNDATION - ARMENIA
FERHAN TEKİNİRZA
GYUMRI YOUTH INITIATIVE CENTER
HORST HOHEİZEL-ANDREAS KNITZ
KEMAL GOKHAN-OHANNES SASKAL-
SARKİS PACACI
LEXICON CONFERENCE INTREPEters
MAS PRINTING HOUSE
NAZAR BİNATLI
POST BIYIK
SARKİS
INDEPENDENT ACCOUNTANT & ADVISOR MUSTAFA COŞKUN
TONWELT GUIDING SOLUTIONS
ZAKARYA MILDANOĞLU

DANIŞMA KURULU ÜYEMİZ
SAYIN CÜNEYT CEBENOYAN'I
2019 YILI İÇİNDE KAYBETMENİN
DERİN ÜZÜNTÜSÜNÜ YAŐADIK.
DEĞERLİ AİLESİ VE YAKINLARININ ACISINI PAYLAŐIYORUZ.
IŞIKLAR İÇİNDE UYUSUN.

WE ARE DEEPLY SADDENED
WITH THE LOSS OF OUR ADVISORY BOARD MEMBER
CÜNEYT CEBENOYAN IN 2019.
WE SHARE THE PAIN OF HIS FAMILY AND ALL THE LOVED ONES.
REST IN PEACE.

**1 OCAK 2019 - 31 ARALIK 2019 TARİHLERİ ARASI
HESAP DÖNEMİNE AİT BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

Hrant Dink Vakfı Yönetim Kurulu'na,

A) Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Hrant Dink Vakfı'nın ("Vakıf") 31 Aralık 2019 tarihli bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; gelir - gider tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, Hrant Dink Vakfı'nın 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını, bilanço dipnotu 2'de özetlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS"lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Tarafımızca raporumuzda bildirilecek bir kilit denetim konusunun olmadığına karar verilmiştir.

4) Diğer Hususlar

2 numaralı bilanço dipnotunda belirtildiği üzere, T.C Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce 27 Eylül 2008 tarih ve 27010 sayılı T.C. Resmi Gazete'de yayımlanan Vakıflar Tek Düzen Hesap Planı ekinde finansal tablo formatları için bilanço ve gelir - gider tablosu sunulmuş olup özkaynak değişim ve nakit akış tablosu bulunmamaktadır. Bu sebeple ekli finansal tablolarda özkaynak değişim ve nakit akış tablosu sunulmamıştır.

5) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Vakıf yönetimi; finansal tabloların bilanço dipnotu 2'de özetlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Vakıf'ın sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Vakıf'ı tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

6) Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve meslekî şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Vakıf'ın iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Vakıf'ın sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasının kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Vakıf'ın sürekliliğini sona erdirebilir.
- Finansal tabloların açıklamaları dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

DENGE BAĞIMSIZ DENETİM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
MAZARS Üyesi

Necip Çakmakoglu, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 24 Ağustos 2020

1 OCAK 2019 - 31 ARALIK 2019
BİLANÇO

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar Türk Lirası (TL) cinsinden tam olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş		Bağımsız Denetimden Geçmiş	
		Cari Dönem		Önceki Dönem	
	Not	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
AKTİF					
I. DÖNEN VARLIKLAR					
HAZIR DEĞERLER			7.246.624		4.448.823
- Kasa			-	1.056	
- Bankalar	6	7.246.624		4.447.671	
- Diğer Hazır Değerler			-	96	
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI			6.345		2.717
- Gelecek Aylara Ait Giderler		6.345		2.717	
DİĞER DÖNEN VARLIKLAR			-		115
- İş Avansları	8	-		115	
Dönen Varlıklar Toplamı			7.252.969		4.451.655
II. DURAN VARLIKLAR					
ALACAKLAR			10.538		8.654
- Verilen Depozito ve Teminatlar		10.538		8.654	
DİĞER ALACAKLAR			258.200		256.259
- İktisadi İşletmeden Alacaklar	7	258.200		256.259	
MALİ DURAN VARLIKLAR			5.000		5.000
- İktisadi İşletme	10	5.000		5.000	
MADDİ DURAN VARLIKLAR			994.889		543.387
- Demirbaşlar	11	1.020.747		419.657	
- Özel Maliyetler	11	1.548.537		1.222.176	
- Birikmiş Amortismanlar (-)	11	(1.574.395)		(1.098.446)	
MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR			40.572		7.058
- Haklar	12	55.678		10.560	
- Birikmiş İtfalar (-)	12	(15.106)		(3.502)	
Duran Varlıklar Toplamı			1.309.199		820.358
AKTİF TOPLAMI			8.562.168		5.272.013
PASİF					
I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR					
BORÇLAR			70.861		57.019
- Satıcılar	15	5.520		57.019	
- Diğer Çeşitli Borçlar	15	65.341		-	
DİĞER MALİ BORÇLAR			1.025		-
- Diğer Mali Borçlar	14	1.025		-	
ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER			84.909		69.265
- Ödenecek Vergi ve Fonlar	16	34.812		32.733	
- Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	16	49.645		36.472	
- Ödenecek Diğer Yükümlülükler	16	452		60	
GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI			-		9.098
- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları			-	9.098	
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı			156.795		135.382
II. ÖZKAYNAKLAR					
SERMAYE	13		100.000		100.000
- Başlangıç Mal Varlığı		100.000		100.000	
ÖZEL FONLAR	13		4.276.694		-
GEÇMİŞ YILLAR GELİRLERİ	13		5.616.059		4.617.046
GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)	13		(579.428)		(859.698)
DÖNEM NET (GİDER) VE GELİR FAZLASI			(1.007.952)		1.279.283
- Dönem Net (Gider) / Gelir Fazlası	13	(1.007.952)		1.279.283	
Özkaynaklar Toplamı			8.405.373		5.136.631
PASİF TOPLAMI			8.562.168		5.272.013

1 OCAK 2019 - 31 ARALIK 2019
GELİR-GİDER TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar Türk Lirası (TL) cinsinden tam olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş Cari Dönem 1 Ocak – 31 Aralık 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş Önceki Dönem 1 Ocak – 31 Aralık 2018
	Not		
A- BRÜT SATIŞLAR			
- Bağış ve Yardımlar	21	6.646.240	5.078.199
NET SATIŞLAR		6.646.240	5.078.199
C- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)			
- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	22	(764.650)	(586.624)
BRÜT SATIŞ GELİRİ		5.881.590	4.491.575
D- FAALİYET GİDERLERİ (-)			
- Amaca Yönelik Giderler (-)	23	(7.412.357)	(4.016.719)
E- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR			
- Faiz Gelirleri	24	30.817	373.229
- Kambiyo Karları	24	846.805	901.348
- Diğer Olağan Gelir ve Karlar	24	1.755	7.975
- Önceki Dönem Gelir ve Karları	24	975	1.793
- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	24	953	19
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)			
- Kambiyo Zararları (-)		(332.856)	(459.452)
- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)		(23.694)	-
- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)		(133)	(20.000)
G- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)			
- Kısa Vadeli Borçlanma Gideri (-)		(1.807)	(485)
DÖNEM (GİDER) / GELİR FARKI		(1.007.952)	1.279.283

**INDEPENDENT AUDIT REPORT FOR THE FINANCIAL TERM
JANUARY 1ST, 2019 - DECEMBER 31ST, 2019**

We have audited the special purpose financial statements of Hrant Dink Vakfı (the “Foundation”) which comprise the financial position as of December 31, 2019 and the statement of income for the year then ended, and notes to the financial statements originally issued in Turkish.

In our opinion, convenience translation of the special purpose financial position as of December 31, 2019 and the special purpose statement of income for the year ended December 31, 2019 presented in the attachment are in line with the special purpose financial position and statement of income presented as part of the special purpose financial statements referred to in our independent auditors report dated August 24, 2020.

DENGE BAĞIMSIZ DENETİM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of MAZARS

Necip Çakmakoglu, SMMM
Partner
İstanbul, August 24, 2020

**INCOME STATEMENT FOR THE TERM
JANUARY 1ST, 2019 - DECEMBER 31ST, 2019**

(All amounts expressed in Turkish Lira (“TRY”), unless otherwise indicated)

	Note	Audited Current Year January 1 – December 31, 2019	Audited Prior Year January 1 – December 31, 2018
A- GROSS SALES		6.646.240	5.078.199
- Donations and charities	21	6.646.240	5.078.199
NET SALES		6.646.240	5.078.199
C- COST OF SALES (-)		(764.650)	(586.624)
- Cost of services rendered (-)	22	(764.650)	(586.624)
PROFIT FROM GROSS SALES		5.881.590	4.491.575
D- OPERATING EXPENSES (-)		(7.412.357)	(4.016.719)
- Expenses (-)	23	(7.412.357)	(4.016.719)
E- INCOME AND PROFIT FROM OTHER OPERATIONS		881.305	1.284.364
- Interest income	24	30.817	373.229
- Foreign currency gain	24	846.805	901.348
- Other ordinary Income	24	1.755	7.975
- Prior period's income and profit	24	975	1.793
- Other extraordinary income an profit	24	953	19
F- ORDINARY EXPENSES AND LOSSES FROM OTHER OPERATIONS (-)		(356.683)	(479.452)
- Foreign currency losses (-)		(332.856)	(459.452)
- Prior period expenses and losses (-)		(23.694)	-
- Other extraordinary expenses and losses (-)		(133)	(20.000)
G- FINANCE EXPENSES (-)		(1.807)	(485)
- Expenses from short term borrowings (-)		(1.807)	(485)
NET PERIOD (EXPENSE) / INCOME SURPLUS		(1.007.952)	1.279.283

BALANCE SHEET FOR THE TERM
JANUARY 1ST, 2019 - DECEMBER 31ST, 2019

(All amounts expressed in Turkish Lira ("TRY"), unless otherwise indicated)

	Note	Audited Current Year December 31, 2019	Audited Prior Year December 31, 2018
ASSETS			
I. CURRENT ASSETS			
CASH AND CASH EQUIVALENTS		7.246.624	4.448.823
- Cash		-	1.056
- Banks	6	7.246.624	4.447.671
- Other Liquid Assets		-	96
SHORT-TERM PREPAID EXPENSES AND DEFERRED INCOME		6.345	2.717
- Short-term prepaid expenses		6.345	2.717
OTHER CURRENT ASSETS		-	115
- Job Advances	8	-	115
Total Current Assets		7.252.969	4.451.655
II. NON-CURRENT ASSETS			
OTHER RECEIVABLES		10.538	8.654
- Deposits and guarantees given		10.538	8.654
OTHER RECEIVABLES		258.200	256.259
- Receivables from commercial enterprise	7	258.200	256.259
FINANCIAL FIXED ASSETS		5.000	5.000
- Commercial enterprises	10	5.000	5.000
TANGIBLE ASSETS		994.889	543.387
- Furniture and fixture	11	1.020.747	419.657
- Leasehold improvements	11	1.548.537	1.222.176
- Accumulated depreciation (-)	11	(1.574.395)	(1.098.446)
INTANGIBLE ASSETS		40.572	7.058
- Rights	12	55.678	10.560
- Accumulated amortization (-)	12	(15.106)	(3.502)
Total Non-Current Assets		1.309.199	820.358
LIABILITY			
I. SHORT TERM LIABILITIES			
PAYABLES FROM OPERATIONS		70.861	57.019
- Due to suppliers	15	5.520	57.019
- Other payables	15	65.341	-
TAXES AND OTHER LIABILITIES		84.909	69.265
- Taxes and funds payable	16	34.812	32.733
- Social security premiums payables	16	49.645	36.472
- Other liabilities	16	452	60
SHORT TERM DEFERRED INCOME AND ACCRUED EXPENSES		-	9.098
- Short-term deferred income and accrued expenses		-	9.098
Short Term Liabilities		156.795	135.382
SHAREHOLDERS' EQUITY			
CAPITAL	13	100.000	100.000
- Initial Wealth		100.000	100.000
SPECIAL FUNDS	13	4.276.694	-
RETAINED EARNINGS	13	5.616.059	4.617.046
RETAINED LOSSES (-)	13	(579.428)	(859.698)
PERIOD (DEFICIT) / SURPLUS		(1.007.952)	1.279.283
- Period (deficit) / surplus	13	(1.007.952)	1.279.283
Total Shareholders' Equity		8.405.373	5.136.631
TOTAL LIABILITIES		8.562.168	5.272.013

HRANT DİNK VAKFI
HRANT DINK FOUNDATION

HRANT DİNK VAKFI
HRANT DINK FOUNDATION
ՀՐԱՆԿ ՏԻՆԷ ՀԻՄՆԱՐԿ

ANARAD HIÇUTYUN BİNASI
PAPA RONCALLI SOK. NO: 128
HARBİYE 34373 ŞİŞLİ / İSTANBUL
T: +90 212 240 33 61-62 F: +90 212 240 33 94
www.hrantdink.org | info@hrantdink.org